

Załącznik do Uchwały nr 0007.158.2026
Rady Miejskiej w Kargowej
z dnia 9 marca 2026 r.

**Strategia Rozwoju Gminy Kargowa
na lata 2022-2027
z perspektywą do 2030 roku
Aktualizacja**

Opracowanie:

Urząd Miejski w Kargowej

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Strategię Rozwoju Gminy Kargowa na lata 2022-2027 z perspektywą do 2030 roku opracowano w oparciu o materiały źródłowe Urzędu Miejskiego oraz gminnych jednostek organizacyjnych.

Strategia Rozwoju Gminy Kargowa na lata 2022-2027 z perspektywą do 2030 roku zawiera dane według stanu na 31 grudnia 2020 roku, o ile nie zaznaczono inaczej.

Wielkopolska Akademia
Nauki i Rozwoju

KRAJOWY
INSTYTUT
JAKOŚCI

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY KARGOWA	9
1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej.....	9
2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej.....	11
3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej.....	14
4. Uwarunkowania komunikacyjne w aspekcie gospodarczym i społecznym.....	19
4.1. <i>Uwarunkowania komunikacyjne w aspekcie gospodarczym</i>	19
4.2. <i>Uwarunkowania komunikacyjne w aspekcie społecznym</i>	20
5. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych.....	20
5.1. <i>Ocena sytuacji Gminy</i>	21
5.2. <i>Pożądane priorytety rozwojowe</i>	23
6. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej.....	25
CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY KARGOWA	30
1. Misja i wizja.....	30
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia.....	31
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Kargowa oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie.....	47
4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.....	52
6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych.....	58
7. Ramy finansowe i źródła finansowania.....	60
ZAŁĄCZNIKI	62
Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Kargowa.....	62
CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY	66
1.1. Informacje ogólne	66
1.2. Transport i łączność	67
1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	68

1.4. Walory przyrodnicze i turystyczne	71
CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY.....	75
2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy	75
2.2. Uwarunkowania komunikacyjne w aspekcie gospodarczym	80
2.3. Infrastruktura i środowisko	80
<i>Urządzenia sieciowe</i>	80
<i>Gospodarka odpadami</i>	83
<i>Działalność w zakresie ochrony środowiska</i>	86
2.3. Stan finansów samorządowych	87
<i>Wykonanie budżetu</i>	87
<i>Struktura dochodów i wydatków</i>	88
<i>Fundusze Europejskie 2014-2020</i>	92
<i>Polski Ład</i>	95
<i>Potencjał inwestycyjny</i>	96
CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY	98
3.1. Demografia	98
3.2. Kapitał społeczny	103
<i>Edukacja przedszkolna i szkolna</i>	103
<i>Kultura i sport</i>	106
<i>Bezpieczeństwo publiczne</i>	108
<i>Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy</i>	108
3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	112
Załącznik 2: Wzór ankiety	115
Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna	120

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Kargowa na lata 2022-2027 z perspektywą do 2030 roku jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2030 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Kargowa na lata 2022-2027 z perspektywą do 2030 roku jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategicznym obowiązującym w Gminie Kargowa, a także spójnym z dokumentami wyższego rzędu – Strategią rozwoju województwa lubuskiego 2030 oraz Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Będzie ona wyznaczała również ramy dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania.

Dokument został opracowany na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Podstawowym dokumentem prawnym wykorzystywanym podczas przygotowania Strategii była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Ponadto wzięto również pod uwagę zapisy poprzedniego dokumentu strategicznego – Planu Rozwoju Gminy Kargowa na lata 2016-2022. Ważnym elementem w pracach nad Strategią była partycypacja społeczna. Diagnoza strategiczna została uzupełniona o analizę ankiet wypełnionych przez mieszkańców.

Ważnym źródłem informacji byli członkowie Zespołu Strategicznego, w skład którego wchodzili reprezentanci władz, jednostek organizacyjnych i społeczności lokalnej:

- Jerzy Fabiś – Burmistrz Kargowej, **Przewodniczący Zespołu**,
- Magdalena Żurawiecka – Sekretarz Gminy, **Zastępca Przewodniczącego**,
- Marzena Zewar – Promocja, gospodarka komunalna i mieszkaniowa, **Koordynator Zespołu**,
- Maria Szewczyk – Skarbnik Gminy,
- Henryk Jagoda – Zakład Gospodarki Komunalnej w Kargowej Sp. z o.o.,
- Arleta Augustyniak – Ośrodek Pomocy Społecznej w Kargowej,
- Tomasz Furtak – Gminne Centrum Kultury w Kargowej,
- Zbigniew Michalski – Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kargowej,
- Marta Kamrowska – Zamówienia publiczne,
- Adrianna Kłys-Kozubska – Planowanie przestrzenne,
- Szymon Wawrzynowicz – Obrona cywilna, zarządzanie kryzysowe, Pełnomocnik Informacji Niejawnych.

Oprócz członków Zespołu ds. opracowania projektu Strategii, nieocenionym wsparciem byli również pozostali uczestnicy warsztatów diagnostycznych i strategicznych:

- Żaneta Godlewska – Urząd Miejski w Kargowej,
- Waldemar Michalewicz – Posterunek Policji w Kargowej,
- Daria Jakimczuk – Nestle,
- Robert Jasicki – Nestle,
- Ewa Kowalewska – Ośrodek Pomocy Społecznej w Kargowej,
- Grażyna Kasproviak – Zakład Gospodarki Komunalnej Kargowa Sp. z o.o.,
- Łukasz Pokorski – Rada Miejska w Kargowej,
- Jadwiga Onoszko – Rada Miejska w Kargowej,
- Daniel Walczak – Rada Miejska w Kargowej,
- Krystian Wita – Rada Miejska w Kargowej,
- Małgorzata Malicka-Kurzak – Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kargowej,
- Ewa Gwóźdź – Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kargowej,
- Krzysztof Dziuba – Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kargowej,
- Aleksander Żukowski – FILM I FOTOGRAFIA Aleksander Żukowski,
- Andrzej Okuniewicz – Miejski Klub Sportowy Cargovia,
- Brygida Wróblewska – Kargowski Uniwersytet Trzeciego Wieku.

Dodatkowo Zespół Strategiczny wspierali eksperci z Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju z Poznania:

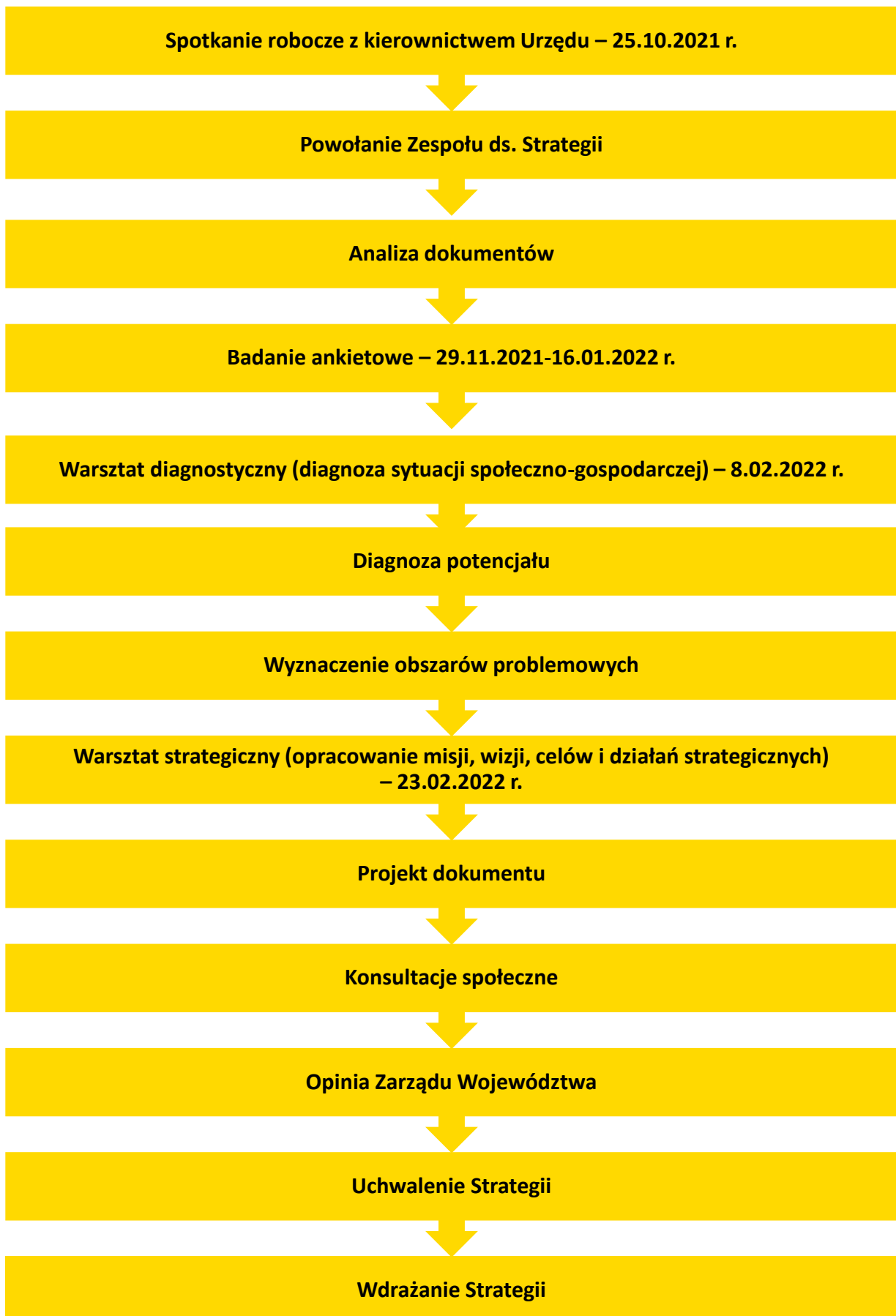
- Irma Kuznetsova, Dyrektor Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego – kierownik zespołu,
- Dominika Szulc, Specjalistka ds. Strategii i rozwoju lokalnego – koordynator prac na dokumencie,
- Klaudia Świrska, Młodsza specjalistka ds. Strategii i rozwoju lokalnego – wsparcie w opracowywaniu diagnozy Gminy,
- dr Joanna Cieślińska – ekspertka merytoryczna.

Prace nad Strategią rozpoczęto we wrześniu 2021 roku, kiedy to Burmistrz Kargowej podjął decyzję o przystąpieniu do opracowywania dokumentu. Kolejnym krokiem było podjęcie uchwały nr 0007.218.2021 Rady Miejskiej w Kargowej z dnia 22 listopada 2021 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Kargowa na lata 2022-2027 z perspektywą do 2030 roku.

Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy, którą pogłębiono podczas spotkania z Zespołem Strategicznym oraz mieszkańcami i interesariuszami Gminy, przeprowadzonego w formie warsztatów (warsztat diagnostyczny oraz warsztat strategiczny) oraz badania ankietowego przeprowadzonego w formie kwestionariusza online. Warsztaty z Zespołem strategicznym przeprowadzone zostały metodą design thinking polegającym na spojrzeniu na problem z wielu perspektyw oraz wyjściu poza utarte schematy. Efektem tej metody jest wypracowanie niestandardowych rozwiązań i rozwój innowacji. Podczas warsztatów diagnostycznych uczestnicy dyskutowali na temat sytuacji Gminy w obszarach: edukacji, ochrony środowiska, społeczności, zdrowia, gospodarki, promocji, turystyki, kultury, infrastruktury, komunikacji, bezpieczeństwa – z punktu widzenia różnych grup społecznych (rodziców, młodzieży, dzieci, seniorów, przedsiębiorców, rolników, inwestorów, turystów, nauczycieli, pracowników Urzędu, itp.). Podczas pracy w grupach zdefiniowano obszary problemowe, wskazano mocne i słabe strony Gminy oraz szanse na jej rozwój, a także zagrożenia, które mogą osłabić oddziaływanie silnych stron i uniemożliwić wykorzystanie szans. Na tej podstawie wyznaczono obszary problemowe, nad którymi pracowano podczas drugich warsztatów – strategicznych. Ze zdiagnozowanych obszarów problemowych wynikają cele strategiczne, które podzielone są na cele operacyjne. Dla celów strategicznych wyznaczone zostały zadania i działania, których realizacja wpłynie na osiągnięcie postawionych celów. Ponadto w trakcie tego spotkania wypracowano misję oraz wizję Gminy.

Powyzsze działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1057).

Poniżej przedstawiono poszczególne etapy procesu prac na Strategią.

1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Gmina Kargowa położona jest przy wschodniej granicy województwa lubuskiego, w powiecie zielonogórskim. Sąsiaduje ona z 7 gminami, a w jej skład wchodzi 9 sołectw. Gmina Kargowa charakteryzuje się zagospodarowaniem przestrzennym typowym dla gmin miejsko-wiejskich regionu. W centrum Gminy, bliżej północnej granicy, zlokalizowane jest miasto Kargowa. Gmina odznacza się dużym stopniem lesistości, który kształtuje się na poziomie 49%. Znaczny udział w strukturze Gminy stanowią użytki rolne, zajmując prawie 42% jej powierzchni. Przez środek Gminy przepływa rzeka Obrzyca, której przebieg dzieli ją na część południową i północną. Sieć hydrograficzną tworzą także mniejsze cieką oraz cztery jeziora. Na obszarze Gminy wyróżnia się również formy ochrony przyrody, takie jak obszar chronionego krajobrazu (pokrywa powierzchnię 1/3 terenu Gminy), trzy użytki ekologiczne oraz jednaście pomników przyrody.

POTENCJAŁ TURYSTYCZNY

Bogactwo lasów oraz terenów otwartych o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych sprawia, iż Gmina posiada predyspozycje do rozwoju aktywnej turystyki i rekreacji. W nawiązaniu do tego wyznaczonych zostało kilka tras pieszych i rowerowych. Dostrzega się jednak potencjał w dalszym rozwoju szlaków, w połączeniu z tworzeniem i rozbudową infrastruktury rekreacyjnej przy zbiornikach i ciekach wodnych (plaże, boiska, przystanie kajakowe, itp.).

Gmina charakteryzuje się również ciekawą historią, która spowodowała, że na jej terenie zlokalizowanych jest kilka ważnych obiektów zabytkowych o randze ponadregionalnej. Wśród nich najważniejsze to Pałac w Kargowej, Ratusz w Kargowej czy Kościół poewangelicki w Kargowej. Bogactwo historyczne wraz z zabytkami i poczuciem silnej tożsamości lokalnej mieszkańców również daje potencjał do rozwoju turystyki i dalszego krzewienia postaw patriotycznych mieszkańców w swojej małej ojczyźnie jaką jest Gmina Kargowa.

KOMUNIKACJA

Główny ośrodek lokalny Gminy – miasto Kargowa – położony jest na trasie drogi krajowej nr 32, łączącej Zieloną Górę z Poznaniem. Ponadto przez teren Gminy przebiegają dwie drogi wojewódzkie (DW nr 313 i 314), a w niedużej odległości od jej granic również droga ekspresowa S3 i autostrada A2. Takie położenie Gminy wraz z rozwiniętą siecią infrastruktury drogowej pozwala na stwierdzenie, iż charakteryzuje się ona bardzo dobrym położeniem komunikacyjnym, co ma wpływ na jej rozwój funkcjonalno-przestrzenny. Dostrzega się jednak potrzebę budowy obwodnicy północnej miasta. Byłby to odcinek drogi o długości 7,5 km, o początku w drodze krajowej nr 32 na wysokości skrzyżowania z drogą powiatową w kierunku Wojnowa, która byłaby połączona skrzyżowaniem czterowłotowym z istniejącym układem drogowym. Wjazd i wyjazd z Kargowej w kierunku Sulechowa byłby możliwy za pomocą skrzyżowania na początku trasy oraz za pomocą skrzyżowania bezkolizyjnego tzw. węzła drogowego na wysokości drogi wojewódzkiej nr 313 Kargowa – Babimost oraz ewentualnie za pomocą wcześniej

wspomnianego skrzyżowania na początku trasy. Plan budowy obwodnicy jest wpisany na listę rezerwową w programie rządowym 100 Obwodnic na lata 2020-2030.

Sieć dróg jest rozmieszczona w sposób umożliwiający swobodne przemieszczanie się pomiędzy miejscowościami na terenie Gminy, lecz charakteryzują się one zróżnicowanym standardem i stanem technicznym, często wymagającym remontu, rozbudowy lub przebudowy. Zarówno powstanie obwodnicy, jak i remonty istniejących dróg będą odpowiedzą na zapotrzebowanie w tym zakresie. Pozwoli to również na rozwiązanie problemu, który zgłaszają mieszkańcy w związku z bezpieczeństwem przy głównych drogach wynikającym z nadmiernego ruchu aut osobowych i ciężarowych.

Komunikację zbiorową dla mieszkańców zapewniają autobusy firm prywatnych, w tym głównie PKS Zielna Góra. Przez teren Gminy nie przebiegają czynne linie kolejowe, a najbliższa stacja kolejowa znajduje się w odległości około 12 km od Kargowej w Babimoście. Ponadto około 12 km od Kargowej położony jest port lotniczy w Babimoście, który umożliwia szybkie (bezpośrednie) przemieszczanie się do większych aglomeracji tj. Warszawa oraz Lwów. Mimo to mieszkańcy nisko oceniają możliwość przemieszczania się za pomocą połączeń komunikacyjnych pomiędzy innymi gminami i miastami, w związku z czym planuje się zwiększenie stopnia skomunikowania Gminy i przeciwdziałanie wykluczeniu transportowemu miejscowości gminnych.

ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Obecnie obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kargowa, które zostało przyjęte w 2000 roku, następnie było 3 krotnie zmieniane. W momencie opracowywania niniejszego dokument trwały prace nad sporządzeniem nowego Studium obejmującego teren całej Gminy. Nowe Studium zawierać będzie m.in. wytyczne odnośnie wyznaczenia stref, w szczególności przemysłowej, rolnej, zabudowy domków jednorodzinnych, zabudowy budynków wielorodzinnych. Ponadto obszar Gminy obejmuje 19 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które pokrywają ponad 13% jej powierzchni.

W odpowiedzi na rekomendacje zawarte w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa utworzony został Program Rewitalizacji Gminy Kargowa do roku 2020, z perspektywą do 2030 roku, w którym obszar wyznaczony do rewitalizacji obejmuje część miasta Kargowa oraz miejscowość Smolno Wielkie.

Gmina boryka z problemem opuszczonego budynku po byłym zakładzie przemysłowym (Gopłana w centrum miasta) czy obiektami wymagającymi remontu (również zabytkami). Część z nich pozostaje jednak w rękach prywatnych i znajduje się pod ochroną konserwatorską, co utrudnia realizację systemowego podejścia do ich zagospodarowania czy remontu. Dostrzega się jednak potencjał w nieużytkowanym już dworcu PKP, który po poddaniu rewitalizacji mógłby stać się ciekawym miejscem, pełniącym funkcje społeczne.

2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Szczególny wpływ na rozwój gospodarczy ma poziom przedsiębiorczości charakteryzujący daną jednostkę. W 2020 roku na terenie Gminy Kargowa funkcjonowały 664 przedsiębiorstwa. Udział podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Gminy Kargowa wśród wszystkich przedsiębiorstw prowadzących swoją działalność w powiecie zielonogórskim wyniósł ponad 8%. Pozwoliło to Gminie na zajęcie 5 miejsca wśród gmin powiatu. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON kształtował się na poziomie wyższym niż średnia w powiecie.

W Gminie dostrzega się problem z ograniczoną możliwością zatrudnienia nowego pracownika, a w szczególności osób posiadających wykształcenie w danej dziedzinie. W związku z tym proponuje się nawiązać współpracę z ośrodkami kształcenia, które mogłyby kształcić specjalistów w pożądanym zawodach.

Dzięki dogodnemu położeniu komunikacyjnemu oraz wyznaczonym terenom inwestycyjnym Gmina Kargowa posiada potencjał do rozwoju przedsiębiorczości na swoim terenie. Gmina objęta jest Kostrzyńsko-Słubicką Specjalną Strefą Ekonomiczną, w ramach której wyznaczony został 3 ha grunt przy ul. Sportowej w Kargowej. Przedsiębiorca podejmujący działalność gospodarczą na terenie Strefy jest uprawniony do korzystania z pomocy regionalnej w postaci zwolnienia podatkowego w podatku dochodowym CIT z dwóch tytułów: poniesionych nakładów inwestycyjnych lub tworzenia nowych miejsc pracy. Ponadto utworzona została Strefa Aktywności Gospodarczej Gminy Kargowa, do której zalicza się 10 działek (w momencie opracowywania niniejszego dokumentu trwała sprzedaż działek). Konieczna jest jednak promocja gminnych terenów inwestycyjnych oraz opracowanie spójnego planu podatkowego, które pozwoli na przyciągnięcie nowych inwestorów i tym samym napływ kapitału inwestycyjnego do Gminy.

INFRASTRUKURA TECHNICZA I SIECIOWA

Na jakość życia mieszkańców oraz atrakcyjność danej jednostki ma wpływ również poziom infrastruktury technicznej i urządzeń sieciowych funkcjonujących na jej terenie. Podmiotem odpowiedzialnym za zaopatrywanie mieszkańców Gminy w wodę i odprowadzanie ścieków komunalnych z jej terenu jest Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. Część Gminy (miasto Kargowa oraz fragment obrębu Stary Jaromierz) objęta została aglomeracją kanalizacyjną. Jednak pozostałe tereny wiejskie nie są wyposażone w sieć kanalizacyjną. Na terenie Gminy znajduje się również oczyszczalnia ścieków komunalnych. Trzeba jednak podkreślić, iż sieć wodno-kanalizacyjna wymaga bieżącej rozbudowy (również poza obręb miasta) oraz modernizacji, konieczna jest również rozbudowa istniejącej lub budowa nowej oczyszczalni ścieków (planuje się budowę oczyszczalni w obrębie Stary Jaromierz). Ponadto nie w każdej wsi istnieje możliwość podłączenia się do sieci gazowej. Mieszkańcy zwracają także uwagę na problem z zasięgiem komórkowym we wschodniej części Gminy oraz konieczność rozwoju sieci internetowej.

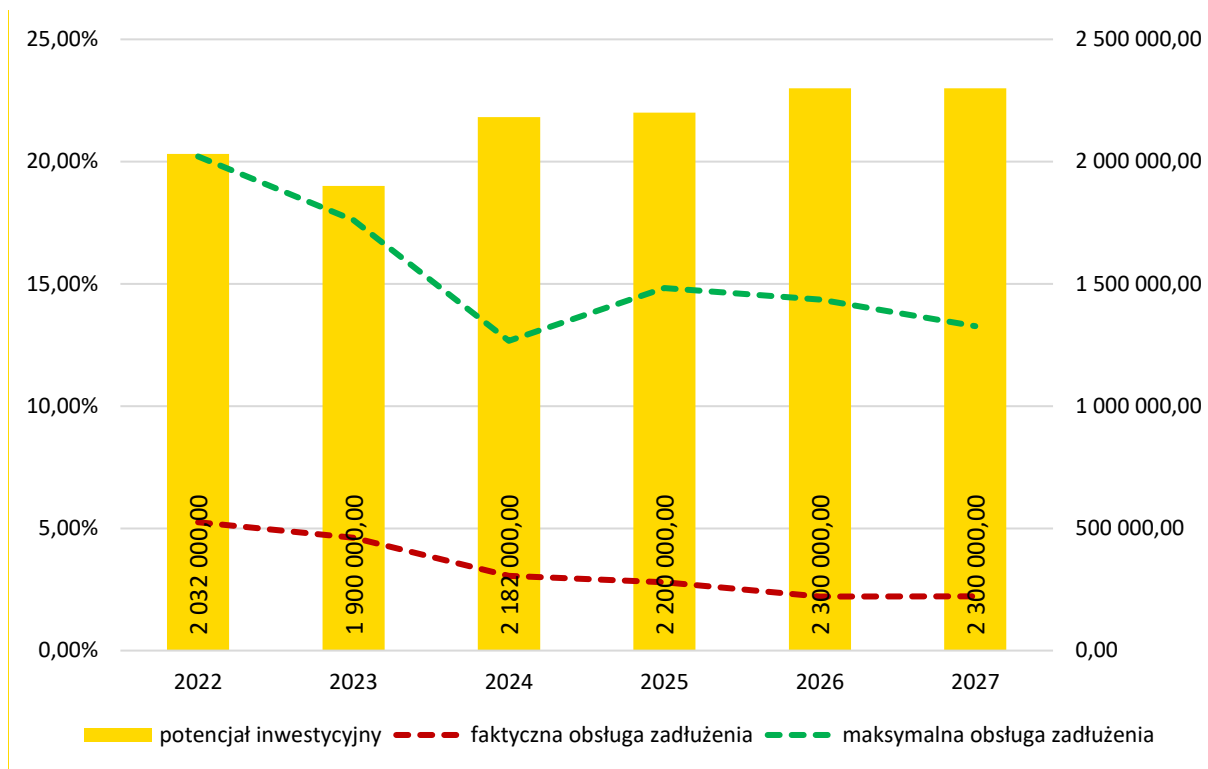
OCHRONA ŚRODOWISKA

Postępujące zanieczyszczenie środowiska oraz wynikające z niego zmiany klimatyczne, będące skutkiem nadmiernej antropopresji zmuszają do podejmowania działań ograniczających jego degradację oraz służących poprawie jego składowych. Działania te związane są w szczególności z ochroną powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb. W związku z tym Gmina Kargowa włączyła się w realizację programu Czyste Powietrze, którego podstawowym celem jest poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Program oferuje dofinansowania dla mieszkańców w zakresie termomodernizacji budynków, wymiany pieców oraz instalacji OZE. Ważnym jest podejmowanie działań zmierzających do podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców, zachęcania ich do stosowania proekologicznych rozwiązań (montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, paneli fotowoltaicznych, wymiana źródeł ciepła na ekologiczne) i zmiany zachowań na służące środowisku (np. segregacja odpadów, oszczędzanie wody, prądu etc.). W zakresie odnawialnych źródeł energii Gmina posiada również predyspozycje do uprawy roślin energetycznych (korzystne warunki klimatyczne, tereny nieużytków oraz znaczny udział gleb niskich klas bonitacyjnych, które spełniają wymagania tych roślin) oraz instalacji małych elektrowni wodnych. Rekomenduje się również modernizację istniejącej sieci rowów melioracyjnych. Ponadto obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dopuszcza budowę farmy wiatrowej, a wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach pozwalają na lokalizację farm fotowoltaicznych.

Z działaniami w zakresie ochrony środowiska wiążą się również kwestie związane z gospodarką odpadami komunalnymi. Gmina należy do Związku Międzygminnego „Eko-Przyszłość”, który przejął obowiązki gmin w związku ze zmianą ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach. Corocznie na przestrzeni ostatnich lat zwiększa się masa odpadów odbieranych od mieszkańców Gminy. Zwiększa się również udział odpadów zbieranych w sposób selektywny w całkowitej masie odpadów, co jest sytuacją korzystną. Na terenie Gminy funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (zlokalizowany na terenie byłego składowiska odpadów), do którego mieszkańcy mogą bezpłatnie dostarczać odpady zbierane w sposób selektywny.

BUDŻET

Na realizację działań inwestycyjnych Gmina corocznie przeznaczająca rosnącą część budżetu oraz pozyskuje dofinansowania ze środków zewnętrznych (rządowych oraz unijnych). Wykres poniżej przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Kargowa na lata 2022-2027 zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową na lata 2021-2027. Jego kształt pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań. Wykres informuje również o potencjale inwestycyjnym Gminy, rozumianym jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach realizacji dokumentu. Wynika z niego, że potencjał inwestycyjny w okresie prognozy wyniesie prawie 13 mln zł.

Ryc. 1. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Kargowa na lata 2022-2027

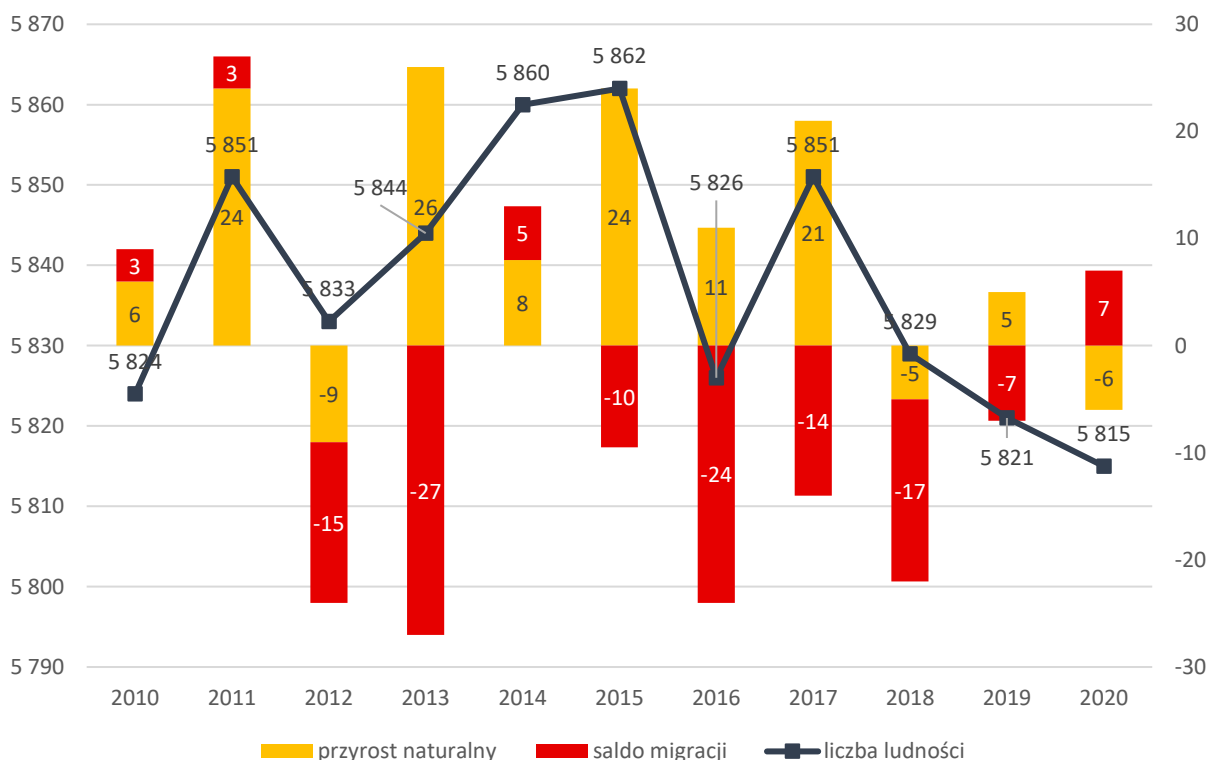
Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały Nr 0007.199.2021 Rady Miejskiej w Kargowej z dnia 23 sierpnia 2021 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kargowa na lata 2021-2027.

3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

DEMOGRAFIA

Gmina Kargowa w roku 2020 liczyła 5 815 mieszkańców¹, co stanowiło 8% społeczeństwa powiatu zielonogórskiego. Analiza danych wskazuje, iż w latach 2010-2020 liczba mieszkańców wahała się, lecz nie uległa dużym zmianom. Ostatecznie nastąpił spadek liczby mieszkańców o 11 osób. Zachodzące w Gminie procesy demograficzne uzależnione są w dużej mierze od przyrostu naturalnego oraz salda migracji. Niski przyrost naturalny jest odzwierciedleniem struktury demograficznej Gminy, która wskazuje na rosnący z roku na rok udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności. W Gminie Kargowa przyrost naturalny ulegał zmianom w latach i mimo, iż częściej osiągał poziom dodatni, to jednak jego wartość spadała. Drugim czynnikiem wpływającym na liczbę mieszkańców w gminie jest saldo migracji, czyli różnica między zameldowaniami i wymeldowaniami. W Gminie Kargowa saldo migracji częściej utrzymywało się na poziomie ujemnym. W 2020 roku sytuacja obu tych wskaźników odwróciła się i tym samym przyrost naturalny kształtował się ujemnie, a saldo migracji dodatnio. Należy obserwować zmieniający się w procesach demograficznych i zawczasu podejmować działania, które pozwolą kreować sytuację demograficzną.

Ryc. 2. Zmiany liczby ludności w Gminie Kargowa w latach 2010-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analizując wskaźniki demograficzne dla Gminy Kargowa zaobserwować można stopniowe starzenie się społeczeństwa. Wskaźnik senioralnego obciążenia demograficznego przedstawia

¹ dane na podstawie GUS, nie uwzględniają osób, które mieszkają na terenie Gminy i nie są zameldowane

ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym. W Gminie wskaźnik ten kształtował się w ostatnich latach korzystniej niż w średnio w powiecie i województwie, jednak mimo to w 2020 roku dynamika zmian wyniosła 117%. Wzrost liczby seniorów, która już przewyższyła liczbę mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, będzie mieć wpływ na konieczność zapewnienia im opieki i usług społecznych, które w tej chwili mogą być realizowane w niewystraszającym stopniu. W konsekwencji tego na usługi, które obecnie jeszcze są poszukiwane i rozwijane, za kilka lat może nie być zapotrzebowania, przy równoczesnym wzroście zapotrzebowania na usługi inne, dziś jeszcze niszowe.

Dane te pokrywają się również z prognozą liczby ludności opracowaną przez GUS, która zakłada, iż liczba mieszkańców Gminy Kargowa do roku 2030 będzie wolno maleć, przy jednoczesnym wzroście udziału osób starszych w strukturze społecznej. Jest to sygnał, aby już teraz przygotować odpowiednią infrastrukturę oraz ofertę dla osób starszych, która nie tylko zapewni im opiekę, ale także utrzyma ich aktywność, a także poprzez odpowiednie działania próbować odwrócić negatywne trendy demograficzne.

Pogłębiając analizę struktury demograficznej Gminy zbadano również odsetek mieszkańców w tzw. wieku kreatywnym, czyli ludność w wieku 25-34 lat, która stanowi główną siłę napędową rozwoju jednostki. Nie tylko w Gminie Kargowa, ale również w całym województwie, wskaźnik ten wyraźnie się zmniejsza, co oznacza spadek liczby mieszkańców w wieku kreatywnym. Najczęściej jest to spowodowane odpływem młodych ludzi do dużych miast, początkowo aby zdobyć wykształcenie wyższe, następnie często pozostają na stałe. Należy tutaj zwrócić uwagę na wymiar długofalowy, w efekcie którego zmniejszy się liczba osób aktywnych zawodowo, co może mieć negatywne skutki dla funkcjonowania Gminy. Potęguje to fakt, corocznego zmniejszania się liczby osób w wieku produkcyjnym.

OŚWIATA

Edukację w Gminie Kargowa zapewnia Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kargowej, w skład którego wchodzi Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kpt. Więckowskiego oraz Przedszkole Publiczne. Dzięki uczestnictwu Gminy w projekcie pn.: „Klub Dziecięcy w Gminie Kargowa szansą na rozwój zawodowy rodziców”, w marcu 2022 roku otwarty został Klub Dziecięcy „Maluch”. W chwili rozpoczęcia funkcjonowania placówki uczęszczało do niej 22 dzieci.

W roku 2020 w Przedszkolu Publicznym funkcjonowało 8 oddziałów, do których uczęszczało 190 przedszkolaków. W 2019 roku odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat osiągnął 87,5%, co uplasowało Gminę na poziomie wyższym niż średnio w powiecie i województwie.

Liczba dzieci uczęszczających do szkoły podstawowej w Kargowej utrzymuje się na poziomie powyżej 500. Dzieci uczęszczą do 24 oddziałów, gdzie średnia liczba uczniów przypadających na jeden oddział wynosi 24. Szkoła wyposażona jest w 27 sal lekcyjnych, salę gimnastyczną oraz bieżnię okólną. Dzięki przeprowadzonym remontom obiekty te są w stanie dobrym i nie wymagają dalszych działań. Szkoła wyposażona jest w szafki dla każdego ucznia, funkcjonuje również świetlica (codziennie w godzinach 7:00-16:00) oraz gabinet pielęgniarki. Badanie wyników egzaminów państwowych jest jedną ze składowych, na podstawie których ocenić można poziom nauczania w danej jednostce. Porównanie wyników egzaminu ósmoklasisty

szkoły w Kargowej ze średnią dla szkół i powiatu pokazuje, iż uczniowie kargowskiej szkoły osiągnęli niższe niż porównywane jednostki wyniki w zakresie egzaminów z matematyki i języka angielskiego. W przypadku egzaminu z języka polskiego wyniki te były zbliżone. Poprawić tą sytuację może ciągle podnoszenie poziomu bazy dydaktycznej, szkolenia dla kadry nauczycielskiej czy stosowanie dodatkowego wsparcia dla uczniów.

Mieszkańcy bardzo dobrze oceniają jakość i dostęp do edukacji w szkołach podstawowych i przedszkolach oraz ich infrastrukturę. Dostrzegają jednak problem w dostępie do edukacji w szkołach ponadpodstawowych.

Wartym podkreślenia jest fakt, iż wydatki w dziale oświata i wychowanie corocznie zwiększają się, a zmniejszeniu ulega stopień pokrycia tych wydatków subwencją oświatową.

KULTURA I SPORT

W Kargowej funkcjonuje Gminne Centrum Kultury, będące samorządową instytucją kultury, w skład której wchodzi Ośrodek Kultury im. Wilhelma Blanke oraz Mediateka Światowid – Biblioteka Publiczna im. Eugeniusza Paukszty. Przy Mediatece Światowid działa również Punkt Informacji Turystycznej, który posiada gadżety promocyjne związane z Gminą oraz dokumenty historyczne. Punkt jednak dopiero rozwija swoją działalność. Mieszkańcy Gminy doceniają aktywną działalność GCK i zajęcia odbywające się w jego ramach, m.in. taneczne, sportowe, muzyczne czy warsztaty majsterkowicza Loch Lecha.

W Gminie działa również 9 świetlic wiejskich, które także umożliwiają aktywność kulturalną. Świetlice wiejskie są wykorzystywane do organizacji wszelkiego rodzaju spotkań mieszkańców sołectw. W ciągu roku możliwy jest także wynajem sali na imprezy okolicznościowe.

Ofertę kulturalną wzbogacają również lokalne projekty takie jak: Kapela Kozłarska, kolekcja obrazów Wilhelma Blanke, Festiwal Filmowy M. Kozłowskiego czy Konkurs Literacki Eugeniusza Paukszty.

Na terenie Gminy cyklicznie organizowanych jest kilka imprez, wśród których wyróżniają się: Dni Miasta – święto Czekolady, Klasyka po obu stronach Odry, Magiczny Piknik Rodzinny, Biesiada Rybacka, Jarmark Bożonarodzeniowy, Konkurs Literacki E. Paukszty oraz Krajowa Wystawa Psów Rasowych, organizowana przez Związek Kynologiczny w Polsce Oddział w Zielonej Górze oraz Gminne Centrum Kultury w Kargowej. Podczas wystawy odbywają się także atrakcje dla dzieci i młodzieży przygotowane przez animatorów GCK.

Z kolei bazę sportową Gminy stanowią 3 boiska Orlik, sala gimnastyczna, sala gimnastyczna namiotowa, stadion miejski, siłownia zewnętrzna, a także skatepark oraz tor do jazdy rowerem pumtrack. Dla najmłodszych mieszkańców wyróżnia się także place zabaw. Na terenie Gminy Kargowa istnieją także tereny rekreacji i wypoczynku – „Copacabana” nad Obrzycą w Kargowej i teren nad jeziorem w Wojnowie udostępnione są do bezpłatnego korzystania dla mieszkańców Gminy. Ponadto istnieją dwa mniejsze zagospodarowane tereny rekreacyjne nad rzeką Obrzycą w Smolnie Wielkim oraz nad jeziorkiem Zacisze w Chwalimiu.

Mimo istniejącej bazy sportowo-rekreacyjnej, dostrzega się brak miejsca spotkań dla młodych ludzi – nastolatków oraz młodych dorosłych, a także zbyt małą ofertę spędzania wolnego

czasu. Prawdopodobnie taki stan rzeczy przekłada się na niską aktywność społeczną tych grup wiekowych i brak ich zaangażowania w życie społeczne.

W Gminie brakuje punktów gastronomicznych oraz bazy noclegowej dla turystów. Rozwój bazy hotelowo-gastronomicznej nie tylko zwiększy atrakcyjność turystyczną Gminy, ale także zwiększy liczbę miejsc spotkań dla mieszkańców.

BEZPIECZEŃSTWO

Za bezpieczeństwo na terenie Gminy odpowiadają funkcjonariusze policji z Posterunku Policji w Kargowej oraz ochotnicy z 3 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP w Kargowej ujęta została w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym). Mieszkańcy zauważają jednak, iż przywrócenie funkcjonowania Straży Miejskiej oraz zwiększenie liczby punktów monitoringu miejskiego zwiększyłoby ich poczucie bezpieczeństwa.

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

W Gminie funkcjonuje również wiele organizacji pożytku publicznego, wśród których wyróżnia się stowarzyszenia, fundacje, kluby sportowe, kółka rolnicze oraz inne. Organizacje te działają bardzo aktywnie, mogą także liczyć na dofinansowania oraz wsparcie Gminy. O zaangażowaniu mieszkańców w życie społeczne świadczy także liczba działających na jej terenie organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców, która jest wyższa niż średnio w powiecie i województwie.

Gmina Kargowa jest ponadto członkiem następujących stowarzyszeń: ZRZESZENIE Gmin Województwa Lubuskiego Zielona Góra, Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Regionu Kozła, Stowarzyszenie Gmin Rzeczypospolitej Region Kozła, Euroregion Gubin, Aglomeracja zielonogórska oraz Lokalna Grupa Rybacka „Wodna Kraina”. Współpracuje również na podstawie zawartych umów z 4 gminami jednostkami: Gminą Schulzendorf, miastem Cojusa, Dzielnicą Pragi Vinor oraz Radoszkowicami.

OCHRONA ZDROWIA

W zakresie ochrony zdrowia na terenie Gminy działa Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarza Rodzinnego Teresa Piasecka działający w godzinach od 8:00 do 18:00 oraz Centrum Medyczne SALUS w Kargowej. W ramach placówek działa lekarz rodzinny, gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej, gabinet medycyny szkolnej, gabinet zabiegowy, fizjoterapeuta i stomatolodzy. Opiekę szpitalną mieszkańcom Gminy zapewnia Szpital Uniwersytecki SP ZOZ w Zielonej Górze oraz w szpitalu w Wolsztynie i w Sulechowie. Na terenie Gminy funkcjonują dwie apteki.

Szpital Rehabilitacyjno-Leczniczy dla Dzieci SP ZOZ w Wojnowie przyjmuje dzieci z całej Polski w wieku od 3 do 15 lat ze schorzeniami układu oddechowego i chorobami o podłożu alergicznym. W szpitalu w ramach rehabilitacji ogólnoustrojowej realizowane są też świadczenia przeznaczone dla pacjentów po urazach, zabiegach operacyjnych, zaostrzeniach chorób przewlekłych, którzy jednocześnie wymagają innych działań terapeutycznych, edukacyjnych, profilaktycznych i diagnostycznych.

POMOC SPOŁECZNA

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kargowej posiada niższą niż średnio w powiecie i województwie liczbę beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej. Gmina Kargowa realizuje projekt dofinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego pn.: „Rozwój usług społecznych w gminie Kargowa”, którego głównym celem jest zwiększenie dostępności usług społecznych dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Cel ten realizowany jest poprzez utworzenie Klubu Seniora dla 20 osób niesamodzielnych oraz wsparcie rodzin poprzez organizację spotkań integracyjnych i cyklicznych zajęć rozwijających zainteresowania dzieci.

W ramach Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje także Dzienny Dom „Senior+”. DDS+ jest czynny przez 5 dni w tygodniu po 8 godzin dziennie. Dziennie uczęszcza do niego średnio 20 osób. Uczestnicy DDS+ bardzo aktywnie uczestniczą w zajęciach, wykonują zadania z zakresu rękodzieła, uczestniczą w wyjazdach zewnętrznych (basen, kręgle, itp.), aktywnie włączają się w życie lokalnej społeczności, spotykają się z dziećmi z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kargowej, biorą bardzo czynny udział w różnych imprezach organizowanych w Gminie. Poznają także działania placówek senioralnych innych gmin.

Mieszkańcy Gminy pozytywnie oceniają wsparcie osób starszych oferowane przez Gminę. Ma na to wpływ nie tylko funkcjonowanie Klubu Seniora i Dziennego Domu „Senior+”, ale także aktywna działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Warto jednak mieć na uwadze, iż zwiększająca się liczba seniorów będzie wymagała dalszego rozwoju takich usług.

Dostrzega się jednak brak tolerancji i współpracy międzypokoleniowej wśród mieszkańców Gminy. Konieczne jest zatem dążenie do zwiększenia integracji wśród lokalnego społeczeństwa i podejmowanie inicjatyw, które to umożliwią.

W 2020 roku na terenie Gminy zlokalizowanych było 57 mieszkań komunalnych. Średni czas oczekiwania na mieszkanie komunalne wynosi miesiąc.

PROMOCJA

Na kształtowanie się rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy w bardzo dużym stopniu wpływ ma jej promocja. Obecnie promocja Gminy realizowana jest przez GCK i istniejący przy Mediatece Punkt Informacji Turystycznej, gdzie zakupić można foldery czy gadżety związane z Gminą. Promocja ta opiera się na działalności kulturalnej i współpracy zagranicznej. Ponadto promocja realizowana jest m.in. przez folder i ulotki dla przedsiębiorców, powstał również film promujący Gminę, a na stronie internetowej i gminnym Facebook’u udostępniane są bieżące informacje. Ponadto organizowane są wydarzenia kulturalne, takie jak imprezy, koncerty czy spotkania autorskie, które mają na celu nie tylko zaspokojenie potrzeb kulturalnych mieszkańców, ale także przyciągnięcie zainteresowanych spoza Gminy. Konieczne jest dalsze prowadzenie działań promocyjnych i ich rozwój, zarówno pod względem przedsiębiorczości (promocja terenów inwestycyjnych), turystyki (promocja historii i walorów przyrodniczych Gminy oraz powstałej na ich podstawie infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej), ale także Gminy jako dobrego miejsca do życia, spełniającego potrzeby mieszkańców w zakresie infrastruktury, edukacji, możliwości uzyskania zatrudnienia, rozrywki i wypoczynku oraz innych, szeroko rozumianych, usług społecznych.

4. Uwarunkowania komunikacyjne w aspekcie gospodarczym i społecznym

Gmina Kargowa posiada układ osadniczy typowy dla gminy miejsko-wiejskiej, w którym miasto Kargowa pełni funkcję głównego ośrodka administracyjnego, usługowego, edukacyjnego i gospodarczego, natomiast sołectwa pełnią w dużej mierze funkcje mieszkaniowe, rolnicze oraz rekreacyjne. Taki model przestrzenny generuje codzienne potrzeby przemieszczania się mieszkańców pomiędzy Kargową a sołectwami oraz sąsiednimi gminami, w szczególności w zakresie dojazdów do pracy, szkół, usług publicznych, instytucji kultury i ochrony zdrowia.

Pomimo dobrego zewnętrznego skomunikowania Gminy (droga krajowa nr 32, drogi wojewódzkie nr 313 i 314), wewnętrzny system komunikacji lokalnej cechuje się niskim poziomem bezpieczeństwa i niewystarczającą ofertą alternatywnych form transportu, w tym transportu rowerowego. Brak wydzielonych, bezpiecznych tras rowerowych pomiędzy Kargową a niektórymi sołectwami, w szczególności Dąbrówką, Karszynem, Starym Jaromierzem, Nowym Jaromierzem, Obrą Dolną i Smolnem Małym, ogranicza mobilność mieszkańców oraz pogłębia ich zależność od transportu samochodowego.

Analiza uwarunkowań komunikacyjnych Gminy Kargowa wskazuje na niedostatecznie rozwiniętą infrastrukturę transportu niezmotoryzowanego, w szczególności w zakresie połączeń rowerowych pomiędzy miastem Kargowa a sołectwami oraz w relacjach międzygminnych. Obecny system komunikacyjny oparty jest głównie na transporcie drogowym, co ogranicza dostępność komunikacyjną części obszarów gminy oraz wpływa na bezpieczeństwo i komfort mieszkańców.

Wskazuje się, iż brak spójnej sieci ścieżek rowerowych utrudnia codzienne przemieszczanie się mieszkańców pomiędzy Kargową a sołectwami, ogranicza możliwości rozwoju zrównoważonego transportu oraz zmniejsza potencjał turystyczny i rekreacyjny gminy. Jednocześnie osłabione pozostają powiązania funkcjonalne z gminami sąsiednimi, w szczególności z Gminą Siedlec, Gminą Sulechów, Gminą Bojadła oraz Gminą Trzebiechów.

4.1. Uwarunkowania komunikacyjne w aspekcie gospodarczym

Rozwój lokalnej przedsiębiorczości oraz atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Kargowa wymaga zapewnienia nowoczesnej, bezpiecznej i zrównoważonej infrastruktury transportowej. Budowa oraz remont istniejących dróg, a także budowa ścieżek rowerowych:

- zwiększa atrakcyjność osiedleńczą Gminy, co ma znaczenie w kontekście konkurencji z gminami sąsiednimi,
- sprzyja rozwojowi turystyki i rekreacji opartej na walorach przyrodniczych (las, rzeka Obrzyca, jeziora),
- wspiera lokalne usługi, w tym agroturystykę, gastronomię oraz ofertę czasu wolnego,
- poprawia dostępność terenów inwestycyjnych i stref aktywności gospodarczej w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Połączenia rowerowe z gminami sąsiednimi, w szczególności z Gminą Sulechów, Siedlec, Trzebiechów i Bojadła, wpisują się w ponadlokalny wymiar rozwoju gospodarczego, umożliwiając codzienne dojazdy do pracy, rozwój turystyki międzygminnej oraz integrację regionalnych systemów transportu niskoemisyjnego.

4.2. Uwarunkowania komunikacyjne w aspekcie społecznym

Z diagnozy społecznej wynika, że jednym z kluczowych wyzwań jest postępujące starzenie się społeczeństwa, spadek liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz ryzyko wykluczenia transportowego części mieszkańców, w szczególności osób starszych, młodzieży oraz osób nieposiadających własnego środka transportu. Budowa sieci ścieżek rowerowych stanowi odpowiedź na te wyzwania poprzez:

- zwiększenie dostępności przestrzennej usług publicznych (szkoły, instytucje kultury, opieka zdrowotna),
- poprawę samodzielności komunikacyjnej seniorów i młodzieży,
- stworzenie warunków do aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia, co jest szczególnie istotne w kontekście starzenia się populacji,
- wzmacnianie integracji społecznej pomiędzy miastem a sołectwami,
- wzmacnianie integracji społecznej pomiędzy Gminą Kargowa a sąsiednimi gminami.

W badaniach ankietowych mieszkańcy wskazali rozbudowę ścieżek pieszo-rowerowych jako jeden z kluczowych priorytetów rozwojowych Gminy, co potwierdza społeczną zasadność realizacji tego typu inwestycji.

Brak infrastruktury rowerowej powoduje, że ruch rowerowy odbywa się obecnie po drogach o dużym natężeniu ruchu samochodowego, co znacząco obniża poziom bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu. Budowa wydzielonych ścieżek rowerowych:

- zwiększy bezpieczeństwo ruchu drogowego,
- ograniczy liczbę kolizji i wypadków,
- przyczyni się do redukcji emisji spalin i hałasu, co jest spójne z działaniami Gminy w zakresie ochrony środowiska i poprawy jakości powietrza,
- wspiera realizację celów polityki klimatycznej i transportu niskoemisyjnego.

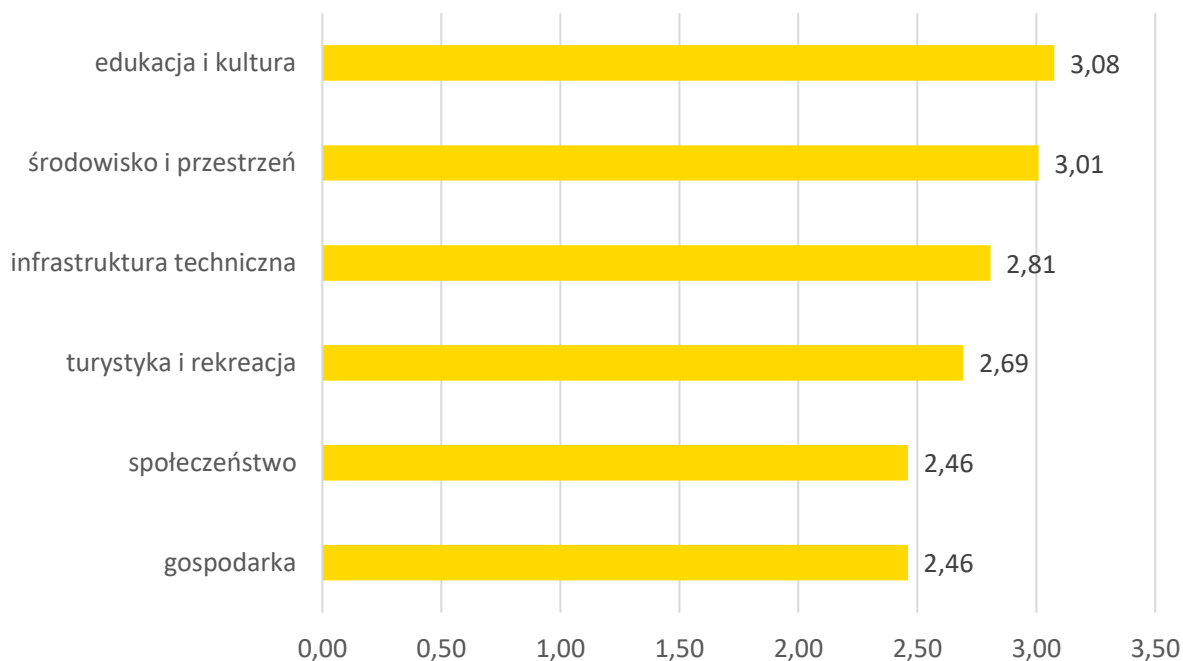
5. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Gminy Kargowa przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród mieszkańców w formie kwestionariusza on-line. Ich celem było poznanie opinii dotyczącej jakości życia w Gminie, potrzeb mieszkańców oraz określenia priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Badania prowadzone były w dniach od 29 listopada 2021 roku do 16 stycznia 2022 roku.

Respondenci odpowiadali na 8 pytań z zakresu społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji, edukacji i kultury. Łącznie zebrano 104 ankiety. Większą część respondentów stanowiły kobiety (61,5%). Pod względem wieku mieszkańców, najwięcej z nich było w przedziale 36-45 lat (34,6%), a 62,5% wszystkich respondentów było osobami pracującymi. Wzór ankiety dla mieszkańca stanowi załącznik 2 do opracowania.

5.1. Ocena sytuacji Gminy

W badaniach przyjęto skalę oceny od 1 do 5, gdzie 1 to ocena bardzo zła, a 5 to ocena bardzo dobra. W Gminie Kargowa, mieszkańcy najlepiej oceniają działania w zakresie edukacji i kultury (średnia ocena wynosiła 3,08), z kolei najgorzej gospodarkę (średnia ocena wynosiła 2,46). Pozostałe obszary ocenione zostały w przedziale od 2,46 do 3,01. Średni wynik Gminy dla wszystkich badanych kategorii wyniósł 2,75.

Ryc. 3. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Tabela poniżej przedstawia najlepiej i najgorzej oceniane elementy przez ankietowanych w poszczególnych obszarach. Najniżej oceniona ze wszystkich obszarów została jakość infrastruktury żłobkowej na terenie gminy (1,22). Mieszkańcy wskazywali również na duży problem w zakresie dostępu do żłobków i jakości opieki żłobkowej na terenie Gminy (1,26), połączeń komunikacyjnych z innymi gminami i miastami (1,46), dostępu do specjalistycznej opieki medycznej i funkcjonowania transportu zbiorowego na terenie Gminy (1,56), poziomu bazy gastronomicznej (1,82), oferty spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dorosłych (1,97) i

młodzieży (2,0). W związku z tym, iż elementy te uzyskały średnią ocenę 2 lub mniej, mieszkańcy mają w stosunku do nich złą i bardzo złą opinię.

Tabela 1. Najlepiej i najgorzej oceniane elementy w poszczególnych obszarach według ankietowanych

Obszar	Najlepiej oceniane:	Najgorzej oceniane:
Spółeczeństwo	Wsparcie osób starszych	Jakość infrastruktury żłobkowej
Gospodarka	Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w Gminie	Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami
Środowisko i przestrzeń	Walory środowiska przyrodniczego	Infrastrukturę melioracji szczegółowej
Infrastruktura techniczna	Jakość sieci gazowej	Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych
Turystyka i rekreacja	System ścieżek rowerowych	Poziom bazy gastronomicznej
Edukacja i kultura	Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	Dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Wskazać należy, że żadna dziedzina funkcjonowania Gminy nie została wyróżniona średnią oceną bardzo dobrą. Najwyższą ocenę wśród mieszkańców zdobyły walory środowiska przyrodniczego (średnia ocena 4,16) oraz dostęp do edukacji w szkołach podstawowych (4,09). Pozytywnie zostały także ocenione inne aspekty związane ze szkolnictwem podstawowym, w tym jakość edukacji i jakość infrastruktury szkolnej oraz przedszkola – ich dostępność, jakość nauczania oraz jakość infrastruktury przedszkolnej. Dobrze oceniona została także działalność domu kultury i biblioteki (3,99). Inne wysoko oceniane przez respondentów aspekty to: estetyka Gminy i jej atrakcyjność turystyczna, czystość terenów zieleni, wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych, system ścieżek rowerowych, wsparcie osób starszych, skuteczność

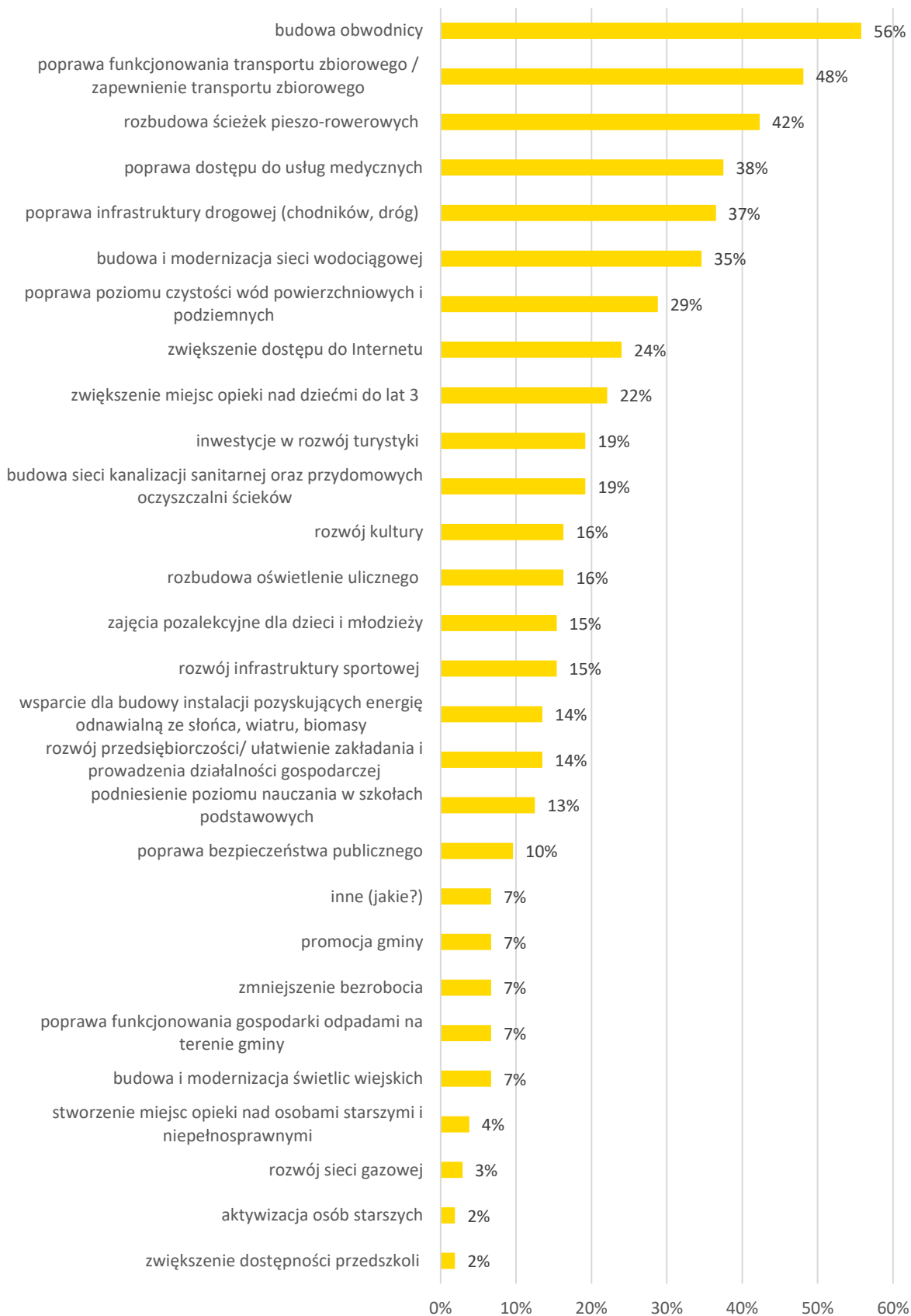
działania pomocy społecznej, poziom usług świadczonych przez Urząd Gminy, bezpieczeństwo publiczne, funkcjonalność budynków administracji publicznej, system odbioru odpadów, jakość sieci gazowej i dostęp do Internetu. Wymienione aspekty otrzymały średnią ocenę powyżej 3,0.

5.2. Pożądane priorytety rozwojowe

Jednym z pytań zadanych w ankiecie było wskazanie elementu, który miałby zostać wizytówką Gminy. Wskazuje ono również na pożądane priorytety rozwoju według mieszkańców. Mieszkańcy zwracają uwagę, iż Gmina wyróżnia się zadbaną i uporządkowaną zielenią i tak powinno pozostać. Idąc dalej tym tropem pojawiały się tutaj odpowiedzi takie jak czystość, natura, lasy i jeziora, tereny zielone, kwiaty, walory przyrodniczo-krajobrazowe, a w konsekwencji bogato rozwinięta oferta turystyczna. W nawiązaniu do historii Gminy, wśród odpowiedzi respondentów nie mogło także zabraknąć czekolady, z którą Gmina jest silnie związana i kojarzona, przez funkcjonujące na jej terenie przedsiębiorstwo Nestle, którego działalność związana jest pośrednio z czekoladą oraz działającą niegdyś Goplanę.

W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy. Wśród najczęściej pojawiających się odpowiedzi znalazła się budowa obwodnicy – odpowiedź tą wskazało 56% ankietowanych. Na poprawę funkcjonowania transportu zbiorowego zagłosowało 48% respondentów, a na rozbudowę ścieżek pieszo-rowerowych wskazało 42% mieszkańców. Inne często wskazywane odpowiedzi to poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych, budowa i modernizacja sieci wodociągowej, poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg) czy poprawa dostępu do usług medycznych.

Z kolei najmniej priorytetowe według mieszkańców komponenty to: zwiększenie dostępności przedszkoli, aktywizacja osób starszych, rozwój sieci gazowej czy stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi. Odpowiedzi te pokrywają się z udzielanymi we wcześniejszych pytaniach odpowiedziami.

Ryc. 4. Główne priorytety rozwoju Gminy Kargowa według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

6. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Analiza SWOT jest powszechnie wykorzystywana w jednostkach administracji publicznej jako narzędzie diagnozy strategicznej. Pozwala ona porównać silne i słabe strony jednostki wynikające z otoczenia wewnętrznego, z szansami i zagrożeniami dla rozwoju płynącymi z otoczenia zewnętrznego, a także określić ich wzajemne oddziaływanie. Analizy dokonano w oparciu o:

- 1) diagnozę strategiczną Gminy;
- 2) dane liczbowe, opisowe i przestrzenne pozyskane z Gminy oraz ze źródeł zewnętrznych;
- 3) wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w dniach od 29 listopada 2021 roku do 16 stycznia 2022 roku,
- 4) materiały wypracowane podczas warsztatu diagnostycznego, który odbył się 8 lutego 2022 roku.

Analizę SWOT dla Gminy Kargowa przedstawia poniższe zestawienie.

UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZE	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • dobre połączenia drogowe z okolicznymi dużymi miastami (położenie na trasie Zielona Góra – Poznań) umożliwiające podjęcie pracy, edukacji i zaspokajanie innych potrzeb poza miejscem zamieszkania, • aktualizowane Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, uwzględniające plany Gminy w zakresie polityki przestrzennej zgodne z kierunkami jej rozwoju, • walory przyrodnicze (bogactwo lasów i jezior, rzeka przepływająca przez Gminę, Park w Kargowej oraz pomniki przyrody), dające szansę na rozwój usług czasu wolnego, rekreacji i turystyki, • walory kulturowe (w tym zabytki, takie jak Plac ratuszowy i Rynek wpisane do	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikacja Gminy do obszarów o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe, zgodnie z Planem zagospodarowania przestrzennego Województwa Lubuskiego 2030, • negatywne trendy demograficzne: wzrost senioralnego obciążenia demograficznego, spadek liczby mieszkańców w wieku kreatywnym, ujemny przyrost naturalny, liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym jest wyższa niż mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, spada liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym, prognoza demograficzna wskazuje, iż liczba mieszkańców Gminy będzie się zmniejszać, • brak obwodnicy Kargowej, skutkiem czego jest natężenie ruchu w mieście,

rejestrze zabytków) i wydarzenia historyczne związane z Kargową (Powstanie Wielkopolskie, Marsz Śmierci, odegranie hymnu), jako czynniki budujące i wzmacniające lokalną tożsamość, dające szansę rozwoju oferty kulturalnej i turystycznej,

- funkcjonujące na terenie Gminy 2 gospodarstwa agroturystyczne,
- istniejące lokalne produkty (Wojnowo – ryby; Karszyn – dziczyzna; grzyby),
- aktywnie działający Klub Dziecięcy „Maluch”, z ofertą dostosowaną do potrzeb mieszkańców.
- wysokiej jakości, nowoczesna i bezpieczna infrastruktura Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kargowej,
- aktywna działalność Gminnego Centrum Kultury i zajęcia odbywające się w jego ramach (taneczne, sportowe, muzyczne, Loch Lecha),
- skuteczne pozyskiwanie zewnętrznych funduszy na finansowanie projektów i inwestycji w obszarze społecznym,
- infrastruktura kulturalna na wysokim poziomie (budynek Gminnego Centrum Kultury i Mediateka Światowid + Punkt Informacji Turystycznej),
- aktywna działalność stowarzyszeń i klubów sportowych, dająca możliwość zaangażowania się mieszkańców w życie społeczne i rozwój pasji i zainteresowań,
- funkcjonowanie Klubu Seniora, Dniowego Domu „Senior+” oraz Uniwersytetu Trzeciego Wieku w odpowiedzi na zwiększającą się liczbę seniorów i konieczność zapewnienia im dodatkowej aktywności,

utrudniony przejazd, zmniejszenie bezpieczeństwa drogowego i pogorszenie jakości powietrza,

- zły stan drogi wojewódzkiej nr 314 w miejscowościach Stary Jaromierz i Dąbrówka,
- zły stan dróg w miejscowości Wojnowo,
- braki w infrastrukturze rowerowej (brak połączeń pomiędzy miejscowościami oraz połączenia z miastami na terenie województwa wielkopolskiego),
- konieczność poprawienia oferty spędzania wolnego czasu dla młodzieży (brak miejsca spotkań dla młodzieży),
- brak zaangażowania młodzieży w życie Gminy (nieaktywna Rada Młodzieżowa),
- brak tolerancji międzypokoleniowej, przejawiająca się niechęcią do rozwoju usług skierowanych do seniorów,
- brak bazy noclegowej i punktów turystycznych, powodująca obniżenie atrakcyjności turystycznej Gminy i ograniczająca liczbę miejsc spotkań dla mieszkańców,
- niezagospodarowanie opuszczonego Dworca PKP w Kargowej,
- Pałac w parku w Kargowej w rękach prywatnych, co wpływa na brak możliwości zagospodarowania go przez Gminę,
- brak pracowników-specjalistów w niektórych dziedzinach,
- niewykorzystany potencjał produktów lokalnych,
- problem z zagospodarowaniem pozostałości po zakładzie Goplana zlokalizowanym w centrum Kargowej, który jest własnością prywatną,
- brak możliwości remontu lub zagospodarowania obiektów objętych ochroną konserwatorską,

- oferta infrastrukturalna dostosowana dla dzieci i młodzieży (Skatepark, pump-track, boisko do piłki nożnej, place zabaw),
- istniejąca infrastruktura sportowo-rekreacyjna,
- silna tożsamość lokalna i liczne działania ją wspierające,
- dobra współpraca międzynarodowa, w szczególności z Gminą Schulzendorf;
- współpraca gminy z organizacjami pożytku publicznego i przedsiębiorstwami,
- funkcjonujące na terenie Gminy duże zakłady produkcyjne,
- uczestnictwo Gminy w programie Czyste Powietrze i w ramach jego realizacji termomodernizacja budynków,
- dobra jakość wody pitnej i bezpieczeństwo dostaw wody dzięki zmodernizowanej stacji uzdatniania wody,
- system rozwiązań na rzecz dostępności dla osób z niepełnosprawnością, w tym parking zlokalizowany obok Ratusza,
- krótki czas oczekiwania na mieszkanie komunalne, wynoszący miesiąc.
- położenie na obszarze zagrożonym wystąpieniem powodzi,
- brak sieci wodociągowej w miejscowościach Nowy Jaromierz, Smolno Małe, Obra Dolna,
- brak gazyfikacji niektórych wsi, m.in. Smolno Małe, Karszyn,
- brak skanalizowania gminnych wsi,
- konieczność modernizacji istniejącej oczyszczalni ścieków,
- niewystarczający monitoring miejski,
- problem z zasięgiem komórkowym we wschodniej części Gminy,
- brak mieszkań socjalnych.

UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

SZANSE

- doświadczenie i wysoka skuteczność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych dająca szansę na pozyskiwanie środków w kolejnej unijnej perspektywie budżetowej 2021-2027,
- wsparcie z programów rządowych i z Unii Europejskiej na rzecz ochrony środowiska, np. „Czyste powietrze”,
- zwiększenie obszaru Gminy objętego miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego po opracowaniu aktualizacji Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego,
- bliskość Portu Lotniczego Zielona Góra-Babimost,
- rozwój turystyki w oparciu o walory przyrodnicze Gminy,
- rozwój tras kajakowych (trasa Regionu Kozła),
- rozwój agroturystyki i rolnictwa w oparciu o zasoby Gminy,
- promocja Gminy poprzez: folder, ulotki dla przedsiębiorców, film promujący Gminę, stronę internetową, Facebooka Gminy, wydarzenia kulturalne (imprezy, koncerty, spotkania autorskie),
- zwiększenie liczby miejsc pracy na terenie Gminy poprzez rozwój turystyki i agroturystyki oraz rolnictwa,
- istniejący obszar Strefy Aktywności Gospodarczej, dający potencjał dalszego rozwoju przedsiębiorczości w Gminie,
- zwiększenie możliwości uzyskania zatrudnienia dzięki niewielkiej odległości

ZAGROŻENIA

- odpływ ludności z terenu całego regionu, a w szczególności emigracja ludzi młodych do dużych miast,
- wybór dużych aglomeracji przez przedsiębiorców do lokalizacji swoich inwestycji,
- zmniejszenie liczby osób korzystających z obiektów sportowych (Orlików, siłowni zewnętrznych, placów zabaw) w związku ze starzeniem się społeczeństwa,
- niewystarczająca aktywizacja osób starszych na rynku pracy i w życiu społecznym,
- brak możliwości likwidacji barier architektonicznych z powodu konstrukcji budynków,
- ograniczony wpływ na infrastrukturę drogową wojewódzką, krajową, powiatową, mogący spowodować potencjalne trudności w skomunikowaniu dróg,
- rozwój czynników zanieczyszczających środowisko (wzrost natężenia ruchu drogowego i obciążenia turystycznego),
- silna antropopresja na środowisko przyrodnicze – pogłębiające się zmiany klimatyczne,
- zwiększające się koszty utrzymania szkół i reformy edukacji,
- zmiana ustawy dotyczącej planowania przestrzennego i w konsekwencji zapisów dotyczących Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego,

od dużych miast i zakładów pracy oraz sprawnemu skomunikowaniu,

- wprowadzenie ulg podatkowych dla przedsiębiorców,
- obszary dające potencjał do rozwoju energii odnawialnej, ujęte w Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Lubuskiego 2030,
- rozbudowa istniejącej oczyszczalni ścieków oraz sieci kanalizacyjnej, a w konsekwencji poprawa jakości wody jeziora Wojnowskiego oraz zapewnienie dostępu do sieci kanalizacyjnej na większym obszarze Gminy,
- edukacja ekologiczna mieszkańców, a w konsekwencji proekologiczna zmiana nawyków społeczeństwa,
- rozwój sieci ścieżek rowerowych,
- możliwość nawiązania współpracy z sąsiednimi Gminami w zakresie komunikacji publicznej,
- współpraca z sąsiednimi Gminami, stowarzyszeniami i instytucjami kultury,
- likwidacja barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- utworzenie tężni solankowych przy Szpitalu Rehabilitacyjno-Lecznicznym dla Dzieci w Wojnowie.

- zmieniające się przepisy prawne dotyczące samorządów, nakładające na samorządy nowe obowiązki, bez konkretnych narzędzi wykonawczych,

- konsekwencje społeczne i gospodarcze jako następstwo pandemii (wzrost bezrobocia, spadek poziomu przedsiębiorczości, spadek jakości nauczania na skutek zdalnego nauczania, zaburzenia depresyjne społeczeństwa).

1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Gminy Kargowa na lata 2022-2027 z perspektywą do 2030 roku jest dokumentem, w którym zdiagnozowano aktualną sytuację Gminy. Zwrócono uwagę zarówno na mocne strony, jak i obszary problemowe. W procesie strategicznym stworzono misję oraz wizję Gminy Kargowa, które stanowią drogowskaz dla wyznaczania celów strategicznych.

Misja jest to element strategii, który ukazuje najważniejsze kierunki rozwoju Gminy. Koncentruje się ona na podstawowych wartościach, które przyświecają władzom Gminy i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje także na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Zawiera w sobie odpowiedź na pytanie: „co jest naszym priorytetem?”. Uwzględniając przyjęte założenia misja i zarazem hasło promocyjne Gminy Kargowa brzmi następująco:

Gmina Kargowa – rozwój gospodarczo-społeczny, bezpieczeństwo, turystyka

W procesie powstawania dokumentu istotne jest również stworzenie wizji, czyli obrazu Gminy, który będzie efektem realizacji przyjmowanej strategii. Wizja ukazuje Gminę Kargowa w perspektywie strategicznej, zmienionej poprzez realizację przyjętych działań i osiągnięcie zamierzonych przez władze celów.

Wizja Gminy:

- obrazuje stan docelowy Gminy w 2027 roku,
- ukazuje aspiracje władz i mieszkańców Gminy,
- jednoczy społeczność lokalną wokół określonej idei.

Wizja Gminy Kargowa brzmi następująco:

Gmina Kargowa w 2027 roku to Gmina czysta i zielona, integrująca i inspirująca wszystkie grupy społeczne oraz podtrzymująca ich poczucie tożsamości lokalnej, wspierająca przedsiębiorczość i zapewniająca wysoki poziom życia mieszkańców.

Mieszkańcy Gminy Kargowa cenią sobie lokalne dziedzictwo kulturowe i pragną, aby tradycje i poczucie tożsamości lokalnej były wciąż podtrzymywane. Ponadto mieszkańcy Gminy powinni być zintegrowani i angażować się w życie społeczne, mieć możliwość rozwijania się i życia w bezpiecznym otoczeniu.

Gmina Kargowa będzie również przyjazna dla inwestorów oraz turystów, a jej rozwój będzie silnie związany z zasadami ochrony środowiska i pozwoli na zachowanie walorów przyrodniczych.

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Na podstawie diagnozy aktualnego stanu Gminy Kargowa, jej sytuacji gospodarczej, społecznej i przestrzennej oraz uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także dążąc do osiągnięcia stanu Gminy opisanego w wizji rozwoju, określono 3 cele strategiczne, którymi są:

CEL I: Wysoki poziom życia mieszkańców dzięki rozwiniętej infrastrukturze, wysokim poziomem bezpieczeństwa i czystym środowisku

CEL II: Wzrost gospodarczy dzięki wysokiemu poziomowi przedsiębiorczości, szerokiej promocji Gminy oraz bogatej ofercie turystycznej

CEL III: Bogata oferta usług skierowanych do społeczności lokalnej w zakresie poprawy warunków życia i utrzymania aktywności obywatelskiej

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację celów operacyjnych, które zaprezentowano w tabeli poniżej.

CELE STRATEGICZNE		
CEL I	CEL II	CEL III
Wysoki poziom życia mieszkańców dzięki rozwiniętej infrastrukturze, wysokim poziomem bezpieczeństwa i czystym środowisku	Wzrost gospodarczy dzięki wysokiemu poziomowi przedsiębiorczości, szerokiej promocji Gminy oraz bogatej ofercie turystycznej	Bogata oferta usług skierowanych do społeczności lokalnej w zakresie poprawy warunków życia i utrzymania aktywności obywatelskiej
CELE OPERACYJNE		
I.1. Wysoki poziom infrastruktury drogowej i technicznej	II.1. Wysoki poziom przedsiębiorczości motorem rozwoju gospodarczego	III.1. Oferta usług społecznych dostosowana do potrzeb mieszkańców
I.2. Zrównoważony rozwój budownictwa z zachowaniem ładu przestrzennego	II.2. Holistyczna promocja Gminy podnosząca jej znaczenie w regionie	III.2. Zdrowe społeczeństwo
I.3. Dobrze skomunikowana i bezpieczna Gmina	II.3. Rozwój oferty turystycznej i wypoczynkowej w oparciu o walory przyrodniczo-krajobrazowe i historię Gminy	III.3. Wysoki poziom oświaty i wychowania
I.4. Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców Gminy i rozwój proekologicznej technologii		III.4. Integracja międzypokoleniowa i bogata oferta spędzania wolnego czasu

CEL STRATEGICZNY I

Wysoki poziom życia mieszkańców dzięki rozwiniętej infrastrukturze, wysokim poziomem bezpieczeństwa i czystym środowisku

I.1. Wysoki poziom infrastruktury drogowej i technicznej

I.2. Zrównoważony rozwój budownictwa z zachowaniem ładu przestrzennego

I.3. Dobrze skomunikowana i bezpieczna Gmina

I.4. Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców Gminy i rozwój proekologicznej technologii

Podstawą do zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców jest stworzenie atrakcyjnej przestrzeni do życia. Wysoko rozwinięta infrastruktura techniczna wpływa na poprawę atrakcyjności danego obszaru oraz poprawia jakość życia mieszkańców. Szczególny wpływ na rozwój Gminy ma wysoka jakość dróg i infrastruktury towarzyszącej, która wpływa na bezpieczeństwo i komfort zamieszkania, a także rozwinięta infrastruktura techniczna (wodociągowo-kanalizacyjna) oddziałująca również na jakość środowiska przyrodniczego. W związku z tym konieczna jest ciągła rozbudowa i modernizacja sieci drogowej, która podnosić będzie poziom bezpieczeństwa drogowego oraz zwiększy dostępność przestrzenną, a także rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej i związanych z nią obiektów, takich jak oczyszczalnia ścieków czy stacje ujęć wód. Ma to również związek z rozwojem budownictwa i koniecznością podłączania nowych domów i osiedli do sieci. Obecnie oczekiwania mieszkańców względem dostępu i jakości infrastruktury są coraz wyższe. W szczególności należy pamiętać o zapewnieniu dostępu do wysokiej jakości Internetu, co jest niezbędne m.in. w związku z popularyzacją i upowszechnieniem pracy zdalnej oraz upowszechnieniem świadczenia części usług, w tym usług publicznych, za pośrednictwem sieci internetowej. Mieszkańcy Gminy zwracają również uwagę na problem ze zwiększonym ruchem samochodowym, co powoduje korki, obniżenie bezpieczeństwa drogowego i zanieczyszczenia środowiska. Budowa obwodnicy północnej części Kargowej, pozwoliłaby na rozwiązanie tych problemów.

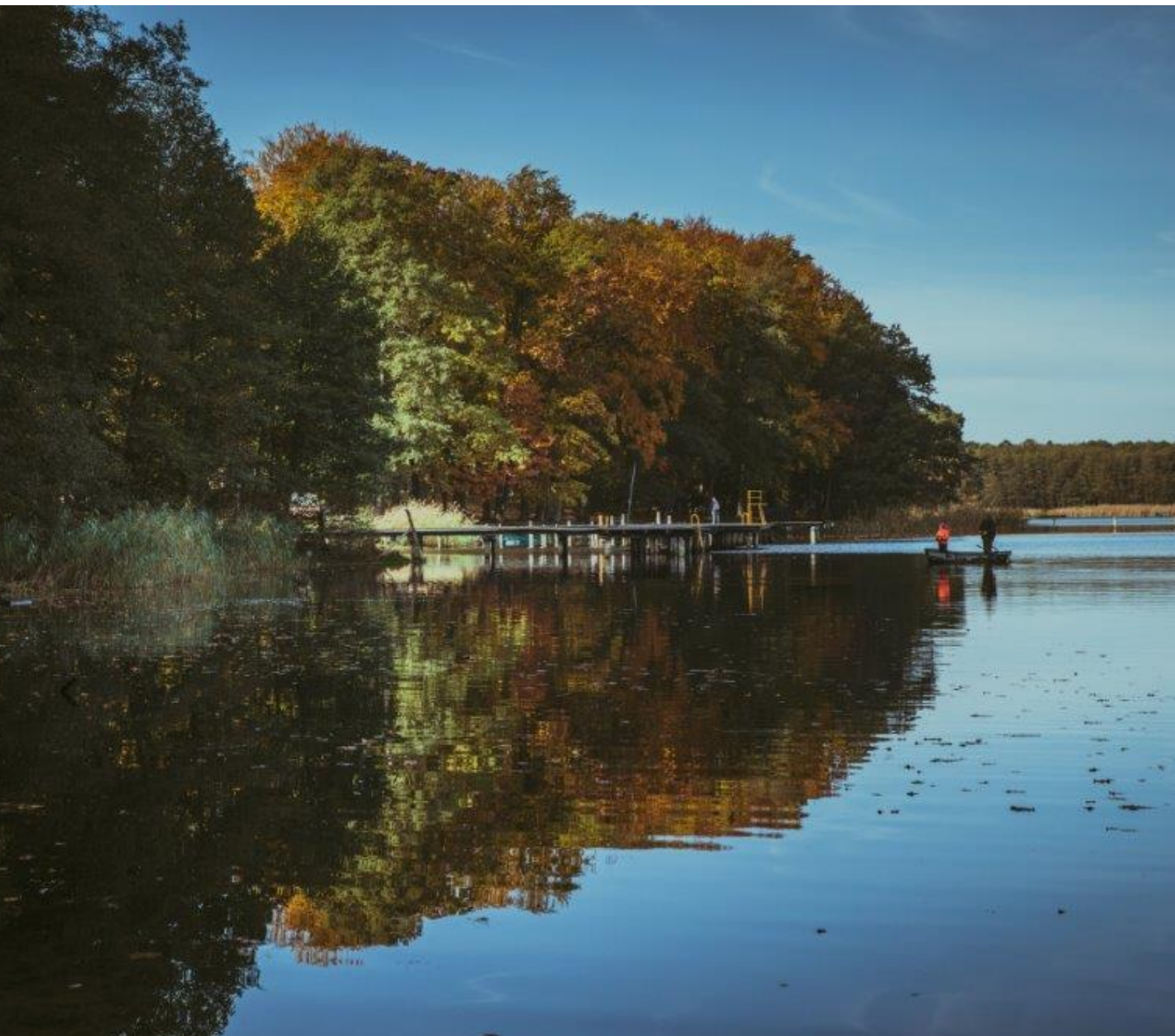
Kwestie bezpieczeństwa nie tylko drogowego są czynnikiem ważnym z perspektywy jakości życia mieszkańców. Dlatego wskazują oni również na konieczność rozwoju monitoringu miejskiego oraz to, iż przywrócenie funkcjonowania Staży Miejskiej podniesie ich poczucie bezpieczeństwa.

W momencie opracowywania niniejszego dokumentu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kargowa jest na etapie opracowywania. Przyjęcie Studium, które jest głównym narzędziem planistycznym w Gminie, wspomogą rozwój zgodny z zachowaniem ładu przestrzennego i funkcjonalności przestrzennej. Spójna polityka przestrzenna stanowi podstawę do planowania przestrzennego w Gminie.

Zmiany klimatu i wynikające z nich skutki zmuszają podmioty publiczne do podejmowania działań na rzecz powstrzymania dalszego zanieczyszczenia środowiska i ograniczenia skutków

zmian klimatycznych. Konieczne jest również przystosowanie się do zmian, które już nastąpiły w wyniku oddziaływania człowieka na środowisko. Zadania te są bardzo trudne, niemniej – bardzo ważne. Gminna polityka ochrony środowiska zakłada działania zmierzające do poprawy jakości powietrza (np. wymiana źródeł ciepła na proekologiczne), wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleby (budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, rozwój sieci kanalizacyjnej, rozwój nowoczesnego rolnictwa). Należy tutaj pamiętać również o rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz prowadzeniu racjonalnej gospodarki wodnej. Działania te będą możliwe tylko przy odpowiednim nastawieniu społeczeństwa i jego świadomości, iż kroki podejmowane przez każdego z nas mają wpływ na jakość naszego życia, np. na stan powietrza, którym oddychamy. Dlatego konieczne jest podejmowanie działań edukacyjnych zmierzających do podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców oraz zmiany ich nawyków w codziennym życiu (np. prawidłowa segregacja odpadów komunalnych).

Powyższe cele operacyjne stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.

CEL STRATEGICZNY I			
Wysoki poziom życia mieszkańców dzięki rozwiniętej infrastrukturze, wysokim poziomem bezpieczeństwa i czystym środowisku			
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
I.1. Wysoki poziom infrastruktury drogowej i technicznej	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozbudowa i modernizacja gminnej sieci drogowej ➤ Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej towarzyszącej, w tym chodników, oświetlenia, sygnalizacji świetlnej itp. ➤ Współpraca z Zarządem Dróg Powiatowych i Zarządem Dróg Wojewódzkich w zakresie remontów i budowy dróg powiatowych i wojewódzkich na terenie Gminy Kargowa ➤ Podejmowanie działań zmierzających do budowy obwodnicy północnej miasta Kargowa ➤ Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych ➤ Rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej wraz z modernizacją istniejących stacji uzdatniania wody ➤ Budowa nowej lub modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków ➤ Podejmowanie działań mających na celu rozwój sieci gazowej i sieci elektroenergetycznej na terenie Gminy Kargowa 	<p>Rozbudowa sieć drogowa na terenie Gminy (drogi gminne, powiatowe, wojewódzkie).</p> <p>Poprawa stanu i jakości dróg już istniejących na terenie Gminy.</p> <p>Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie Gminy.</p> <p>Zwiększenie dostępności drogowej i zmniejszenie ruchu w mieście dzięki obwodnicy.</p> <p>Wzrost zainteresowania mieszkańców transportem rowerowym.</p> <p>Poprawa jakości wody, jakości sieci wodno-kanalizacyjnej i jakości odprowadzanych ścieków.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • długość zmodernizowanych dróg gminnych (km), • liczba nowych punktów oświetlenia przydrożnego (szt.), • długość wybudowanych ścieżek rowerowych (km), • długość wybudowanych chodników (szt.), • długość zmodernizowanych dróg we współpracy z Powiatowym i wojewódzkim Zarządem Dróg (km), • długość wybudowanej/zmodernizowanej sieci wodociągowej (km), • długość wybudowanej/zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej (km), • liczba nowych przyłączy do sieci gazowej (szt.),

<p>I.2. Zrównoważony rozwój budownictwa z zachowaniem ładu przestrzennego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podjęcie działań zmierzających do uchwalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego ➤ Tworzenie nowych i aktualizacja istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ➤ Wyznaczenie terenów pod zabudowę mieszkalnictwa jednorodzinnego oraz wielorodzinnego ➤ Wyznaczenie terenów pod budownictwo mieszkalnictwa komunalnego ➤ Dbłość o estetykę Gminy i uporządkowanie terenów zieleni publicznej ➤ Pełna dostępność budynków użyteczności publicznej pod względem architektonicznym, komunikacyjno-informacyjnym i cyfrowym ➤ Podjęcie działań zmierzających do zagospodarowania/rewitalizacji byłego Dworca PKP i innych opuszczonych budynków będących własnością gminy 	<p>Aktualne dokumenty planistyczne umożliwiające racjonalny i zgodny z ładem przestrzennym rozwój Gminy.</p> <p>Zapobieganie chaosowi przestrzennemu i przypadkowej zabudowie.</p> <p>Rozwój zabudowy mieszkaniowej z zachowaniem funkcjonalności przestrzennego.</p> <p>Wysoki poziom estetyki Gminy oraz rozwinięta zielona infrastruktura.</p> <p>Zagospodarowanie lub rewitalizacja gminnych opuszczonych budynków.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stopień opracowanie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (%), • powierzchnia Gminy objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (ha), • liczba nowych zabudowań (szt.), • liczba nowych mieszkańców Gminy (os.), • powierzchnia terenów zagospodarowanych zieloną infrastrukturą (ha), • liczba usuniętych barier architektonicznych (szt.), • powierzchnia terenów zrewitalizowanych (ha),
<p>I.3. Dobrze skomunikowana i bezpieczna Gmina</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zwiększenie mobilności transportowej wśród mieszkańców ➤ Stałe monitorowanie zapotrzebowania w zakresie transportu zbiorowego, m.in. poprzez badania i analizę uwag zgłaszanych przez mieszkańców 	<p>Zmniejszenie wykluczenia transportowego i telekomunikacyjnego mieszkańców Gminy oraz wysoka jakość Internetu na terenie Gminy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób korzystająca z transportu publicznego (os.), • liczba miejscowości wykluczonych transportowo (brak komunikacji zbiorowej) (szt.), • liczba miejscowości wykluczonych telekomunikacyjnie

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podejmowanie działań zmierzających do usunięcia problemu wykluczenia telekomunikacyjnego na terenie Gminy ➤ Podjęcie współpracy z operatorami w zakresie położenia linii światłowodowej na obszarze Gminy ➤ Przywrócenie funkcjonowania Staży Miejskiej ➤ Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego poprzez podejmowanie działań takich jak montaż monitoringu miejskiego 	<p>Zapewnienie komunikacji zbiorowej zgodnie z zapotrzebowaniem mieszkańców.</p> <p>Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców dzięki funkcjonującej Straży Miejskiej oraz monitoringowi miejskiemu.</p>	<p>(ograniczony zasięg sieci) (szt.),</p> <ul style="list-style-type: none"> • długość sieci światłowodowej (km), • liczba zainstalowanych punktów monitoringu miejskiego (szt.)
<p>I.4. Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców Gminy i rozwój proekologicznej technologii</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Promocja wśród mieszkańców istniejących programów wspierających wymianę źródeł ciepła na niskoemisyjne i budowę przydomowych oczyszczalni ścieków oraz działania wspierające, w tym edukacyjne dla mieszkańców w tym zakresie ➤ Modernizacja istniejącej sieci rowów melioracyjnych ➤ Wspieranie i promocja działań zmierzających do zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz wsparcie mieszkańców w aplikowaniu o zewnętrzne źródła dofinansowania termomodernizacji 	<p>Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza, a w konsekwencji poprawa jakości powietrza na terenie Gminy.</p> <p>Dobra jakość gleb i wód oraz brak problemów z nawadnianiem dzięki prawidłowej melioracji.</p> <p>Zwiększenie udziału energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych na potrzeby budynków użyteczności publicznej oraz prywatnych.</p> <p>Wysoki poziom odzysku odpadów komunalnych.</p> <p>Ekologiczny wizerunek Gminy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poziom zanieczyszczenia pyłami PM10 i PM 2,5 (μm), • liczba zmodernizowanych rowów melioracyjnych (szt.), • liczba mieszkańców korzystających ze wsparcia w zakresie inicjatyw proekologicznych (os.), • liczba usuniętych wysokoemisyjnych źródeł ciepła (szt.), • liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków (szt.), • liczba budynków użyteczności publicznej wykorzystująca OZE (szt.), • udział odpadów segregowanych w stosunku do całości

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stwarzanie warunków do rozwoju odnawialnych źródeł energii i montaż instalacji OZE na budynkach użyteczności publicznej ➤ Poprawa stanu technicznego oraz zmniejszenie energochłonności obiektów użyteczności publicznej i budynków komunalnych ➤ Zwiększanie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców m.in. poprzez organizację wydarzeń promujących ochronę środowiska, realizację projektów ekologicznych, prowadzenie zabaw i konkursów dla najmłodszych mieszkańców związanych z ekologią ➤ Dążenie do wysokiego poziomu segregacji odpadów komunalnych i edukacja mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami ➤ Podejmowanie działań służących przystosowaniu do zmian klimatu ➤ Zapobieganie występowaniu powodzi i jej skutków 	<p>Zabezpieczenie Gminy przed negatywnymi skutkami zmian klimatycznych.</p> <p>Wysoka świadomości ekologiczna mieszkańców.</p> <p>Zmiana nawyków wśród mieszkańców, np. segregacja odpadów komunalnych, wykorzystywanie proekologicznych źródeł ciepła, itp.</p>	<p>wyprodukowanych odpadów (%),</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba nowych instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy (szt.), • liczba zorganizowanych wydarzeń promujących ochronę środowiska (szt.), • liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami (szt.),
--	---	--	--

CEL STRATEGICZNY II

Wzrost gospodarczy dzięki wysokiemu poziomowi przedsiębiorczości, szerokiej promocji Gminy oraz bogatej ofercie turystycznej

II.1. Wysoki poziom przedsiębiorczości motorem rozwoju gospodarczego

II.2. Holistyczna promocja Gminy podnosząca jej znaczenie w regionie

II.3. Rozwój oferty turystycznej i wypoczynkowej w oparciu o walory przyrodniczo-krajobrazowe i historię Gminy

Gmina Kargowa jest objęta Kostrzyńsko-Słubicką Specjalną Strefą Ekonomiczną, ponadto na jej terenie wyznaczona została Strefa Aktywności Gospodarczej. Mimo to Gmina nie wyróżnia się najwyższym poziomem przedsiębiorczości w regionie, ale warto podjąć działania, które wykorzystają jej potencjał w tym zakresie. Najważniejszą kwestią jest opracowanie spójnego planu podatkowego oraz promocja istniejących terenów inwestycyjnych i poszukiwanie nowych. Podniesie to atrakcyjność inwestycyjną Gminy, spowoduje napływ nowego kapitału inwestycyjnego i zwiększenie aktywności gospodarczej mieszkańców.

Oprócz promowania atrakcyjności inwestycyjnej Gminy, jej terenów inwestycyjnych i potencjału do dalszego rozwoju przedsiębiorczości ważne jest również promowanie jej walorów przyrodniczych i kulturalnych, możliwości spędzania wolnego czasu i odpoczynku na łonie natury oraz odbywających się na jej terenie imprez i wydarzeń. Działania te mają prowadzić do wzmocnienia rozpoznawalności Gminy w regionie i przyciągnąć do niej nie tylko inwestorów, ale i nowych mieszkańców czy turystów.

W związku z tym, iż ponad 40% powierzchni Gminy pokryte jest użytkami rolnymi planuje się działania również w tym zakresie – rozwój nowoczesnego i ekologicznego rolnictwa. Zmiany w rolnictwie pozwolą na zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska ze źródeł pochodzenia rolniczego, co wpłynie na poprawę czystości wód czy gleb.

Z kolei prawie połowę powierzchni Gminy zajmują lasy, oprócz tego na terenie Gminy występują jeziora i rzeki, co sprawia, iż charakteryzuje się ona wysokimi walorami przyrodniczymi. Stwarza to potencjał do rozwoju turystyki wypoczynkowej i aktywności na świeżym powietrzu. W związku z tym planuje się rozwój infrastruktury turystycznej, w tym tworzenie stanic i miejsc wypoczynku czy zagospodarowanie terenów przy zbiornikach wodnych. Dostrzega się również potrzebę rozszerzenia bazy hotelowo-gastronomicznej. Oprócz walorów przyrodniczych, Gmina wyróżnia się także bogactwem historycznym, co z kolei daje potencjał do rozwoju kultury i wzmacniania poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców.

Powyższe cele operacyjne stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.

CEL STRATEGICZNY II

Wzrost gospodarczy dzięki wysokiemu poziomowi przedsiębiorczości, szerokiej promocji Gminy oraz bogatej ofercie turystycznej

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
<p>II.1. Wysoki poziom przedsiębiorczości motorem rozwoju gospodarczego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poszukiwanie, wyznaczenie oraz uzbrojenie terenów inwestycyjnych ➤ Opracowanie planu podatkowego (regulacja polityki podatkowej w Gminie) wspierającego rozwój przedsiębiorczości ➤ Kontynuacja współpracy z organizacjami pożytku publicznego i przedsiębiorstwami zakresie realizacji zadań własnych oraz promocji aktywności społecznej i przedsiębiorczości ➤ Wsparcie dla mieszkańców w zakładaniu nowych działalności gospodarczych ➤ Promocja i rozwój nowoczesnego, ekologicznego rolnictwa 	<p>Dobre warunki do rozwoju przedsiębiorczości</p> <p>Ciągłe podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy i spójna polityka podatkowa w Gminie.</p> <p>Promocja istniejących terenów inwestycyjnych wśród inwestorów, a w konsekwencji napływ nowego kapitału inwestycyjnego na teren Gminy.</p> <p>Zwiększenie liczby małych i średnich przedsiębiorstw na terenie Gminy.</p> <p>Aktywizacja gospodarcza mieszkańców Gminy (np. poprzez zakładanie przez nich nowych działalności gospodarczych).</p> <p>Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska ze źródeł rolniczych dzięki nowoczesnemu rolnictwu i uprawom ekologicznym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba nowych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy (szt.), • powierzchnia wyznaczonych terenów inwestycyjnych (ha), • powierzchnia zagospodarowanych terenów inwestycyjnych (szt.), • stopień opracowania planu podatkowego (%), • liczba przeprowadzonych szkoleń dla rolników z zakresu nowoczesnego rolnictwa (szt.),

<p>II.2. Holistyczna promocja Gminy podnosząca jej znaczenie w regionie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozpowszechnianie informacji o walorach przyrodniczych Gminy ➤ Podejmowanie działań promocyjnych z wykorzystaniem mediów społecznościowych i stron internetowych ➤ Wspieranie instytucji i organizacji samorządowych w organizacji wydarzeń kulturowych i imprez sportowych przyciągających osoby spoza Gminy oraz stwarzających warunki do integracji międzygminnej ➤ Promocja wewnątrz Gminy (wśród mieszkańców) funkcjonujących na jej terenie przedsiębiorców ➤ Promocja gminnych produktów lokalnych 	<p>Atrakcyjność turystyczna Gminy, zwiększenie zainteresowania ofertą turystyczną Gminy.</p> <p>Zwiększenie świadomości mieszkańców o funkcjonujących na terenie Gminy przedsiębiorstwach.</p> <p>Zwiększenie stopnia integracji międzygminnej dzięki organizowanym wydarzeniom.</p> <p>Wzmocnienie rozpoznawalności Gminy w regionie.</p> <p>Wzrost popularności lokalnych wytwórców i przedsiębiorców oraz ich produktów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba wykorzystywanych do promocji Gminy kanałów (szt.), • liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalno-sportowych (szt.), • liczba odbywających się wydarzeń promujących Gminę (szt.), • liczba przeprowadzonych akcji promujących lokalnych przedsiębiorców i ich produkty (szt.),
<p>II.3. Rozwój oferty turystycznej i wypoczynkowej w oparciu o walory przyrodniczo-krajobrazowe i historię Gminy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Upowszechnienie turystyki rowerowej poprzez opracowanie planu sieci tras rowerowych szlakiem dziedzictwa historycznego Gminy wraz z tablicami informacyjnymi i mapami ➤ Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i zagospodarowanie terenów przy zbiornikach i ciekach wodnych ➤ Tworzenie stanic i miejsc wypoczynku dla mieszkańców i turystów 	<p>Zwiększenie zainteresowania turystką rowerową w Gminie dzięki utworzeniu sieci tras rowerowych łączącej walory przyrodnicze z walorami kulturowymi Gminy, uzupełnionej w infrastrukturę turystyczną.</p> <p>Zwiększenie popularności plaż i terenów przy zbiornikach i ciekach wodnych dzięki utworzonej infrastrukturze wypoczynkowo-rekreacyjnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • długość wyznaczonych tras rowerowych (km), • liczba zamontowanych tablic informacyjnych (szt.), • stopień opracowania planu sieci tras rowerowych (%), • liczb utworzonych stanic i miejsc wypoczynku (szt.),

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tworzenie warunków do rozwoju agroturystyki oraz bazy hotelowo-gastronomicznej ➤ Zmierzanie do organizacji spotkań i rekonstrukcji historycznych oraz obchodów uroczystości gminnych kultuwających historię lokalną i regionalną ➤ Renowacja i ochrona gminnych zabytków ➤ Współpraca z sąsiednimi gminami w zakresie ochrony zabytków oraz innych dóbr kultury, a także kultywowania historii regionu ➤ Wzmacnianie poczucia lokalnego patriotyzmu ➤ Dbalność o gminne tradycje ➤ Kreowanie więzi/tożsamości regionalnej i popularyzacja dziedzictwa kulturowego wśród mieszkańców 	<p>Rozwój agroturystyki i poszerzenie bazy hotelowo-gastronomicznej.</p> <p>Zwiększenie liczby odwiedzających Gminę w celach rekreacyjno-wypoczynkowych.</p> <p>Zwiększenie świadomości walorów przyrodniczych i lokalnego dziedzictwa kulturowego wśród mieszkańców Gminy, odwiedzających i turystów.</p> <p>Poprawa stanu lokalnych zabytków.</p> <p>Silne poczucie lokalnej przynależności, patriotyzmu i odpowiedzialności za dziedzictwo lokalne wśród mieszkańców Gminy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba utworzonych gospodarstw agroturystycznych (szt.), • liczba odbywających się wydarzeń o tematyce historycznej (szt.), • kwota pozyskanych środków na renowację i ochronę zabytków (zł), • liczba przeprowadzonych renowacji zabytków (szt.), • liczba podjętych współprac w zakresie ochrony zabytków i dóbr kultury (szt.).
--	---	--	--

CEL STRATEGICZNY III

Bogata oferta usług skierowanych do społeczności lokalnej w zakresie poprawy warunków życia i utrzymania aktywności obywatelskiej

III.1. Oferta usług społecznych dostosowana do potrzeb mieszkańców

III.2. Zdrowe społeczeństwo

III.3. Wysoki poziom oświaty i wychowania

III.4. Integracja międzypokoleniowa i bogata oferta spędzania wolnego czasu

Cel strategiczny III zakłada, iż Gmina będzie dobrym miejscem do życia dla wszystkich mieszkańców, a rozwinięta oferta społeczna spełni oczekiwania interesariuszy z różnych grup społecznych. Szczególnie ważne jest dostosowanie oferty pomocy społecznej do potrzeb mieszkańców, w tym osób ze szczególnymi potrzebami, osób starszych i niesamodzielnych. Mieszkańcy zwracają również uwagę na konieczność zwiększenia dostępu do opieki zdrowotnej. Jednak ochrona zdrowia to nie tylko łatwy dostęp do lekarzy, ale także profilaktyka zdrowotna i podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie zdrowego stylu życia.

Rozwój nie jest możliwy bez edukacji na wysokim poziomie. Wysoka jakość kształcenia przekłada się na przyszłą sytuację każdego młodego człowieka, ale wpływa także na rynek pracy i kształtowanie się bezrobocia. Podnoszenie jakości infrastruktury szkolnej i bazy dydaktycznej oraz doskonalenie kadry wychowawczej i oświatowej, podnoszenie jej kompetencji, np. poprzez kursy i szkolenia, wpłynę na wzrost poziomu nauczania. Ważne jest również zapewnienie bogatej oferty atrakcyjnych zajęć pozalekcyjnych, które będą odpowiadać oczekiwaniom dzieci i młodzieży oraz wsparcia dla uczniów szczególnie uzdolnionych (wspomagających rozwój poza podstawą programową) i wymagających dodatkowego wsparcia (wyrównujących szanse).

Ważne jest również zapewnienie opieki nad małymi dziećmi, co może spowodować wzrost aktywności zawodowej mieszkańców, np. matki, których dzieci będą miały zapewnioną opiekę żłobkową i przedszkolną będą mogły powrócić do pracy.

Mieszkańcy Gminy Kargowa dostrzegają potrzebę zintegrowania społeczeństwa, zwłaszcza międzypokoleniowo oraz zwiększenia uczestnictwa w życiu społecznym młodzieży i seniorów. Aby było to możliwe, w kierunku działań do realizacji wpisuje się zapewnienie miejsc spotkań spełniających oczekiwania różnych grup wiekowych oraz organizacja imprez kulturalnych i wydarzeń sportowych, które zapewnią mieszkańcom rozrywkę i zachęcą do spotkań.

Powyższe cele operacyjne stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.

CEL STRATEGICZNY III

Bogata oferta usług skierowanych do społeczności lokalnej w zakresie poprawy warunków życia i utrzymania aktywności obywatelskiej

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
<p>III.1. Oferta usług społecznych dostosowana do potrzeb mieszkańców</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozszerzanie katalogu działań podejmowanych w zakresie profilaktyki uzależnień ➤ Zminimalizowanie barier stojących na drodze rozwoju osób z niepełnosprawnościami, pełna dostępność usług gminy (urząd, jednostki organizacyjne) pod względem architektonicznym, komunikacyjno-informacyjnym i cyfrowym ➤ Wprowadzenie opieki wytchnieniowej dla opiekunów osób niesamodzielnych ➤ Zapewnienie opieki dziennej/opiekuna dla osób niesamodzielnych ➤ Wzmocnienie współpracy OPS z działającymi na terenie Gminy fundacjami, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi, wymiana doświadczeń, komplementarność działań ➤ Wzmocnienie potencjału działających na terenie Gminy organizacji pozarządowych, w tym w zakresie pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania działalności ➤ Współpraca ze stowarzyszeniami działającymi w zakresie aktywizacji osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz ich rodzin 	<p>Zapewnienie dostępu do dóbr, usług oraz możliwości udziału w życiu społecznym i publicznym osób ze szczególnymi potrzebami.</p> <p>Dobra współpraca OPS z organizacjami pozarządowymi.</p> <p>Zmniejszenie występowania patologii społecznych w Gminie.</p> <p>Rozwinięta i systemowa pomoc rodzinom i opiekunom osób niesamodzielnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba przeprowadzonych działań profilaktycznych w zakresie profilaktyki uzależnień (szt.), • liczba instytucji w pełni dostępnych dla osób ze specjalnymi potrzebami (szt.), • liczba organizacji pozarządowych zaangażowanych w pomoc w obszarze społecznym (szt.),

III.2. Zdrowe społeczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wdrażanie i promocja profilaktyki zdrowotnej ➤ Realizacja gminnych programów profilaktycznych, kształtowanie świadomości mieszkańców w zakresie zdrowego stylu życia i odżywiania ➤ Poprawa dostępności do usług medycznych o charakterze ogólnym ➤ Dążenie do zwiększenia dostępności lekarzy specjalistów dla mieszkańców Gminy ➤ Tworzenie warunków do powstawania gabinetów lekarzy specjalistów na terenie Gminy 	<p>Świadomie społeczeństwo, dbające o odpowiednią profilaktykę zdrowotną, zdrowe odżywianie i aktywność fizyczną.</p> <p>Zapewnienie mieszkańcom dostępu do kompleksowej opieki medycznej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba przeprowadzonych programów profilaktyki zdrowotnej (szt.), • liczba mieszkańców biorących udział w programach profilaktycznych (os.),
III.3. Wysoki poziom oświaty i wychowania	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kreowanie sytuacji zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi do lat 3 i wychowanie przedszkolne ➤ Zapewnienie nowoczesnej bazy infrastrukturalnej i lokalowej w obszarze edukacji i wychowania poprzez rozbudowę, modernizację i wyposażenie obiektów ➤ Podnoszenie jakości bazy dydaktycznej oraz poziomu nauczania ➤ Doskonalenie kadry wychowawczej i oświatowej, np. poprzez kursy i szkolenia dla nauczycieli ➤ Zapewnienie opieki psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i wychowanków na każdym etapie nauczania ➤ Organizacja zajęć pozalekcyjnych dostosowanych do zainteresowań i potrzeb dzieci i młodzieży ➤ Wsparcie uczniów z problemami w nauce, np. poprzez dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse ➤ Wsparcie uczniów zdolnych umożliwiające im dalszy rozwój poza podstawą programową, np. poprzez program stypendialny 	<p>Upowszechnienie opieki nad dziećmi do lat 3 i opieki przedszkolnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców.</p> <p>Rozwinięta baza dydaktyczna i infrastruktura szkolna oraz wysokie kompetencje kadry oświatowej gwarantujące wysokie wyniki nauczania.</p> <p>Wyższe wyniki uzyskiwane na egzaminach zewnętrznych.</p> <p>Szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych, dostosowana do zainteresowań dzieci i młodzieży szkolnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poziom upowszechnienia opieki nad dziećmi do lat 3 (%), • poziom upowszechnienia opieki przedszkolnej (%), • poziom wyników egzaminu ósmoklasisty (%), • liczba przeprowadzonych kursów/szkoleń dla kadry oświatowej (szt.), • liczba psychologów działających w szkołach (os.), • liczba odbywających się zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży (szt.),

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podejmowanie współpracy z placówkami oświatowymi kształcącymi specjalistów w celu likwidacji problemu braku pracowników o określonym wykształceniu 	<p>Zajęcia dodatkowe skierowane do dzieci i młodzieży potrzebujących dodatkowego wsparcia w nauce, w celu wyrównania ich szans z rówieśnikami, a w konsekwencji na rynku pracy.</p> <p>Wylimitowanie problemu braku pracowników-specjalistów w pożądanym dziedzinach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba dzieci otrzymujących wsparcie w nauce (os.), • liczba dzieci otrzymujących stypendium naukowe (os.), • kwota udzielanego wsparcia (zł),
<p>III.4. Integracja międzypokoleniowa i bogata oferta spędzania wolnego czasu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dążenie do podniesienia aktywizacji społecznej młodzieży i seniorów ➤ Rozwój współpracy międzypokoleniowej wśród mieszkańców Gminy ➤ Kształtowanie tożsamości lokalnej ➤ Rozwój oferty skierowanej do seniorów i kontynuacja prowadzonych działań w obszarze ich aktywizacji ➤ Koordynacja działań organizacji pozarządowych i ich wspieranie ➤ Zagospodarowanie byłego Dworca PKP na usługi społeczne, np. Centrum Inicjatyw Oddolnych ➤ Utworzenie miejsc spotkań dla mieszkańców Gminy, a w szczególności dla młodzieży ➤ Utworzenie miejsca spotkań z zapleczem gastronomicznym dla seniorów ➤ Rozbudowa i modernizacja bazy sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej, dostosowanej do potrzeb mieszkańców 	<p>Zwiększenie uczestnictwa w życiu społecznym młodzieży i seniorów.</p> <p>Integracja mieszkańców i wzmocnienie tożsamości lokalnej.</p> <p>Rozwinięta polityka senioralna w Gminie, odpowiadająca potrzebom seniorów.</p> <p>Dobra współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba wydarzeń i zajęć skierowanych do seniorów (szt.), • liczba organizacji pozarządowych współpracujących z Gminą (szt.), • kwota pozyskanych środków zewnętrznych na usługi społeczne (zł), • liczba utworzonych miejsc spotkań dla mieszkańców (szt.), • liczba nowych obiektów sportowych lub rekreacyjnych (szt.),

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wspieranie instytucji i organizacji samorządowych w organizacji wydarzeń kulturalnych i sportowych spełniających oczekiwania wszystkich grup społecznych ➤ Pielęgnowanie współpracy międzynarodowej w ramach partnerstw międzygminnych 	<p>Zapewnienie mieszkańcom miejsca spotkań dostosowanych do potrzeb różnych grup wiekowych.</p> <p>Szeroka oferta kulturalna i sportowa, zapewniająca rozrywkę wszystkim mieszkańcom Gminy</p> <p>Rozwinięta współpraca międzynarodowa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zmodernizowanych obiektów kulturalnych (szt.), • liczba odbywających się wydarzeń kulturalnych i sportowych (szt.),
--	---	---	---

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Kargowa oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie

Gmina wyróżnia się dobrym położeniem komunikacyjnym. Przez jej teren przebiegają drogi o znaczeniu regionalnym (DW nr 313 i 314) i ponadregionalnym (DK nr 32). Ponadto w odległości około 20 km od Kargowej przebiega droga ekspresowa S3, a w odległości około 35 km biegnie autostrada A2. Dodatkowo Gmina leży na trasie Zielona Góra – Poznań. Takie położenie przekłada się na rozwój funkcjonalno-przestrzenny Gminy. Sieć dróg gminnych umożliwia swobodne przemieszczanie się wewnątrz Gminy, jednak stan techniczny tych dróg nie zawsze jest zadowalający.

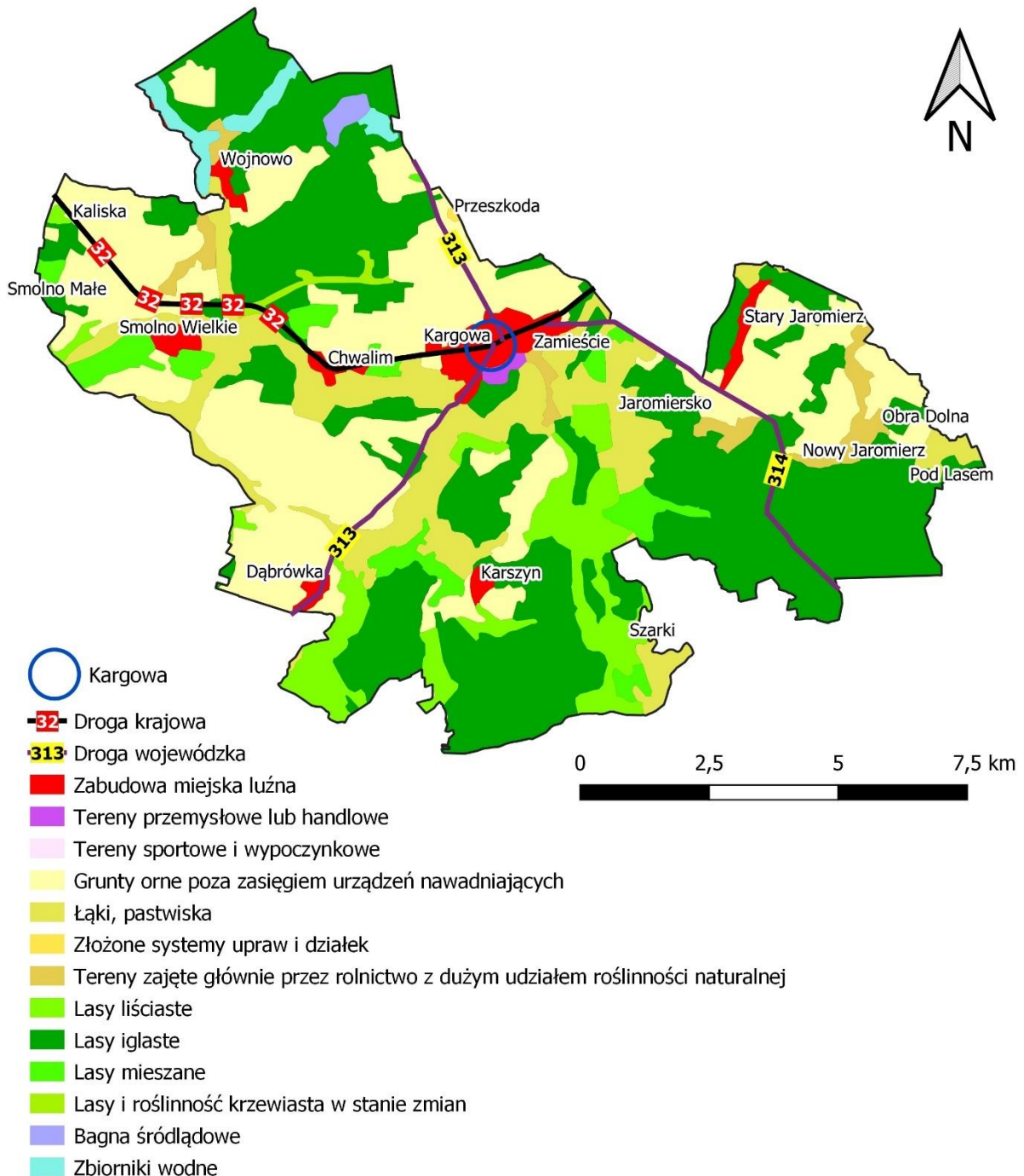
Przez teren Gminy nie przebiegają czynne linie kolejowe, a najbliższa stacja znajduje się w Babimoście, w odległości około 12 km od Kargowej. Na dostępność przestrzenną Gminy ma wpływ również transport zbiorowy realizowany przez podmioty prywatne oraz spółkę PKS Zielona Góra. Dodatkowo około 12 km od Kargowej położony jest port lotniczy w Babimost, który umożliwia szybkie przemieszczanie się do większych aglomeracji tj. do Warszawy oraz Lwowa.

Dostrzega się konieczność budowy obwodnicy miasta. Plan zakłada, iż powstanie odcinek drogi o długości 7,5 km, o początku w drodze krajowej nr 32 na wysokości skrzyżowania z drogą powiatową w kierunku Wojnowa, która byłaby połączona skrzyżowaniem czterowojnowym z istniejącym układem drogowym. Wjazd i wyjazd z Kargowej w kierunku Sulechowa byłby możliwe za pomocą skrzyżowania na początku trasy oraz za pomocą skrzyżowania bezkolizyjnego tzw. węzła drogowego na wysokości drogi wojewódzkiej nr 313 Kargowa – Babimost oraz ewentualnie za pomocą wcześniej wspomnianego skrzyżowania na początku trasy.

Przez centralną część Gminy przepływa rzeka Obrzyca, która wraz ze swoją doliną podzieliły ją na część południową i północną. Oprócz tego przez teren Gminy przepływa również rzeka Gniła Obra. Ważny element rzeźby terenu stanowią także jeziora, 3 z nich (Wojnowskie Wschodnie, Wojnowskie Zachodnie, Liny) położone są niedaleko siebie w północnej części Gminy, natomiast Jezioro Zacisze (najmniejsze z nich) zlokalizowane jest bliżej środka jednostki. Na terenie Gminy występują również formy ochrony przyrody: Obszar Chronionego Krajobrazu Rynny Obrzycko-Obrzańskie, trzy użytki ekologiczne (Bagno Duże Liny, Diabli Dołek, Otulina Długosza) oraz jedenaście pomników przyrody. Ponadto Gmina charakteryzuje się wysokim stopniem pokrycia terenu lasami – stanowią one prawie połowę powierzchni Gminy. Użytki rolne zajmują około 42%. Tak duże bogactwo lasów oraz terenów o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych daje potencjał do rozwoju aktywnej turystyki, w szczególności pieszo-rowerowej. W związku z tym wyznaczonych zostało kilka szlaków i ścieżek turystycznych. Oprócz turystyki pieszo-rowerowej Gmina posiada predyspozycje do rozwoju turystyki kulturalnej (dzięki występującym na jej terenie zabytkom i bogatej historii) oraz kulinarnej (związek Gminy z produkcją czekolady oraz odbywające się Święto Czekolady).

Zabudowa rozłożona jest wzdłuż głównych dróg, w szczególności wzdłuż drogi krajowej nr 32 (Kargowa, Chwalim oraz droga prowadząca do Smolna Wielkiego). Głównym ośrodkiem lokal-

nym, w którym koncentrują się funkcje usługowe i zdecydowana większość zabudowy mieszkaniowej jest Kargowa. Skupiska zabudowy mieszkaniowej występują również w miejscowościach Chwalim, Karszyn i Smolno Wielkie. W miejscowościach takich jak Wojnowo, Stary Jaromierz, Nowy Jaromierz, Obra Dolna i Dąbrówka budownictwo zlokalizowane jest wzdłuż drogi i stanowi je głównie zabudowa jednorodzinna i zagrodowa.

Ryc. 5. Zagospodarowanie przestrzenne Gminy Kargowa

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Corine Land Cover*.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kargowa zawiera model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, w którym Gmina podzielona została na strefy strukturalne, których wyznaczenie służyło sprecyzowaniu ogólnych założeń możliwości przeznaczenia terenów wraz z ich funkcjami i sposobem zainwestowania. Są to strefy:

- **A Centrum** (Kargowa – Chwalim) – wyznaczono tu tereny mieszkaniowo-usługowe, mieszkaniowo-rezydencjalne, produkcji i przetwórstwa rolniczego oraz aktywności gospodarczej,
- **B Wielofunkcyjna** (Smolno Wielkie) – tereny mieszkaniowo-usługowe, to tereny przy istniejących drogach publicznych preferowane do zabudowy jednorodzinnej wolnostojącej, mieszkaniowo-rekreacyjnej i usługowej,
- **C Wielofunkcyjna** (Karszyn) – tereny mieszkaniowo-usługowe, wskazane do zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- **D Rekreatywna** (Wojnowo, Liny) – tereny aktywności rekreacyjnej, gdzie należy uwzględnić tworzenie turystycznych ścieżek rowerowych, rozwój bazy hotelowo-gastronomicznej, parkingów, etc.,
- **E Turystyczna** (lasy) – nie przewiduje się lokalizowania tutaj żadnych obiektów kubaturowych poza obiektami związanymi z obsługą parkingów i ruchu drogowego, a także obiektami sanitarno-socjalnymi. Obszar ten predysponowany jest do wyznaczania ścieżek pieszych i rowerowych.
- **F Rolnicza przestrzeń produkcyjna** obejmuje wsie Smolno Małe, Dąbrówka, Stary Jaromierz, Nowy Jaromierz, Obra Dolna, gdzie dopuszcza się uzupełnienie zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej, z możliwością lokalizacji obiektów usługowych, rzemieślniczych i użyteczności publicznej wzdłuż istniejących dróg publicznych

Powiązania systemów infrastruktury technicznej stanowią m.in. gazociągi wysokiego ciśnienia. Przez teren Gminy Kargowa przebiega gazociąg DN 150 Nowe Tłoki – Sulechów wraz z odgałęzieniem DN80 Kargowa.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego wymienia się miasto Kargowa jako obszar zdegradowany, wskazany do rewitalizacji. Wskazuje się również, iż w mieście konieczna jest budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury kanalizacyjnej i wodociągowej. Ponadto Plan sugeruje, iż działania prowadzące do uporządkowania gospodarki wodnej i kanalizacyjnej powinny być realizowane w szczególności w granicach aglomeracji ściekowych (zgodnie z V Aktualizacją Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych) stanowiących priorytet II oraz na obszarach wiejskich, gdzie brak jest systemów kanalizacji sanitarnej. Zapisy V AKPOŚK zakładają także budowę oczyszczalni ścieków dla aglomeracji Kargowa.

Ponadto w Planie wyróżniony został obszar inwestycyjny o powierzchni 3 ha należący do Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Podstrefa Kargowa. Teren ten został

sprzedany prywatnemu inwestorowi, jednak w momencie opracowywania niniejszego dokumentu pozostaje niezagospodarowany.

W zakresie upowszechniania odnawianych źródeł energii Gmina Kargowa potencjalnie może zostać miejscem, gdzie lokalizowane będą małe elektrownie wodne (powyżej 1 MW).

Gmina Kargowa uznana została także jako obszar predysponowany do uprawy plantacji roślin energetycznych dzięki występującym korzystnym warunkom klimatycznym, terenom nieużytków oraz znacznym udziałem gleb niskich klas bonitacyjnych. Wymagania glebowe roślin energetycznych są stosunkowo niewielkie, w związku z czym terenami predysponowanymi do upraw roślin energetycznych są grunty orne słabe i bardzo słabe (kompleksy 6, 7, 9) lub nieużytki. Udział gruntów ornych oraz trwałych użytków zielonych najbardziej predysponowanych do wykorzystania na cele energetyczne w Kargowej wynosi ponad 75% powierzchni tych terenów.

Na obszarze Gminy występują złoża surowców energetycznych, takich jak ropa naftowa czy gaz ziemny, których wydobycie zakłada Plan zagospodarowania województwa.

Przez teren Gminy (miejscowości Chwalim, Smolno Wielkie i Stary Jaromierz) przebiegają nieczynne tory kolejowe, przez co obszar ten Decyzją Nr 3 Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dziennik Urzędowy Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 2014 r. poz. 25 z późn. zm.) został uznany za obszar zamknięty. Pozostałością po nieczynnej już linii kolejowej jest również dworzec kolejowy, który planuje się poddać działaniom rewitalizacyjnym i w konsekwencji zmienić jego funkcję, np. na społeczną.

Ponadto w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego, Gmina Kargowa zaliczona została do wiejskich obszarów funkcjonalnych wymagających wsparcia procesów rozwojowych. Dla terenów tych wyznaczono następujące rekomendacje i zasady zagospodarowania:

- zachowanie ładu przestrzennego i spójności przestrzennej obszaru (zapobieganie rozpraszaniu zabudowy, rozwój urbanizacji w nawiązaniu do ukształtowanych układów osadniczych),
- intensyfikacja rolnictwa na gruntach najwyższej jakości i ochrona gleb najwyższych klas bonitacyjnych przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze,
- rewitalizacja obszarów zdegradowanych,
- podejmowanie działań mających na celu ochronę zabytków i zachowanie krajobrazu kulturowego,
- rozwój w oparciu o uwarunkowania lokalne,
- wzmacnianie infrastruktury turystycznej (agroturystyka),
- wyznaczanie nowych terenów mieszkaniowych z uwzględnieniem uwarunkowań demograficznych,
- wyznaczanie nowych terenów inwestycyjnych w oparciu o istniejący układ komunikacyjny i tereny uzbrojone w infrastrukturę techniczną oraz w sposób minimalizujący negatywny wpływ na jakość środowiska przyrodniczego i warunków zamieszkania, z zachowaniem obowiązujących przepisów,

- zapewnianie niezbędnych rezerw terenowych pod lokalizację systemów infrastruktury technicznej obsługującej obszary aktywności gospodarczej,
- rozbudowa zintegrowanej sieci transportowej oraz sieci infrastruktury technicznej,
- dążenie do zapewnienia dostępności komunikacyjnej ośrodka miejskiego za pomocą komunikacji publicznej i rowerowej,
- uwzględnienie w zagospodarowaniu terenów zagrożonych powodzią oraz budowy niezbędnej infrastruktury służącej ograniczeniu ryzyka powodziowego i skutków powodzi.

Dodatkowo Gmina Kargowa zaklasyfikowana została do obszarów funkcjonalnych wymagających restrukturyzacji i rozwoju nowych funkcji przy wsparciu instrumentów właściwych polityce regionalnej:

- obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy – ze względu na prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi lub zalania w przypadku zniszczenia/uszkodzenia wału przeciwpowodziowego,
- obszary ochrony krajobrazów kulturowych – ze względu na występowanie obiektów zabytkowych o wysokich walorach kulturowych i turystycznych, mających znaczenie ponadregionalne,
- obszary o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe – ze względu na słabszy poziom rozwoju niż średnio w województwie, niekorzystne trendy demograficzne i oddalenie od ośrodków wzrostu,
- obszary przygraniczne – stanowią je wszystkie Gminy województwa lubuskiego, a Gmina Kargowa położona jest w strefie drugiej, czyli gmin wymagających bezpośrednich połączeń komunikacyjnych z dużymi miejscowościami po stronie niemieckiej, szczególnie kolejowych.

Założenia Strategii Rozwoju Gminy Kargowa są zgodne z zapisami gminnego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz dokumentów strategicznych wyższego rzędu, w tym *Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Lubuskiego 2030*.

4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.

Cele strategiczne oraz cele operacyjne ujęte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów mieszkańców na obszarze Gminy Kargowa, są również spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej i wojewódzkiej. Wobec tego kompletność celów wyznaczonych w Strategii z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji dokumentu.

Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030 jest elementem systemu programowania przygotowywanego na różnych poziomach. Jej treść uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2020 roku, strategii krajowych, takich jak: *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*, *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030* oraz *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030*.

W *Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030* wyznaczono cel główny

„Inteligentne gospodarowanie potencjałami regionu dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, spójności społecznej i przestrzennej oraz wysokiej jakości życia mieszkańców”

oraz następujące cele strategiczne:

1. Inteligentna, zielona gospodarka regionalna,
2. Region silny w wymiarze społecznym oraz bliski obywatelowi,
3. Integracja przestrzenna regionu,
4. Region atrakcyjny, efektywnie zarządzany i otwarty na współpracę.

Poniższa tabela przedstawia spójność celów strategicznych i operacyjnych zawierających się w *Strategii Rozwoju Gminy Kargowa na lata 2022-2027 z perspektywą do 2030 roku* ze *Strategią rozwoju województwa lubuskiego 2030*.

Cele	
Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030	Strategia Rozwoju Gminy Kargowa na lata 2022-2027 z perspektywą do 2030 roku
1. Inteligentna, zielona gospodarka regionalna 1.1 Wzmocnienie sektora B+R oraz mechanizmów transferu innowacji, szczególnie w obszarach regionalnych inteligentnych specjalizacji 1.2 Rozwój zielonej gospodarki, w tym energetyki przyjaznej środowisku 1.3 Wysoka jakość kształcenia oraz jego powiązanie z regionalnym rynkiem pracy	CEL I Rozwinięta infrastruktura, wysoki poziom bezpieczeństwa i czyste środowisko zapewniające wysoki poziom życia mieszkańców I.4. Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców Gminy i rozwój proekologicznej technologii CEL II Wzrost gospodarczy dzięki wysokiemu poziomowi przedsiębiorczości, szerokiej

<p>1.4 Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej i powiązań gospodarczych regionu</p> <p>1.5 Rozwój konkurencyjnego sektora przedsiębiorstw i wsparcie reindustrializacji</p> <p>1.6 Rozwój potencjału turystycznego</p> <p>1.7 Konkurencyjne i ekologiczne rolnictwo oraz rozwój produktów regionalnych</p>	<p>promocji Gminy oraz bogatej ofercie turystycznej</p> <p>II.1. Wysoki poziom przedsiębiorczości motorem rozwoju gospodarczego</p> <p>II.2. Holistyczna promocja Gminy podnosząca jej znaczenie w regionie</p> <p>II.3. Rozwój oferty turystycznej i wypoczynkowej w oparciu o walory przyrodniczo-krajobrazowe i historię Gminy</p> <p>CEL III Bogata oferta społeczna gwarantująca zadowolenie mieszkańców z życia na terenie Gminy Kargowa</p> <p>III.3. Wysoki poziom oświaty i wychowania</p>
<p>2. Region silny w wymiarze społecznym oraz bliski obywatelowi</p> <p>2.1 Wzrost dostępności i efektywności kształcenia oraz wychowania przedszkolnego i opieki nad najmłodszymi dziećmi</p> <p>2.2 Promocja włączenia społeczno-zawodowego oraz kompleksowe wsparcie seniorów</p> <p>2.3 Wysoka jakość i dostępność usług medycznych oraz upowszechnianie profilaktyki zdrowotnej i zdrowego stylu życia</p> <p>2.4 Zapewnienie bogatej oferty kulturalnej oraz ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego</p> <p>2.5 Rozbudowa oraz modernizacja infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, a także upowszechnianie i promocja sportu</p> <p>2.6 Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i poczucia tożsamości regionalnej</p>	<p>Bogata oferta społeczna gwarantująca zadowolenie mieszkańców z życia na terenie Gminy Kargowa</p> <p>III.1. Oferta usług społecznych dostosowana do potrzeb mieszkańców</p> <p>III.2. Zdrowe społeczeństwo</p> <p>III.3. Wysoki poziom oświaty i wychowania</p> <p>III.4. Integracja międzypokoleniowa i bogata oferta spędzania wolnego czasu</p> <p>CEL II Wzrost gospodarczy dzięki wysokiemu poziomowi przedsiębiorczości, szerokiej promocji Gminy oraz bogatej ofercie turystycznej</p> <p>II.3. Rozwój oferty turystycznej i wypoczynkowej w oparciu o walory przyrodniczo-krajobrazowe i historię Gminy</p>
<p>3. Integracja przestrzenna regionu</p> <p>3.1 Modernizacja oraz rozwój infrastruktury komunikacyjnej i transportu zbiorowego</p> <p>3.2 Wzmocnienie dostępności infrastruktury teleinformatycznej</p> <p>3.3 Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego i publicznego</p> <p>3.4 Ochrona środowiska przyrodniczego, w tym przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatu</p> <p>3.5 Rozwój funkcji metropolitalnych ośrodków wojewódzkich wraz z ich obszarami</p>	<p>CEL I Rozwinięta infrastruktura, wysoki poziom bezpieczeństwa i czyste środowisko zapewniające wysoki poziom życia mieszkańców</p> <p>I.1. Wysoki poziom infrastruktury drogowej i technicznej</p> <p>I.2. Zrównoważony rozwój budownictwa z zachowaniem ładu przestrzennego</p> <p>I.3. Dobrze skomunikowana i bezpieczna Gmina</p>

<p>funkcjonalnymi</p> <p>3.6 Wzmocnienie funkcji społeczno-gospodarczych miast średnich i lokalnych ośrodków miejskich</p> <p>3.7 Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich</p>	<p>I.4. Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców Gminy i rozwój proekologicznej technologii</p> <p>CEL II Wzrost gospodarczy dzięki wysokiemu poziomowi przedsiębiorczości, szerokiej promocji Gminy oraz bogatej ofercie turystycznej</p> <p>II.1. Wysoki poziom przedsiębiorczości motorem rozwoju gospodarczego</p>
<p>4. Region atrakcyjny, efektywnie zarządzany i otwarty na współpracę</p> <p>4.1 Efektywna współpraca międzyregionalna i transgraniczna</p> <p>4.2 Atrakcyjny wizerunek i rozpoznawalna marka województwa</p> <p>4.3 Wysoka sprawność działania administracji publicznej i instytucji regionalnych oraz współdziałanie na rzecz rozwoju regionu</p> <p>4.4 Wzmocnienie roli i integracja systemów zarządzania strategicznego oraz planowania przestrzennego na poziomie regionalnym i lokalnym</p> <p>4.5 Rozwój e-usług i kompetencji cyfrowych społeczeństwa</p>	<p>CEL I Rozwinięta infrastruktura, wysoki poziom bezpieczeństwa i czyste środowisko zapewniające wysoki poziom życia mieszkańców</p> <p>I.2. Zrównoważony rozwój budownictwa z zachowaniem ładu przestrzennego</p> <p>I.3. Dobrze skomunikowana i bezpieczna Gmina</p> <p>CEL II Wzrost gospodarczy dzięki wysokiemu poziomowi przedsiębiorczości, szerokiej promocji Gminy oraz bogatej ofercie turystycznej</p> <p>II.2. Holistyczna promocja Gminy podnosząca jej znaczenie w regionie</p> <p>II.3. Rozwój oferty turystycznej i wypoczynkowej w oparciu o walory przyrodniczo-krajobrazowe i historię Gminy</p>

W *Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030* ujęta została w OSI obszarów wiejskich w województwie lubuskim, jako **gmina o utrudnionych warunkach rozwoju**. Zgodnie z dokumentem obszary te powinny być objęte szczególnymi, dedykowanymi preferencjami w finansowaniu ich rozwoju ze środków publicznych. *Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Lubuskiego 2030* określa te tereny jako **wiejskie obszary funkcjonalne wymagające wsparcia procesów rozwojowych**.

Gmina znajduje się także na obszarze **szczególnego zagrożenia powodzią**. Oznacza to prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi oraz narażenie Gminy na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Strategia klasyfikuje również Gminę do **II strefy obszarów przygranicznych** w województwie lubuskim. Obszary położone w tej strefie obejmują programy współpracy transgranicznej w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Zgodnie z *Planem zagospodarowania przestrzennego Województwa Lubuskiego 2030* Gmina Kargowa zaklasyfikowana została do **obszarów kształtowania potencjału rozwojowego wymagających programowania działań ochronnych**

- obszary cenne przyrodniczo ze względu na występowanie obszaru chronionego krajobrazu,
- obszary ochrony krajobrazów kulturowych,
- obszary wysokiego i bardzo wysokiego zagrożenia wód podziemnych czynnikami antropopresyjnymi,
- obszaru funkcjonalnego ochrony strategicznych złóż kopalin ze względu na występowanie gazy ziemnego, węglowodorów, kopalin chemicznych, skalnych i metali,

oraz **obszarów funkcjonalnych wymagających restrukturyzacji i rozwoju nowych funkcji przy wsparciu instrumentów właściwych polityce regionalnej**

- obszary o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe,
- obszary przygraniczne.

W *Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Lubuskiego 2030* uwzględnione zostały również inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Dla Gminy Kargowa zaplanowano inwestycje w zakresie:

➤ ochrony przyrody

- Działania udrażniające w zakresie potrzeb przywracania ciągłości morfologicznej cieków województwa lubuskiego;

➤ strefy społeczno-gospodarczej

- Budowa pierwszej pełnowymiarowej sali gimnastycznej z zapleczem techniczno-sanitarnym przy Gimnazjum w Kargowej (zrealizowano);
- Wyposażenie podmiotów leczniczych w specjalistyczny sprzęt: Szpital Rehabilitacyjno-Leczniczy dla dzieci SP ZOZ w Wojnowie: - sprzęt do diagnostyki oraz rehabilitacji pulmonologicznej;

- Poprawa standardu pobytu oraz procesu leczenia pacjentów w Szpitalu Rehabilitacyjno-Lecznicznym dla dzieci Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wojnowie poprzez modernizację oddziału rehabilitacji pulmonologicznej oraz modernizację i rozbudowę części hotelowej dla rodziców/opiekunów dzieci do 7 roku życia;
  - gazownictwa
- Budowa gazociągu Kotowo – Zielona Góra wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi na terenie województw lubuskiego;
  - gospodarki wodno-ściekowej
- Budowa oczyszczalni ścieków dla aglomeracji Kargowa wraz z budową kolektora tłoczego i modernizacją pompowni ścieków;
- Budowa sieci kanalizacyjnej sanitarnej i wodociągowej dla osiedla mieszkaniowego przy ul. Kilińskiego w Kargowej;
- Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej dla strefy aktywności gospodarczej w Kargowej (zrealizowano).

6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Kargowa na lata 2022-2027 z perspektywą do 2030 roku jest kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring, jak i ewaluację. Poprzez gromadzenie i analizę danych, wprowadzony zostanie system stałej kontroli i oceny efektów realizacji ustaleń Strategii. Pozwoli to na identyfikację zaistniałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości.

Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka lub pracownik będą odpowiedzialni. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, jednostki organizacyjne Gminy, inne jednostki samorządu terytorialnego), sektor prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz sektor społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Burmistrz Kargowej, Rada Miejska oraz odpowiednie komórki organizacyjne Urzędu, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy.

Burmistrz Kargowej	<ul style="list-style-type: none"> • stymulowanie i koordynacja działań • integrowanie zasobów
Rada Miejska	<ul style="list-style-type: none"> • wsparcie strategiczne przy realizacji i ewaluacji strategii i podejmowaniu decyzji strategicznych
komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego / jednostki organizacyjne Gminy	<ul style="list-style-type: none"> • koordynacja działań • poszukiwanie nowych źródeł finansowania • monitoring, ewaluacja i przygotowanie zmian do aktualizacji • realizacja projektów i przedsięwzięć przewidywanych w Strategii

Rekomenduje się przyjęcie lub aktualizację szczegółowych planów i programów sektorowych określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji działań danego celu strategicznego. Dokumentami, które wymagać będą aktualizacji, sporządzenia lub przyjęcia w okresie realizacji Strategii będą m.in. program ochrony środowiska, gminny program opieki nad zabytkami, program gospodarowania zasobem mieszkaniowym, plan wykorzystania zasobu nieruchomości, strategia rozwiązywania problemów społecznych, gminny program wspierania rodziny, program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, gminny program przeciwdziałania narkomanii czy programy jednoroczne. W przypadku poprawy skoordynowania działań z zakresu planowania przestrzennego Gmina sporządzi ocenę

miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z wieloletnim programem sporządzania planów miejscowych.

Wdrażając Strategię, Gmina będzie dbała o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez podmioty z jej otoczenia, do których należy w szczególności powiat zielonogórski. W chwili przyjęcia dokumentów przez ww. podmioty, Gmina dokona analizy zgodności zapisów swojej Strategii i w razie potrzeby dokona ich aktualizacji.

Dodatkowo Gmina będzie dążyć do wprowadzenia rozwiązań związanych z inteligentnym zarządzaniem, wykorzystując nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne, rozpowszechniając ideę Smart City. Narzędzia te zapewnią sprawną pracę Urzędu Miejskiego, jednostek podległych, ale również wpłyną na ochronę środowiska i możliwości pomiaru jakości życia w Gminie.

W celu wdrożenia praktyki angażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w poszczególnych sołectwach Gminy.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z powyższą ustawą „Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizacją polityk, programów, strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego”. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Dodatkowo, narzędziem wspomagającym monitorowanie wdrażania Strategii będzie tabela ewaluacyjna stanowiąca Załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. W tabeli znajduje się miejsce na wprowadzenie jednostki odpowiedzialnej za realizację celów, a także kolumny z planowaną datą wykonania zadania oraz datą faktyczną. Na podstawie tego uzupełniona zostanie ostatnia część tabeli ewaluacyjnej, zawierająca informacje czy dane działanie zostało zrealizowane czy nie. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części osiągnięto założony cel operacyjny, a dalej strategiczny.

7. Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina Kargowa na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubuskiego dla bieżącej perspektywy finansowej (wdrażanej do roku 2023), Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2027, a także ogólnopolskich programów operacyjnych, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2021-2027;
- programy rządowe, w tym m.in. Fundusz Rozwoju Dróg Samorządowych, Maluch+, Senior+, Dostępność+, Fundusz Inwestycji Lokalnych, Polski Ład oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych;
- programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Lubuskiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przez podmioty publiczne i prywatne.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne Gminy wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju Gminy Kargowa na lata 2022-2027 z perspektywą do 2030 roku. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Gminy, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych komórek Urzędu Miejskiego oraz jednostek organizacyjnych Gminy Kargowa.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga również i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem zielonogórskim oraz województwem lubuskim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawę do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. Gmina będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób nie zagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiającą spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczane będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określane będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243

ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Gminy.

Zgodnie z uchwałą nr 0007.199.2021 Rady Miejskiej w Kargowej z dnia 23 sierpnia 2021 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kargowa na lata 2021-2027, potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów), w latach 2022-2027 wyniesie około 12,9 mln zł.

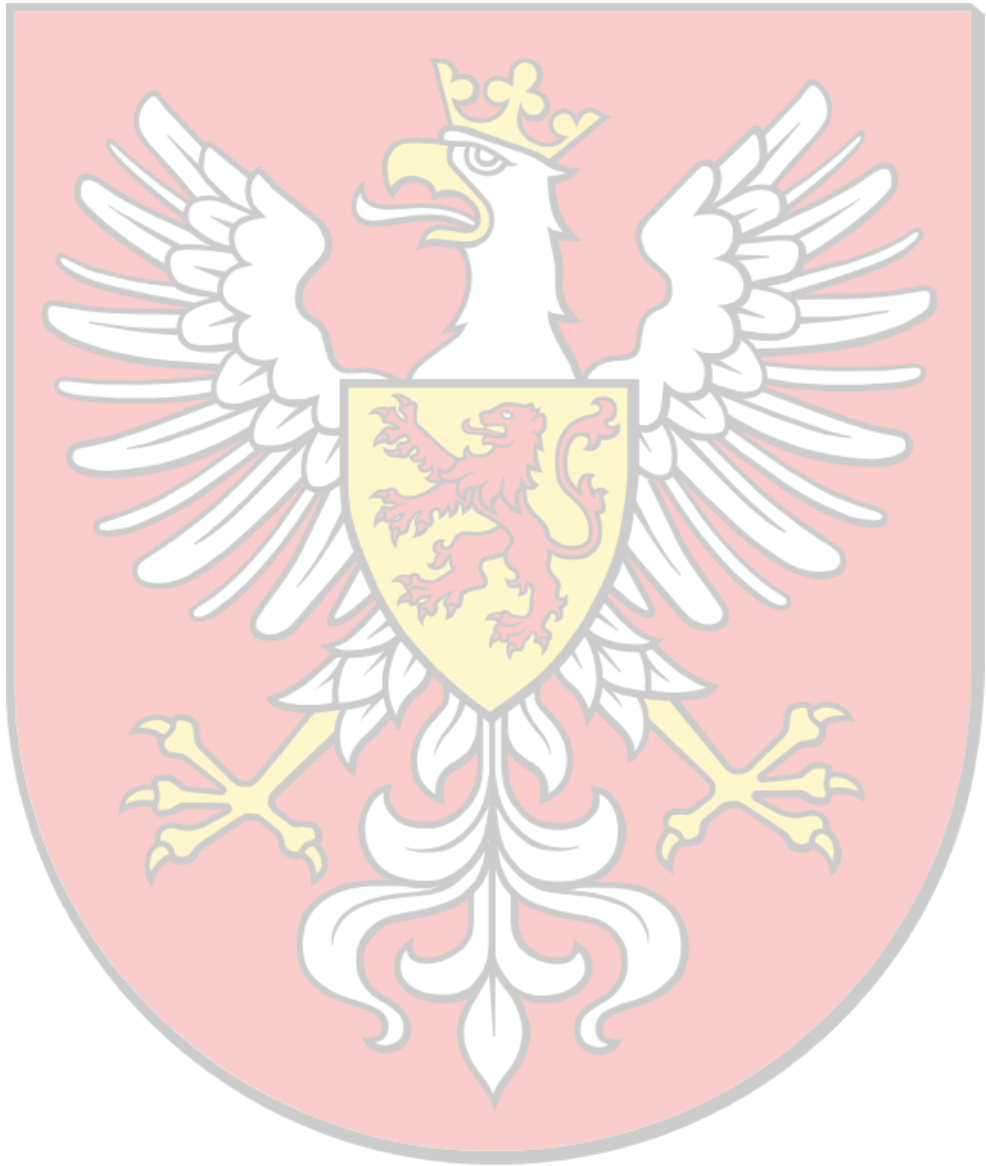
ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Kargowa

**Diagnoza sytuacji przestrzennej,
gospodarczej i społecznej
Gminy Kargowa**

SPIS TREŚCI

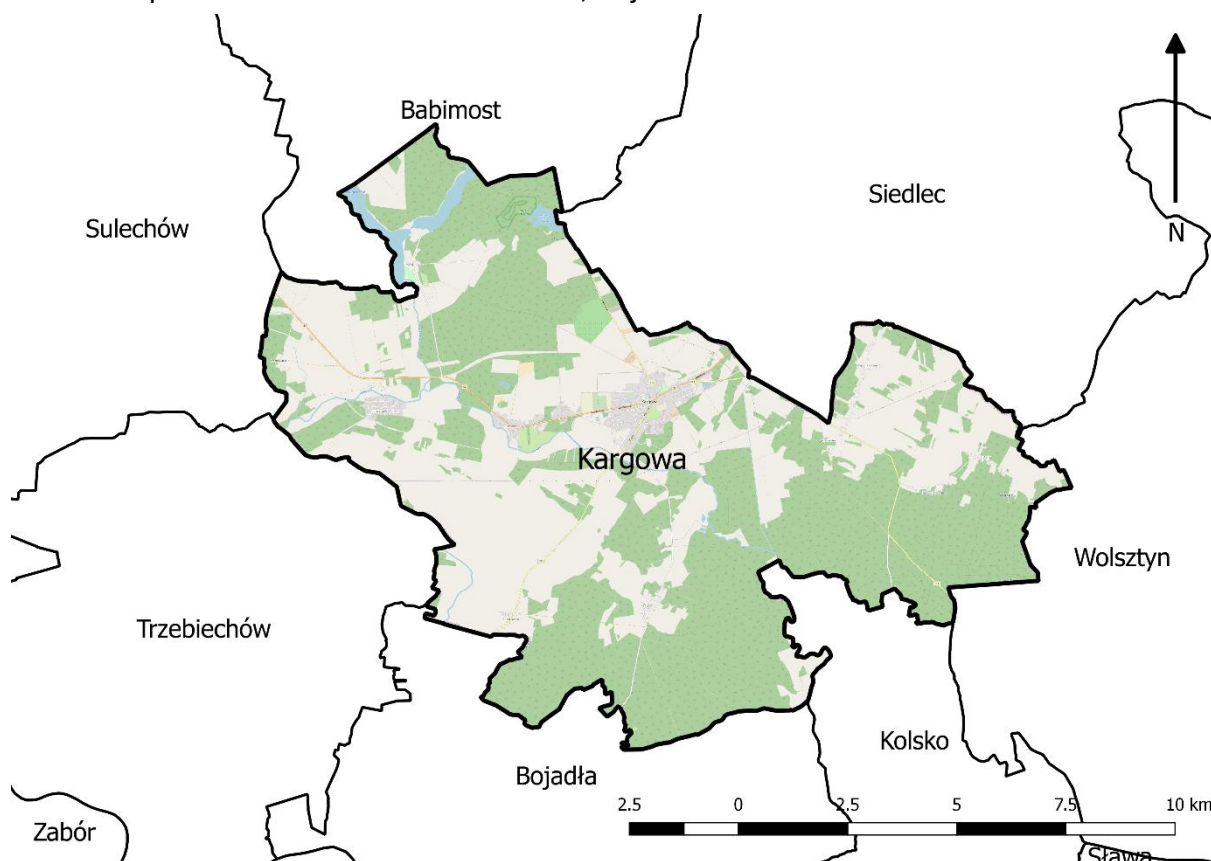
CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY	66
1.1. Informacje ogólne	66
1.2. Transport i łączność.....	67
1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne.....	68
1.4. Walory przyrodnicze i turystyczne.....	71
CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY	75
2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy.....	75
2.2. Uwarunkowania komunikacyjne w aspekcie gospodarczym.....	80
2.3. Infrastruktura i środowisko	80
<i>Urządzenia sieciowe .....</i>	<i>80</i>
<i>Gospodarka odpadami .....</i>	<i>83</i>
<i>Działalność w zakresie ochrony środowiska .....</i>	<i>86</i>
2.3. Stan finansów samorządowych	87
<i>Wykonanie budżetu.....</i>	<i>87</i>
<i>Struktura dochodów i wydatków.....</i>	<i>88</i>
<i>Fundusze Europejskie 2014-2020.....</i>	<i>92</i>
<i>Polski Ład.....</i>	<i>95</i>
<i>Potencjał inwestycyjny .....</i>	<i>96</i>
CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY	98
3.1. Demografia	98
3.2. Kapitał społeczny.....	103
<i>Edukacja przedszkolna i szkolna .....</i>	<i>103</i>
<i>Kultura i sport .....</i>	<i>106</i>
<i>Bezpieczeństwo publiczne .....</i>	<i>108</i>
<i>Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy .....</i>	<i>108</i>
3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	112
Załącznik 2: Wzór ankiety	115
Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna	120

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY

1.1. Informacje ogólne

Gmina Kargowa położona jest w województwie lubuskim we wschodniej części powiatu zielonogórskiego. Całkowita powierzchnia Gminy wynosi 129 km², z czego powierzchnia leśna stanowi 48,7%, zaś powierzchnia użytków rolnych około 41,8%. Według danych GUS Gmina Kargowa w roku 2020 liczyła 5 815 mieszkańców, co w przeliczeniu na powierzchnię wynosiło 45 os./km². Sąsiaduje ona z:

- od wschodu z gminami: Wolsztyn, Siedlec,
- od zachodu z Gminą Sulechów,
- od północy z Gminą Babimost,
- od południa z Gminami Trzebiechów, Bojadła i Kolsko.

Ryc. 7. Położenie Gminy Kargowa na tle gmin sąsiadujących

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

W skład Gminy Kargowa wchodzi 9 sołectw tj.: Chwalim, Dabrówka, Karszyn, Nowy Jaromierz, Obra Dolna, Smolno Wielkie, Smolno Małe, Stary Jaromierz oraz Wojnowo.

Miasto Kargowa, siedziba władz Gminy, leży na trasie łączącej Zieloną Górę z Poznaniem (droga krajowa nr 32). Przez środek Gminy, równoleżnikowo, przepływa rzeka Obrzyca, której zlewnia jest źródłem zaopatrzenia w wodę miasta Zielona Góra. Rzeka i jej dolina podzieliły Gminę na część południową i północną.

1.2. Transport i łączność

Rozwinięta sieć infrastruktury drogowej jest czynnikiem wpływającym bezpośrednio na rozwój funkcjonalno-przestrzenny Gminy Kargowa. Do kluczowych szlaków komunikacyjnych przebiegających przez teren Gminy wymienić należy:

- drogę krajową nr 32: Zielona Góra – Sulechów – Stęszew – Poznań;
- drogę wojewódzką nr 313: Babimost – Klenica;
- drogę wojewódzką nr 314: Kargowa – Świętno.

Całkowita długość dróg gminnych wynosi 67 km, z czego 22 km to drogi nieutwardzone. Raz do roku przeprowadzany jest przegląd stanu dróg w Gminie.

W odległości około 20 km (ok. 15 min jazdy samochodem) od Kargowej przebiega droga ekspresowa S3 oraz w odległości około 35 km (ok. 30 min jazdy samochodem) mieści się autostrada A2.

Gminę Kargowe charakteryzuje dobre położenie komunikacyjne. Gmina jest oddalona około 40 km od Zielonej Góry (ok. 30 min jazdy samochodem), 40 km od Świebodzina (ok. 30 min) oraz 100 km od Poznania (ok. 1 h 30 min).

Spośród najpilniejszych inwestycji związanych z budową dróg należy wymieść:

- budowa ul. Leśnej w Kargowej,
- budowa ul. Zaulek Szczęśniaka w Kargowej,
- budowa ul. Strzeleckiej w Kargowej,
- budowa ul. Prostej w Kargowej,
- budowa ul. Chwalimskiej w Kargowej,
- przebudowa ul. Widokowej w Kargowej,
- przebudowa ul. Paukszty w Kargowej,
- budowa drogi gminnej w obrębie dz. nr 909/4 w Kargowej,
- budowa dróg na osiedlu: ul. Słodka, ul. Czekoladowa, ul. Karmelowa i ul. Goplany w Kargowej,
- budowa drogi gminnej nr 002004F Karszyn – Dąbrówka,
- budowa drogi gminnej nr 002011F Wojnowo – Liny,
- budowa drogi w Karszynie w obrębie dz. nr 393/10,
- budowa drogi w Smolnie Wielkim w obrębie dz. nr 473,
- budowa drogi w Smolnie Wielkim w obrębie dz. nr 337,
- budowa drogi w Smolnie Wielkim w obrębie dz. nr 354,
- budowa drogi w Smolnie Wielkim w obrębie dz. nr 381, 396,
- budowa drogi w Wojnowie w obrębie dz. nr 181, 129/4,
- budowa dróg w Wojnowie w obrębie dz. nr 54/21, 54/82, 175,
- budowa drogi w Chwalimiu – etap II w obrębie dz. nr 414, 183/4, 182/5, 182/7, 185/6,

- budowa drogi w Chwalimiu w obrębie dz. nr 40/17, 174/5,
- przebudowa drogi gminnej nr 002001F do Przeszkody,
- przebudowa drogi gminnej nr 002002F w Starym Jaromierzu,
- budowa ścieżki rowerowej Smolno Wielkie - Smolno Małe - granica gminy
- budowa ścieżki rowerowej od ul. Wolsztyńskiej w kierunku granicy Gminy (w ciągu DW 314, DK 32 i drogi gminnej w obrębie działki nr 858),
- budowa ścieżki rowerowej Kargowa – Dąbrówka - granica gminy
- budowa ścieżki rowerowej Kargowa – Karszyn – granica gminy
- budowa ścieżki rowerowej Kargowa – Stary Jaromierz – Nowy Jaromierz - granica gminy
- budowa ścieżki rowerowej Nowy Jaromierz – Obra Dolna - granica gminy
- rozbudowa oświetlenia drogowego na terenie Gminy Kargowa.

Władze Gminy dostrzegają potrzebę budowy obwodnicy północnej Miasta Kargowa – odcinek drogi o długości 7,5 km, o początku w drodze krajowej nr 32 na wysokości skrzyżowania z drogą powiatową w kierunku Wojnowa, która byłaby połączona skrzyżowaniem czterowłotowym z istniejącym układem drogowym. Wjazd i wyjazd z Kargowej w kierunku Sulechowa byłby możliwe za pomocą skrzyżowania na początku trasy oraz za pomocą skrzyżowania bezkolizyjnego tzw. węzła drogowego na wysokości drogi wojewódzkiej nr 313 Kargowa – Babimost oraz ewentualnie za pomocą wcześniej wspomnianego skrzyżowania na początku trasy. Plan budowy obwodnicy jest wpisany na listę rezerwową w programie rządowym 100 Obwodnic na lata 2020-2030.

Sieć dróg jest rozmieszczona w sposób umożliwiający swobodne przemieszczanie się pomiędzy miejscowościami na terenie Gminy, lecz charakteryzują się one zróżnicowanym standardem i stanem technicznym, często wymagającym remontu, rozbudowy lub przebudowy.

Przez teren Gminy nie przebiegają czynne linie kolejowe. Najbliższa stacja kolejowa znajduje się w odległości około 12 km od Kargowej w Babimoście.

Transport autobusowy realizowany jest poprzez firmy prywatne oraz spółkę PKS Zielona Góra. Ponadto około 12 km od Kargowej położony jest port lotniczy w Babimoście, który umożliwia szybkie przemieszczanie się do większych aglomeracji tj. Warszawa oraz Lwów.

Rozwój cywilizacyjny nieodzownie wiąże się z wciąż rosnącym zapotrzebowaniem na dostęp do Internetu. Mieszkańcy coraz częściej pracują zdalnie, do sieci przenoszą się również zakupy czy załatwianie spraw urzędowych. W odpowiedzi na ten trend konieczne jest zapewnienie mieszkańcom Gminy dostępu do sieci. Cała Gmina posiada dostęp do Internetu szerokopasmowego.

1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Gmina Kargowa objęta jest Planem zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego, który uchwalony został dnia 23 kwietnia 2018 r. uchwałą Nr XLIV/667/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego (Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 2 maja 2018 r. poz. 1163). Gmina Kargowa

nie podlega pod miejskie obszary funkcjonalne ośrodków wojewódzkich, jakimi na terenie województwa lubuskiego są MOF OW Gorzów Wielkopolski i MOF OW Zielona Góra, ale wpisuje się w wiejskie obszary funkcjonalne wymagające wsparcia procesów rozwojowych.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego dla wiejskich obszarów funkcjonalnych, które wymagają wsparcia procesów rozwojowych przyjęto następujące zasady zagospodarowania:

- zachowanie ładu przestrzennego i spójności przestrzennej obszaru (zapobieganie rozpraszaniu zabudowy, rozwój urbanizacji w nawiązaniu do ukształtowanych układów osadniczych),
- intensyfikacja rolnictwa na gruntach najwyższej jakości i ochrona gleb najwyższych klas bonitacyjnych przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze,
- rewitalizacja obszarów zdegradowanych,
- podejmowanie działań mających na celu ochronę zabytków i zachowanie krajobrazu kulturowego,
- rozwój w oparciu o uwarunkowania lokalne,
- wzmacnianie infrastruktury turystycznej (agroturystyka),
- wyznaczanie nowych terenów mieszkaniowych z uwzględnieniem uwarunkowań demograficznych,
- wyznaczanie nowych terenów inwestycyjnych w oparciu o istniejący układ komunikacyjny i tereny uzbrojone w infrastrukturę techniczną oraz w sposób minimalizujący negatywny wpływ na jakość środowiska przyrodniczego i warunków zamieszkania, z zachowaniem obowiązujących przepisów,
- wykluczenie lokalizacji zabudowy chronionej akustycznie w bezpośrednim sąsiedztwie terenów kolejowych,
- zapewnianie niezbędnych rezerw terenowych pod lokalizację systemów infrastruktury technicznej obsługującej obszary aktywności gospodarczej,
- rozbudowa zintegrowanej sieci transportowej oraz sieci infrastruktury technicznej,
- dążenie do zapewnienia dostępności komunikacyjnej ośrodka miejskiego za pomocą komunikacji publicznej i rowerowej,
- uwzględnienie w zagospodarowaniu terenów zagrożonych powodzią oraz budowy niezbędnej infrastruktury służącej ograniczaniu ryzyka powodziowego i skutków powodzi.

Dodatkowo Gmina Kargowa zaklasyfikowana została do obszarów funkcjonalnych wymagających restrukturyzacji i rozwoju nowych funkcji przy wsparciu instrumentów właściwych polityce regionalnej:

- obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy,
- obszary ochrony krajobrazów kulturowych,
- obszary o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe,
- obszary przygraniczne.

Zgodnie z „Klasyfikacją funkcjonalną gmin Polski na potrzeby monitoringu planowania przestrzennego” przeprowadzoną przez P. Śleszyńskiego i T. Komornickiego, Gmina Kargowa została zakwalifikowana do jednej z 257 gmin ekstensywnie zagospodarowanych (funkcje leśne, ochrony przyrody).

Nadrzędnym dokumentem planistycznym Gminy jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kargowa zostało przyjęte uchwałą Nr XVI/105/2000 Rady Miejskiej w Kargowej z dnia 20 grudnia 2000 r. zmienione: uchwałą Nr 0007.45.2011 Rady Miejskiej w Kargowej z dnia 15 czerwca 2011 r., uchwałą Nr 0007.222.2013 Rady Miejskiej w Kargowej z dnia 18 lutego 2013 r. oraz uchwałą Nr 0007.54.2019 Rady Miejskiej w Kargowej z dnia 19.08.2019 r.

Uchwałą Nr 0007.168.2021 Rady Miejskiej w Kargowej z dnia 15 marca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kargowa rozpoczęto prace w celu aktualizacji dotychczasowych zapisów zawartych w obowiązującym studium poprzez weryfikację prowadzonej polityki przestrzennej w nawiązaniu do obowiązujących miejscowych planów, zasad kształtowania przyszłej polityki przestrzennej związanej m.in. z wytyczeniem stref, w szczególności przemysłowej, rolnej, zabudowy domków jednorodzinnych, zabudowy budynków wielorodzinnych oraz wprowadzenie zapisów dotyczących ograniczenia emisji odorów w związku z wylewaniem gnojowicy oraz prowadzeniem hodowli przemysłowej zwierząt. W mieście Kargowa, jak i na terenie wsi wiele budynków (wybudowanych w latach przed lub powojennych) wymaga remontów.

Aktami prawa miejscowego regulującymi planowanie przestrzenne w gminie są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na obszarze Gminy obowiązuje 19 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (z czego 8 uchwalonych jest przed 2003 r.), a udział powierzchni Gminy pokrytej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wynosi 13,16%. Największy obszarowo miejscowy plan został uchwalony uchwałą Nr 0007.232.2013 Rady Miejskiej w Kargowej z dnia 18 lutego 2013 r. i dotyczy terenów położonych w obrębach: Chwalim, Smolno Wielkie, Dąbrówka i Karszyn.

Na terenach nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wydaje się decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Tabela poniżej przedstawia liczbę wydanych decyzji o warunkach zabudowy w Gminie Kargowa w latach 2016-2020. Analizując zawarte w niej dane można zauważyć, że liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy utrzymuje się na podobnym poziomie. Średnio w analizowanym okresie wydano 61 decyzji rocznie, co w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wynosiło 10,49 decyzji. Wskaźnik ten był wyższy od średniej dla powiatu zielonogórskiego, w którym w analogicznym okresie wydano średnio 6,79 decyzji na 1 tys. mieszkańców rocznie.

Tab. 1. Liczba decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2016-2020

		2016	2017	2018	2019	2020
Decyzje o warunkach zabudowy ogółem	Kargowa	59	65	59	61	61
	powiat	491	473	480	561	563
	Kargowa	10,13	11,11	10,12	10,48	10,49

Decyzje o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	powiat	6,52	6,26	6,34	7,42	7,44
---	--------	------	------	------	------	------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego.

Brak planów miejscowych, a tym samym korzystanie z alternatywy w postaci decyzji o warunkach zabudowy może jednak utrudniać racjonalną politykę przestrzenną władzom samorządowym, ponieważ rodzi to możliwość przypadkowych i rozproszonych lokalizacji inwestycji, niekoniecznie zgodnych z założonym łańcem przestrzennym oraz trudności w planowaniu rozwoju infrastruktury podstawowej.

Uchwałą Nr 0007.210.2017 Rady Miejskiej w Kargowej z dnia 4 grudnia 2017 r. przyjęty został „Program Rewitalizacji Gminy Kargowa do roku 2020, z perspektywą do 2030 roku”. Obszar rewitalizacji obejmuje obszar, w skład którego wchodzi następujące ulice w miejscowości Kargowa: 1 (Centrum) – ulice: Browarna, Dolna 1-6, Dworcowa, Kapitana Więckowskiego, Klonowa, Krótka, Kwiatowa, Kościelna, Ogrodowa, Piaskowa 1-5, Plac Berwińskiego, Poczтовая (1-2), Polna (1), Poprzeczna, Przemysłowa (1-5), Rynek, Słodowa (1-3), Stroma (4-do końca), Sulechowska (1-20), Szkolna, Zielona oraz miejscowość Smolno Wielkie. Natomiast w skład obszaru zdegradowanego wchodzi:

- Obszar funkcjonalny nr 1:
  - Kargowa 1 (Centrum) – ulice: Browarna, Dolna 1-6, Dworcowa, Kapitana Więckowskiego, Klonowa, Krótka, Kwiatowa, Kościelna, Ogrodowa, Piaskowa 1-5, Plac Berwińskiego, Poczтовая (1-2), Polna (1), Poprzeczna, Przemysłowa (1-5), Rynek, Słodowa (1-3), Stroma (4 - do końca), Sulechowska (1-20), Szkolna, Zielona,
- Obszar funkcjonalny nr 7:
  - 94 Smolno Wielkie.

Celami głównymi Programu Rewitalizacji Gminy Kargowa jest:

1. rozwój kapitału społecznego oraz redukcja negatywnych zjawisk społecznych na obszarach zdegradowanych,
2. rozwój gospodarczy poprzez wykorzystanie potencjału turystycznego i kulturowego obszarów zdegradowanych,
3. zwiększenie zatrudnienia i rozwój przedsiębiorczości na obszarach zdegradowanych.

1.4. Walory przyrodnicze i turystyczne

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski J. Kondrackiego północno-zachodnia część Gminy znajduje się na obszarze mezoregionu Pojezierza Łagowskiego (należącego do Pojezierza Lubuskiego) natomiast część południowo-wschodnia w mezoregionie Kotliny Kargowskiej (fragment Pradoliny Warciańsko-Odrzańskiej). Kotlina Kargowska przechodzi w kierunku północnym w Bruzdę Zbąszyńską.

Głównymi ciekami wodnymi są rzeki Obrzyca - prawy dopływ Odry oraz Gniła Obra – prawy dopływ Obrzycy. Istotnym elementem w hydrografii terenu są jeziora:

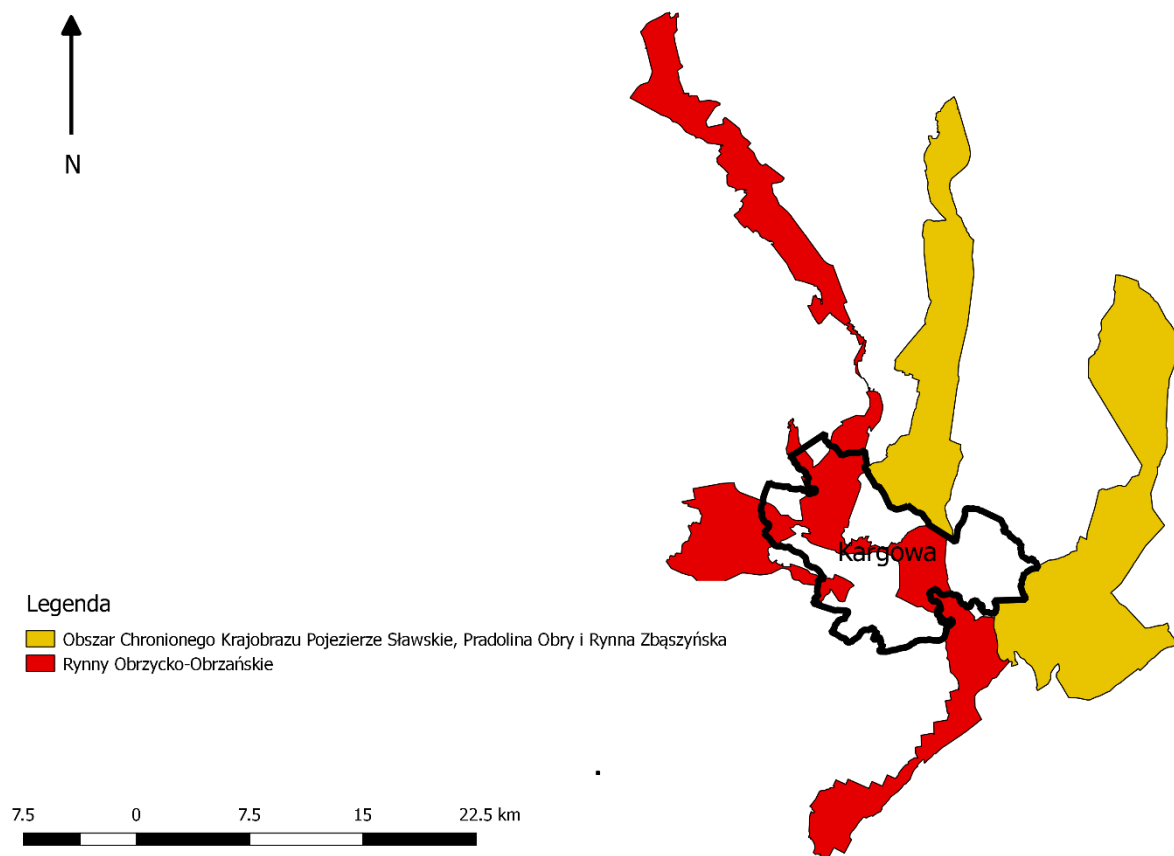
- Jezioro Wojnowskie Wschodnie o powierzchni – 73,5 ha,

- Jezioro Wojnowskie Zachodnie o powierzchni – 148 ha,
- Jezioro Liny o powierzchni – 27,68 ha,
- Jezioro Zacisze o powierzchni – 2,7 ha.

Na terenie Gminy Kargowa funkcjonują 3 formy ochrony przyrody, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Jest to jeden obszar chronionego krajobrazu, trzy użytki ekologiczne oraz jedenaście pomników przyrody. Łącznie wszystkie chronione obiekty zajmują razem około 4 275 ha, co stanowi 1/3 powierzchni Gminy.

Obszar Chronionego Krajobrazu Rynny Obrzycko-Obrzańskie wyznaczony został w roku 2003, ale obecnie granice ustalone są uchwałą Sejmiku Województwa Lubuskiego z X 2016 r. Jego całkowita powierzchnia wynosi 18 915,39 ha i rozciąga się w województwie lubuskim na obszarze aż 12 gmin. W Gminie Kargowa leży część obejmująca 4 242 ha.

W Gminie znajdują się trzy użytki ekologiczne o łącznej powierzchni równej 32,63 ha. Bagno Duże Liny to największy użytek ekologiczny (pow. 30,29 ha), który położony jest w północnej części Gminy, rozciągając się od zachodniego brzegu jeziora Liny w kierunku wsi Wojnowo, na terenie leśnictwa Chwalim. Zdecydowanie mniejszy obiekt to Diabli Dołek (pow. 1,34 ha), chroniący stanowisko gatunków roślin środowisk wilgotnych. Leży na terenie leśnictwa Zacisze, przy wschodniej granicy gminy, niedaleko wsi Obra Dolna. Drugi niewielki użytek, to Otulina Długosza (pow. 1,00 ha). Chroni stanowisko rzadkiej paproci – długosza królewskiego.

Ryc. 8. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Kargowa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Na terenie Gminy Kargowa znajduje się 11 pomników przyrody, z czego większość stanowią pojedyncze, wiekowe dęby. Do najcenniejszych pomników przyrody należą:

- dąb szypułkowy w Kargowej;
- dąb bezszypułkowy w Wojnowie;
- 5 dębów szypułkowych w Starym Jaromierzu;
- 2 dęby szypułkowe w Karszynie;
- skupienie wiekowych drzew (sosna) w Karszynie;
- paproć – długosz królewski w Karszynie;
- aleja rachitycznych lip (droga Karszyn – Siadcza).

Ze względu na bogactwo lasów oraz terenów otwartych (łąk i pól) charakteryzujących się niezwykłymi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi, na jej terenie dostrzega się duży potencjał do rozwoju turystyki, w szczególności pieszo-rowerowej. W związku z tym wytyczonych zostało kilka szlaków:

- rowerowych:
  - północna trasa rowerowa (kolor zielony) – Kargowa – Chwalim – Wojnowo – J. Liny – J. Wąchabnowskie – Mała wieś – Przeszkoda – Kargowa (długość ok. 28 km);
  - wschodnia trasa rowerowa (kolor niebieski) – Kargowa – pamiątkowy kamień – gospodarstwo turystyczne Stary Jaromierz – pomnik „Ofiar Marszu Śmierci” – Obra Dolna – J. Wilcze – J. Rudno – Uście – Kargowa (długość ok. 30 km);
  - południowa trasa rowerowa (kolor różowy) – Kargowa – Uście – Tatarki – Susłów – Karszyn – Dąbrówka – Kargowa (długość trasy ok. 32 km);
  - zachodnia trasa rowerowa (kolor żółty) – Kargowa – Dąbrówka – Podlegórz – Smolno Małe – Stare Kramsko – Smolno Wielkie – Kargowa (długość 35 km);
  - ścieżka Kargowa – Babimost o długości 11 km;
  - ścieżka w mieście o długości 1 km przebiega wzdłuż pól i osiedla domków jednorodzinnych;
  - trasa MTB - drogi leśne od jeziora Zacisze do jeziora Liny;
- szlak turystyczny „Szlak bez końca” – o długości 32,5 km. Przebiega przez Kargowę, Chwalim, Wojnowo, Linie, Wąchabno, Małą Wieś oraz Kopanicę,
- szlak Powstania Wielkopolskiego w Regionie Kozła – szlak przebiega przez miejscowości, w których toczyły się walki powstańcze w latach 1918-1919. Miejscowości te wchodzi w skład Stowarzyszenia Gmin RP Region Kozła.

Wśród wartych wyróżnienia zabytków na terenie Gminy Kargowa wymienić można:

- Pałac w Kargowej (dawna siedziba właścicieli miasta – rodziny Unrug) pochodzi z XVII wieku. Obok pałacu stoi barokowa oficyna i budynek gospodarczy. Przylegający do pa-

łacu park powstał w I połowie XVII wieku z wykorzystaniem ozdobnego ogrodu. Występuje w nim 29 gatunków drzew, a najchętniej odwiedzanym jest rozłożysty buk o obwodzie 750 cm i wysokości 28 m.

- Ratusz w Kargowej – piętrowy, czteroskrzydłowy z kwadratową wieżą. Swój obecny kształt zawdzięcza rozbudowie w 1856 r. i późniejszym przeróbkom. Wmurowana na frontowej ścianie tablica upamiętnia wydarzenie, dzięki któremu Kargowa przeszła do historii jako jedyne miasteczko zachodniej Polski, w którym garnizon dowodzony przez kapitana Więckowskiego stawiał zbrojny opór wkraczającym w 1793 r. wojskom pruskim.
- Kościół poewangelicki w Kargowej obecnie pomocniczy, pw. św. Maksymiliana Kolbego, wzniesiony w latach 1801-1805 w miejscu starej budowli. Prosty w rozłożeniu i bryle posiada stylowe cechy późnego klasycyzmu.
- Kościół parafialny pw. św. Wojciecha w Kargowej, wybudowany w 1882 r. Przebudowany w 1932 r. nawiązuje stylowo do romanizmu i gotyku.
- Kościół filialny w Karszynie zbudowany w 1792 r., klasycystyczny z zabytkowym wnętrzem.
- Pałac w Wojnowie wzniesiony w miejscu starego w 1910 r. w formie neobarokowej. Dziś, z uwagi na korzystne warunki mikroklimatyczne, w dawnej siedzibie książąt hollenderskich, mieści się szpital dla dzieci ze schorzeniami układu oddechowego i chorobami o podłożu alergicznym.

CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY

2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy

O poziomie przedsiębiorczości danej jednostki samorządu terytorialnego świadczy między innymi liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na jej terenie. W tabeli poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na obszarze powiatu zielonogórskiego w latach 2016-2020. Na terenie powiatu największą zmianę obserwuje się dla Gminy Sulechów, gdzie liczba podmiotów gospodarczych wzrosła o 293. Przedsiębiorstwa zarejestrowane w Gminie Kargowa w roku 2020 stanowiły 8,3% (664 podmiotów) wśród wszystkich przedsiębiorstw prowadzących swoją działalność w powiecie zielonogórskim. Udział ten ułożył Gminę na piątym miejscu wśród gmin powiatu. Na pierwszym miejscu znalazła się Gmina Sulechów, w której zarejestrowanych na koniec 2020 roku było 2 992 podmiotów (37,3%), na miejscu drugim uplasowała się Gmina Czerwieńsk z 965 podmiotami (12,0%), a na trzecim Gmina Świdnica z 912 (11,4%).

Tab. 2. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w powiecie zielonogórskim w latach 2016-2020

JST	2016		2020		zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów w okresie 2016-2020
	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	
powiat zielonogórski	6 889	100,0%	8 028	100,0%	1 139
Babimost	518	7,5%	570	7,1%	52
Bojadła	194	2,8%	253	3,2%	59
Czerwieńsk	787	11,4%	965	12,0%	178
Kargowa	546	7,9%	664	8,3%	118
Nowogród Bobrzański	704	10,2%	837	10,4%	133
Sulechów	2 699	39,2%	2 992	37,3%	293
Świdnica	777	11,3%	912	11,4%	135
Trzebiechów	223	3,2%	243	3,0%	20
Zabór	441	6,4%	592	7,4%	151

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Kargowa, największą część podmiotów działa w handlu hurtowym i detalicznym (175 podmiotów), budownictwie (142) oraz działalności związanej z przetwórstwem przemysłowym (61). Nieco mniej podmiotów gospodarczych zajmuje się administracją publiczną i obroną narodową (5) oraz dostawą wody; gospodarowaniem ściekami i odpadami oraz działalnością związaną z rekultywacją (2).

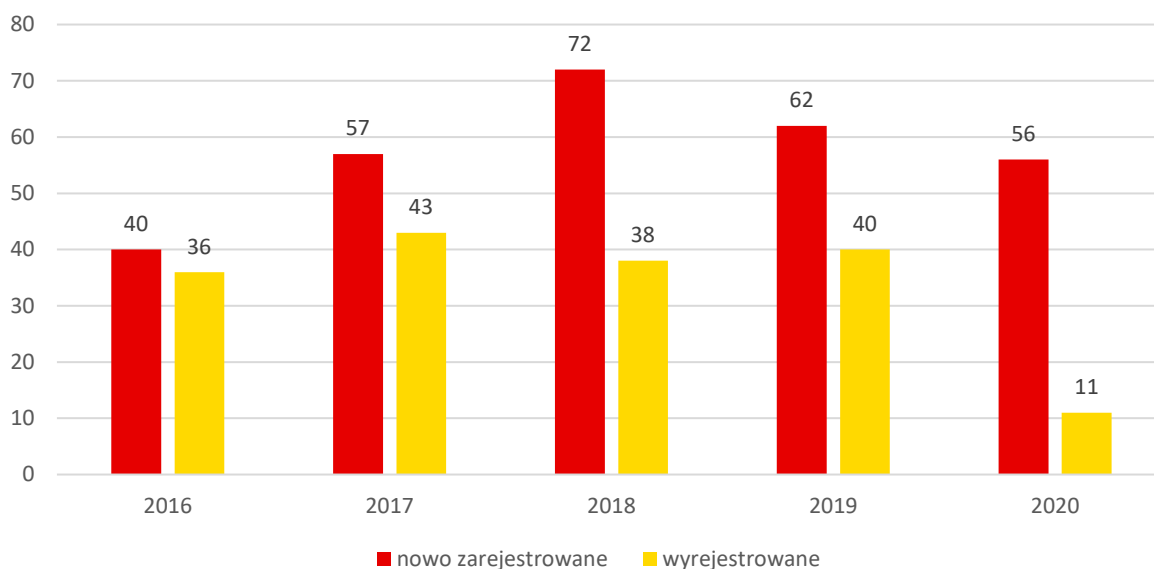
Tab. 3. Podmioty działające na terenie Gminy Kargowa w 2020 r. według sekcji PKD

SEKCJE PKD 2007	Liczba podmiotów
SEKCJA G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	175
SEKCJA F Budownictwo	142
SEKCJA C Przetwórstwo przemysłowe	61
SEKCJA S i T Pozostała działalność usługowa	56
SEKCJA L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	48
SEKCJA H Transport i gospodarka magazynowa	33
SEKCJA M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	31
SEKCJA A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	23
SEKCJA N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	20
SEKCJA I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	18
SEKCJA Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	14
SEKCJA K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	9
SEKCJA P Edukacja	9
SEKCJA R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9
SEKCJA J Informacja i komunikacja	8
SEKCJA O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5
SEKCJA E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2
SEKCJA B Górnictwo i wydobywanie	0
SEKCJA D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0
SEKCJA U Organizacje i zespoły eksterytorialne	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na poniższym wykresie przedstawiono porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON działających na terenie Gminy Kargowa. Analiza dotyczy

zmian na przestrzeni lat 2016-2020. Liczba nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw corocznie przewyższała liczbę podmiotów wyrejestrowanych. Dodatkowo zauważyć można tendencję spadkową dla jednostek wyrejestrowywanych, co jest zjawiskiem pozytywnym i świadczy o sprzyjających warunkach do rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia nowych działalności gospodarczych.

Ryc. 9. Porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2016-2020 działających na terenie Gminy Kargowa

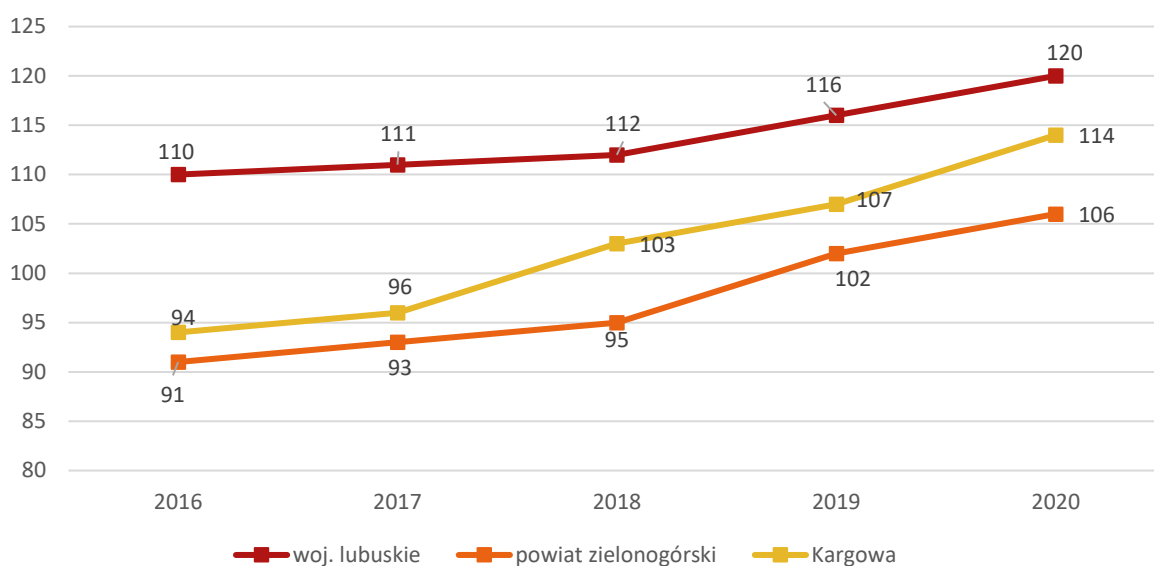
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród największych podmiotów gospodarczych działających na terenie Gminy można wskazać m.in.:

- NESTLE Polska S. A. oddział w Kargowej, ul. Kolejowa 4, 66-120 Kargowa;
- Iga Plast Sp.j. Król, Kreft ul. Przemysłowa 5, 66-120 Kargowa;
- Szułcik Sp. z o.o., Chwalim 110, 66-120 Kargowa;
- Piotr Maksymów, Maximus ul. Kolejowa 14, 66-120 Kargowa;
- Wokar Sp. z o.o., ul. Kolejowa 8, 66-120 Kargowa;
- Ubojnia drobiu „Brychcy” Sp.j., ul. Sportowa 2, 66-120 Kargowa;
- Jerzyna i Marek Maciejewscy STM Maciejewscy Sp. j., ul. Kolejowa 8, 66-120 Kargowa;
- P.P.H.U. UNI-BAS S.C., ul. Sulechowska, 66-120 Kargowa;
- AGRO – MAR, ul. Dworcowa 26, 66-120 Kargowa;
- „Wschodzące Słońce” Sp. z o.o., ul. Wiśniowa 20, 66-100 Sulechów;
- HERMEX SP. Z O.O., Kruszyna 11, 66-100 Sulechów;
- Stanisław Szukalski, Gorzelnia Rolnicza, ul. Babimojska 2, 66-120 Kargowa;
- Graaf-Rol Sp. z o.o., Kaliska, 66-120 Kargowa;
- Ubojnia i Przetwórnia Drobiu Kul-Drób Ryszard Kulus, Ewa Kulus Sp. J., Chwalim 105, 66-120 Kargowa.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego Gminą Kargowa wymienia się jako zagłębienie mięsne.

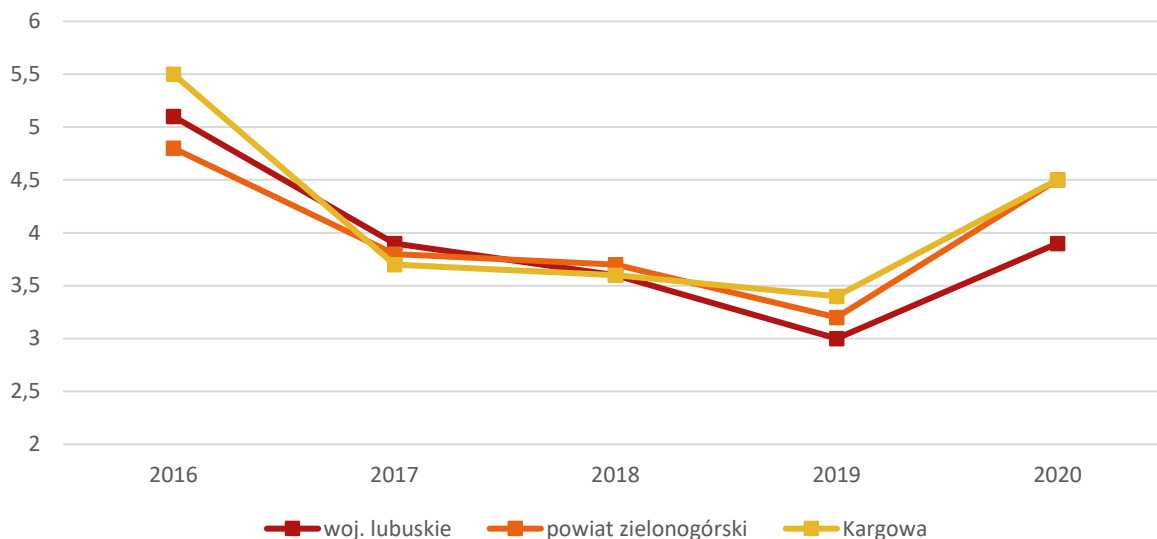
Na poniższej rycinie przedstawione zostało kształtowanie się liczby podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Kargowa na tle powiatu i województwa. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców największa wartość wskaźnika zarejestrowanych podmiotów znajduje się w województwie (120 przedsiębiorstw), następnie w Gminie Kargowa (114 przedsiębiorstw), a najniższa liczba dotyczy średniej dla powiatu (106 przedsiębiorstw). Dla wszystkich jednostek obserwuje się systematyczny wzrost wskaźnika na przestrzeni analizowanych lat.

Ryc. 10. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Kargowa na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Rozwój gospodarczy jednostki wiąże się również z rynkiem pracy. Możliwość stabilnego zatrudnienia oraz posiadania satysfakcjonującej pracy ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców. Na rycinie poniżej przedstawiono kształtowanie się udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym zamieszkujących Gminę Kargowa. Dane te zestawiono ze średnimi dla powiatu i województwa w latach 2016-2020. Można na nim zaobserwować, że do 2019 roku zauważalny był trend malejący w Gminie Kargowa w zakresie liczby bezrobotnych zarejestrowanych (z poziomu 5,5% w roku 2016, do poziomu 3,4% w roku 2019). Jednak od roku 2019 nastąpiło odwrócenie spadkowego trendu i liczba osób pozostających bez stałego miejsca zatrudnienia zaczęła ponownie rosnąć do poziomu 4,5% w roku 2020 przekraczając tym samym poziom bezrobocia z 2017 roku. Jednocześnie podobną tendencję w kształtowaniu się poziomu bezrobocia można było zauważyć w całym powiecie zielonogórskim oraz województwie lubuskim. Wśród głównych powodów wzrostu stopy bezrobocia można wskazać epidemię COVID-19 i związane z nią ograniczenia m.in. zamrożenie gospodarki.

Ryc. 11. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Kargowa na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zgodnie z danymi z „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie zielonogórskim 2019 roku” maksymalny deficyt stwierdzono w następujących grupach zawodów:

- operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych;
- kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych;
- szklarze;
- dealerzy i maklerzy aktywów finansowych;
- pracownicy wykonujący dorywcze prace proste;
- doradcy finansowi i inwestycyjni;
- kierownicy do spraw finansowych;
- kierownicy do spraw strategii i planowania;
- specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr;
- kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych;
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani;
- pośrednicy pracy i zatrudnienia;
- średni personel z dziedziny prawa i pokrewny;
- windykatory i pokrewni.

W 2020 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie zielonogórskim wynosiło 5 037,75 zł, co odpowiada 91,20% przeciętne go miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Uchwałą Nr 0007.121.2016 Rady Miejskiej w Kargowej z dnia 26 września 2016 roku została utworzona Strefa Aktywności Gospodarczej Gminy Kargowa. W skład Strefy wchodzi działki położone w mieście Kargowa: 1476/1 – 1476/5; 1478/1 – 1478/3; 1480/1 – 1480/3; 1486.

Ryc. 12. Strefa Aktywności Gospodarczej Gminy Kargowa

Źródło: Uchwałą Nr 0007.121.2016 Rady Miejskiej w Kargowej z dnia 26 września 2016 roku w sprawie utworzenia Strefy Aktywności Gospodarczej Gminy Kargowa.

Na terenie Gminy Kargowa zlokalizowana jest Kostrzyńsko – Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna (3 hektarowy grunt przy ul. Sportowej w Kargowej). Jest to jedna z czternastu specjalnych stref ekonomicznych na terenie zachodniej Polski z 29 podstrefami inwestycyjnymi w województwach: lubuskim, zachodniopomorskim i wielkopolskim. Zarządzającym strefą jest spółka Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. z siedzibą w Kostrzynie nad Odrą. Strefa obejmuje grunty o powierzchni 2248,9669 ha. Przedsiębiorca podejmujący działalność gospodarczą na terenie Strefy jest uprawniony do korzystania z pomocy regionalnej w postaci zwolnienia podatkowego w podatku dochodowym CIT z dwóch tytułów: poniesionych nakładów inwestycyjnych lub tworzenia nowych miejsc pracy.

2.2. Uwarunkowania komunikacyjne w aspekcie gospodarczym

2.3. Infrastruktura i środowisko

Urządzenia sieciowe

Podmiotem odpowiedzialnym za zaopatrywanie (pobór, uzdatnianie, dystrybucja) mieszkańców Gminy w wodę i odprowadzanie ścieków komunalnych z jej terenu jest Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., zlokalizowany przy ul. Przemysłowej 4 w Kargowej.

Aglomeracja Kargowa wyznaczona została na podstawie Uchwały Nr 0007.149.2020 Rady Miejskiej w Kargowej z dnia 21 grudnia 2020 roku w sprawie wyznaczenia obszaru i granic

aglomeracji Kargowa. W skład aglomeracji wchodzi miasto Kargowa oraz część obrębu Stary Jaromierz.

Równoważna liczba mieszkańców dla aglomeracji wynosiła 8 050, w tym:

- 3 620 mieszkańców aglomeracji korzystających z istniejącej sieci kanalizacyjnej;
- 4 292 równoważna liczba mieszkańców wynikająca z dobowego ładunku ścieków odprowadzanych przez zakłady przemysłowe i usługowe korzystające z istniejącej sieci kanalizacyjnej;
- 60 mieszkańców czasowo przebywających korzystających z sieci kanalizacyjnej;
- 78 mieszkańców oraz osób czasowo przebywających na terenie aglomeracji, korzystających z indywidualnych systemów oczyszczania ścieków komunalnych, nieplanowanych do podłączenia do sieci.

Obecnie w aglomeracji Kargowa funkcjonuje jedna mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków typu LEMNA (PUB2 – oczyszczalnia biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków azotu (N), fosforu (P) spełniająca standardy odprowadzanych ścieków dla aglomeracji <100 000 RLM). Oczyszczalnia zlokalizowana jest w m. Kargowa, przy ul. Zamieście na działkach ewidencyjnych od nr 866 do nr 883 oraz nr 885 i 886. Średnie obciążenie oczyszczalni wynosi 7 834 RLM, a projektowa wydajność oczyszczalni to 9 000 RLM. Pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie ścieków z oczyszczalni do środowiska zostało wydane w dniu 29 grudnia 2017 r. przez Starostę Zielonogórskiego – decyzja znak: OŚ.6341.87.2017 ważna do 28 grudnia 2027 r. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest Kanał Dźwiński w km 1+930 (współrzędne geograficzne 52°04'42"N, 15°53'54"E).

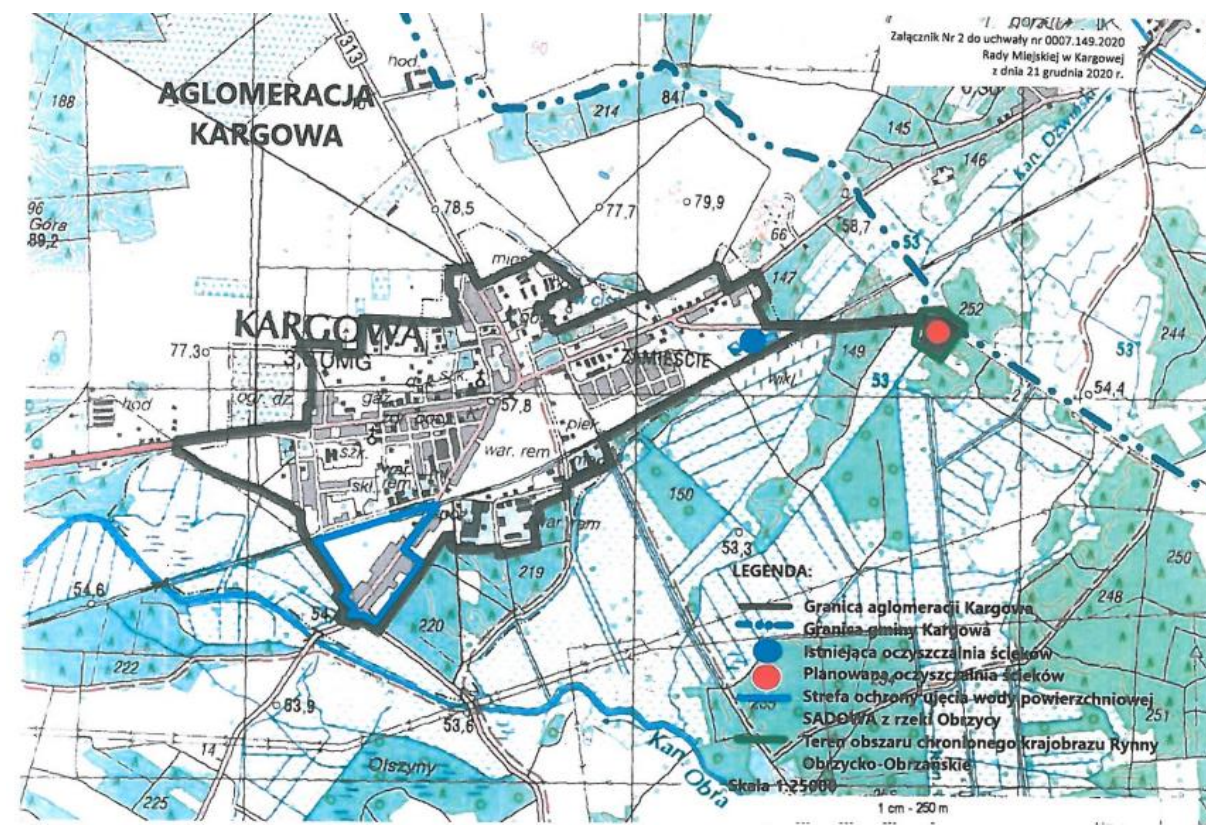
Oczyszczalnia ścieków spełnia warunki zgodności z dyrektywą Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych:

- wydajność oczyszczalni ścieków zapewnia możliwość przyjęcia wszystkich ścieków z terenu aglomeracji;
- oczyszczalnia zapewnia jakość ścieków oczyszczonych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. (Dz.U. z 2019 r., poz. 1311);
- oczyszczalnia wyposażona jest w system zbierania ścieków umożliwiający 98,4% poziomowi obsługi mieszkańców w aglomeracji.

Należy jednak podkreślić, że zastosowane w funkcjonującej oczyszczalni rozwiązania technologiczne są przestarzałe, a sieć kanalizacyjna zlokalizowana jest tylko w mieście. W pozostałych miejscowościach odprowadzanie ścieków odbywa się poprzez przydomowe oczyszczalnie ścieków lub zbiorniki bezodpływowe. W Gminie jest prowadzona inwentaryzacja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków.

Gmina Kargowa planuje wybudować na terenie aglomeracji nową oczyszczalnię ścieków w obrębie miejscowości Stary Jaromierz. Projektowanie oczyszczalni rozpocznie się w 2022 roku, a zakończenie budowy planowane jest w 2024 roku. Planowe parametry oczyszczalni: średnia przepustowość ok. 1 200 m³/d oraz wydajność do 10 000 RLM.

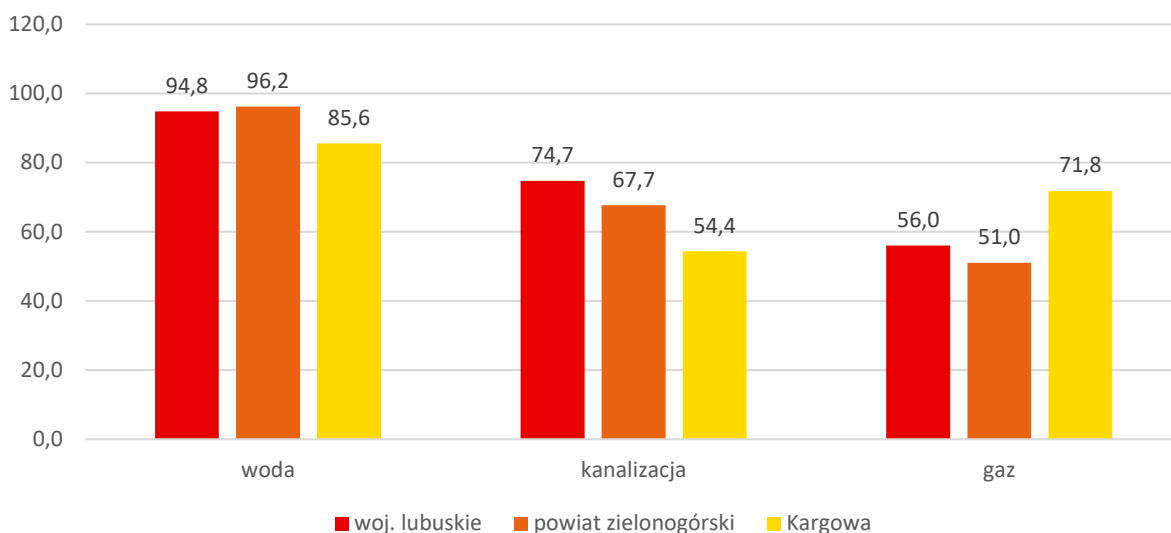
Jak pokazują powyższe dane mimo nieznacznego spadku liczby mieszkańców Gminy Kargowa od 2016 roku zwiększyła się liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej oraz liczba przyłączy do budynków mieszkalnych. Należy tu także podkreślić, że wszystkie te osoby zamieszkują obszar miasta Kargowa. Osoby z terenów innych miejscowości nie są obecnie podłączone do instalacji. Temu procesowi towarzyszył także wzrost ilości ścieków bytowych odprowadzonych średnio na jedną osobę. Skutkowało to zwiększeniem całkowitej ilości odprowadzanych do kanalizacji ścieków bytowych, co powoduje konieczność rozbudowy oczyszczalni ścieków oraz sieci kanalizacyjnej obejmującej także tereny poza samym miastem.

Ryc. 13. Granice aglomeracji Gminy Kargowa

Źródło: Uchwała Nr 0007.149.2020 Rady Miejskiej w Kargowej z dnia 21 grudnia 2020 roku w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Kargowa.

Poniżej zaprezentowana została analiza procentowego udziału korzystających z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w Gminie Kargowa na tle porównywanych jednostek samorządu terytorialnego w 2020 r. Poziom zwodociągowania w Gminie w 2020 r. osiągnął 85,6% i był niższy niż dla powiatu zielonogórskiego (96,2%) i województwa lubuskiego (94,8%). Udział osób korzystających z sieci kanalizacyjnej kształtuje się na niższym poziomie w analizowanych jednostkach, gdzie dostęp do kanalizacji w województwie miało 74,7% mieszkańców, w powiecie 67,7%, natomiast w Gminie 54,4%. Udział procentowy korzystających z instalacji gazowej w Gminie Kargowa w 2020 r. wyniósł 71,8% i był znacznie wyższy niż udział dla powiatu zielonogórskiego (51,0%) i województwa lubuskiego (56,0%). Miejscowości z dostępem do sieci gazowej to Kargowa, Smolno Wielkie, Chwalim oraz Wojnowo.

Ryc. 14. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Kargowa w 2020 roku na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Gospodarka odpadami

Zgodnie z Ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w Gminach, Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności tworzą warunki do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie Gminy lub zapewniają wykonanie tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych.

Podmiot odpowiedzialny za odbiór i wywóz odpadów komunalnych z terenu Gminy Kargowa został wybrany przez Gminę w drodze przetargu. Gmina należy do Związku Międzygminnego „Eko-Przyszłość”, który przejął obowiązki gmin w związku ze zmianą ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach. Związek działa na terenie trzech powiatów: nowosolskiego, zielonogórskiego i wschowskiego. Gminy należące do związku to:

- Gmina Głogów,
- Gmina Nowa Sól – Miasto,
- Gmina Nowa Sól,
- Gmina Siedlisko,
- Gmina Bytom Odrzański,
- Gmina Kolsko,
- Gmina Nowe Miasteczko,
- Gmina Kożuchów,
- Gmina Otyń,
- Gmina Kargowa,
- Gmina Bojadła,
- Gmina Szlichtyngowa,

- Gmina Sława,
- Gmina Wschowa.

Harmonogram odbioru odpadów od mieszkańców nieruchomości zamieszkałych kształtuje się następująco:

- zabudowa jednorodzinna:
  - odpady komunalne i bioodpady co 2 tygodnie,
  - odpady selektywne 1 raz w miesiącu,
- zabudowa wielolokalowa:
  - odpady komunalne i bioodpady co tydzień,
  - odpady selektywne co 2 tygodnie,
  - przy zwiększonej częstotliwości:
    - odpady komunalne i bioodpady 2 razy w tygodniu,
    - odpady selektywne 1 raz w tygodniu.

Na posiedzeniu Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Eko-Przyszłość” w dniu 26 listopada 2020 r. przyjęto uchwały, które od 1 stycznia 2021 r. wprowadzają zmianę wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Opłata za odbiór odpadów z nieruchomości zamieszkałych wynosi 32 zł miesięcznie od każdego mieszkańca za odpady zbierane w sposób selektywny. W przypadku nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (nieruchomości niezamieszkałe) ustala się stawkę za jeden pojemnik lub worek o określonej pojemności dla każdej frakcji odpadów komunalnych, przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie tej nieruchomości w wysokości:

1. o pojemności 60 litrów – w wysokości 10,00 zł,
2. o pojemności 80 litrów – w wysokości 15,00 zł,
3. o pojemności 120 litrów – w wysokości 20,00 zł,
4. o pojemności 240 litrów – w wysokości 40,00 zł,
5. o pojemności 1100 litrów – w wysokości 185,00 zł,
6. o pojemności 1500 litrów – w wysokości 250,00 zł,
7. o pojemności 2500 litrów – w wysokości 415,00 zł,
8. o pojemności 3000 litrów – w wysokości 495,00 zł,
9. o pojemności 5000 litrów – w wysokości 825,00 zł,
10. o pojemności 7000 litrów – w wysokości 1150,00 zł,
11. o pojemności 10000 litrów – w wysokości 1645,00 zł.

W poniżej tabeli przedstawiony został stan gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kargowa w latach 2016-2020. Na przestrzeni analizowanych lat masa odpadów zbieranych z obszaru Gminy zwiększyła się. Udział odpadów zbieranych w sposób selektywny w całkowitej masie zbieranych odpadów wyniósł średnio 43,2% i corocznie się zwiększał.

Analizie poddane zostały również poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz odzysku odpadów budowlanych

i rozbiórkowych, a także poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Gmina Kargowa przewyższa wskaźniki dotyczące poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Natomiast poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania nie przekroczył wymaganego poziomu w analizowanych latach.

Tab. 4. Stan gospodarki odpadami w Gminie Kargowa w latach 2016-2020

		2016	2017	2018	2019	2020
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (os.)		4 849	4 795	4 799	4 876	4 990
Łączna ilość zebranych odpadów komunalnych (Mg), w tym:		2 213,70	2 495,38	2 449,18	3 111,79	3 355,75
<i>zmieszane</i>		1 468,30	1 488,01	1 437,85	1 470,30	1 730,21
<i>segregowane</i>		745,40	1 007,37	1 011,33	1 641,49	1 625,54
Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów		34%	40%	41%	53%	48%
Ilość zebranych odpadów na mieszkańca		0,46	0,52	0,51	0,64	0,67
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (%)	gmina	28,43	32,80	44,40	42,22	76,38
	wymagany	18	20	30	40	50
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych (%)	gmina	70,00	78,10	98,70	100,00	100,00
	wymagany	42	45	50	60	70
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (%)	gmina	0,00	0,00	0,00	9,22	18,45
	wymagany	45	45	40	40	35

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

Na terenie Gminy Kargowa w miejscowości Kargowa przy ul. Zamieście (teren byłego Składowiska Odpadów) funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do którego we własnym zakresie można dostarczyć: papier i tektura (w tym opakowania), metale (w tym opakowania), szkło (w tym opakowania), odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji oraz odpady zielone (trawą, liście), zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych oraz zużyte baterie i akumulatory, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady drzewne (gałęzie, drewno), nieograniczona ilość przeterminowanych leków i chemikaliów, ograniczona ilość odpadów budowlanych i rozbiórkowych (do 250 kg od jednego mieszkańca rocznie), zużyte opony (do 4 szt. rocznie od jednego mieszkańca).

Działalność w zakresie ochrony środowiska

Postępujące zanieczyszczanie środowiska oraz wynikające z niego zmiany klimatyczne, będące skutkiem nadmiernej ekspansji człowieka na środowisko zmuszają do podejmowania działań ograniczających jego degradację oraz służących poprawie jego składowych. Działania te związane są w szczególności z ochroną powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb.

Działalność w zakresie ochrony środowiska prowadzona jest w Gminie Kargowa w oparciu o następujące dokumenty:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kargowa,
- Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Kargowa,
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Kargowa.

Gmina Kargowa współpracuje z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Zielonej Górze w sprawie programu Czyste Powietrze, którego podstawowym celem jest poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Program oferuje dofinansowania dla mieszkańców w zakresie termomodernizacji budynków, wymiany pieców oraz instalacji OZE.

Jednym z narzędzi kontroli nad zrównoważonym rozwojem i ochroną środowiska są decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Najważniejsze decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach wydane w latach 2015-2020 to m.in.:

- Budowa obory wolnostanowiskowej dla krów mlecznych wraz z niezbędną infrastrukturą (2015 r.);
- Budowa oczyszczalni ścieków (2018 r.);
- Budowa stacji paliw wraz z infrastrukturą (2016 r.),
- Budowa farm fotowoltaicznych (9 decyzji – 2021 r.).

W 2020 r. Gmina Kargowa wzięła udział w Programie usuwania odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu BigBag organizowanym przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Przedsięwzięcie organizowane było na podstawie umowy z dnia 22 czerwca 2020 r. z Narodowym Funduszem, która gwarantowała zwrot 100 % kosztów poniesionych w związku z utylizacją odpadów dostarczonych przez rolników z Gminy Kargowa.

Corocznie realizowane jest zadanie pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z tereny Gminy Kargowa”. Zadanie dofinansowywane jest przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze. Dofinansowania uzyskiwano w następujących kwotach: 2017 rok – 18.000,79 zł, 2018 roku – 25.655,77 zł, 2019 rok – 40.936,16 zł, 2020 rok – 50.981,93 zł, 2021 rok – 20.935,50 zł.

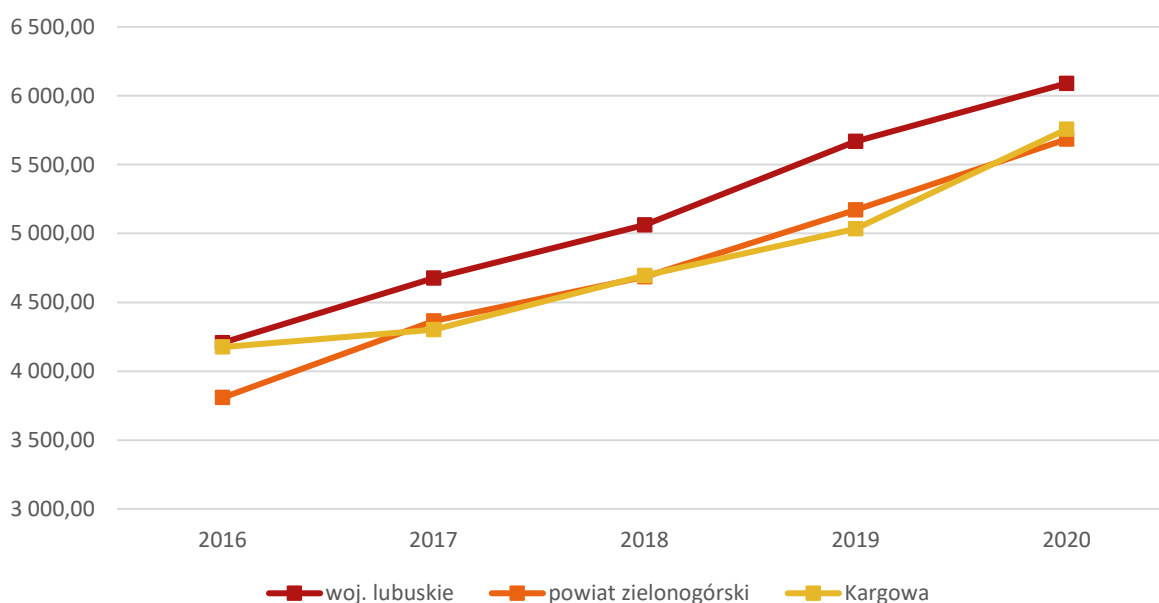
2.3. Stan finansów samorządowych

Wykonanie budżetu

W latach 2016-2020 dochody Gminy Kargowa ulegały corocznemu wzrostowi – z poziomu 24,4 mln zł w 2016 roku do 33,4 mln zł w 2020 roku. Największy wzrost nastąpił w 2020 roku, kiedy dochody zwiększyły się o prawie 4 mln zł w porównaniu z rokiem poprzednim, co spowodowane było m.in. wzrostem dochodów majątkowych, z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na inwestycje.

Poniższy wykres prezentuje kształtowanie się średniego dochodu na jednego mieszkańca Gminy Kargowa na tle porównywanych jednostek. Analizując powyższe dane zauważyć można, że dochód na 1 mieszkańca w Gminie Kargowa stale rósł, osiągając w 2020 roku wielkość 5 756,19 zł. Dodatkowo, wskaźnik ten, od 2016 roku wzrósł nominalnie o 1 581,31 zł.

Wskaźnik dochodów ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Kargowa w 2020 roku był wyższy od średniej wyznaczonej dla powiatu zielonogórskiego (5 684,39 zł) o 71,8 zł oraz niższy niż średnia wyznaczona dla województwa lubuskiego (6 089,96 zł, różnica 333,77 zł).

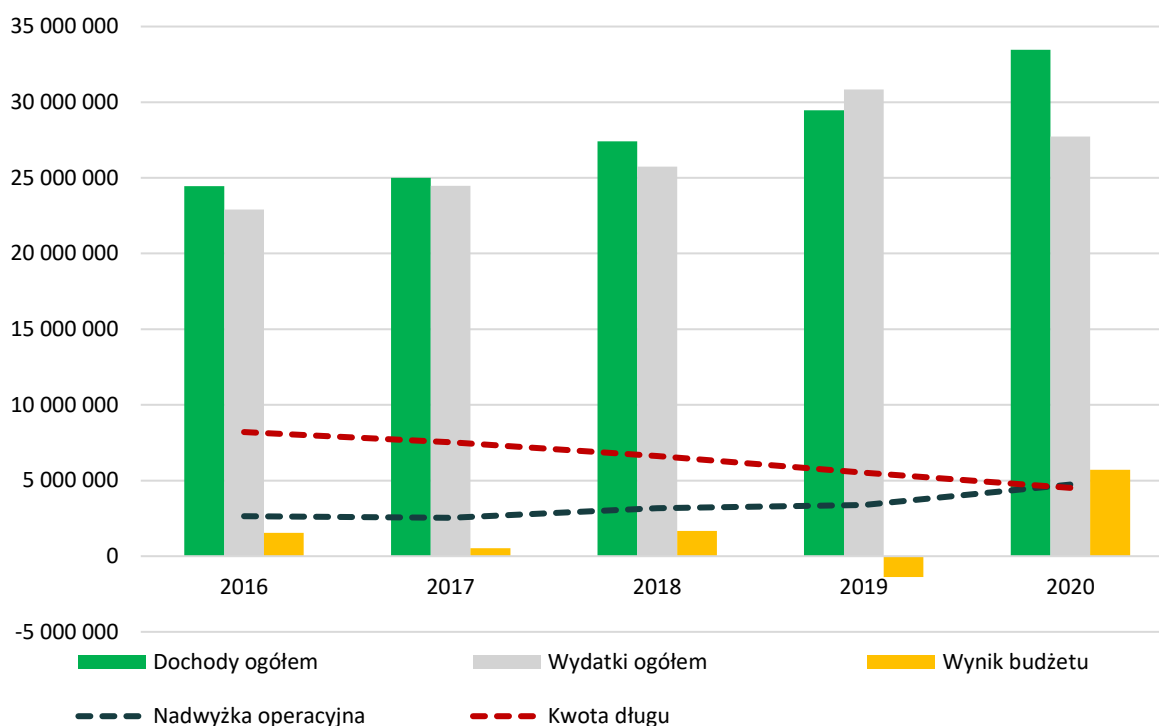
Ryc. 15. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Kargowa na tle powiatu i województwa w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród dochodów budżetowych najwyższy udział stanowią dochody bieżące (średnio 90,2%). Widoczny wpływ na ich kształtowanie ma coroczne i stabilne zwiększanie się udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, subwencji oraz dochodów z tyt. dotacji na cele bieżące.

Corocznie wzrastają również wydatki bieżące Gminy. W 2016 roku wydatki bieżące kształtowały się na poziomie 18,5 mln zł i do 2020 roku wzrosły o prawie 6,5 mln zł. Tendencja ta jest zjawiskiem naturalnym, typowym dla gmin w Polsce. Ważne jest jednak, aby wzrost wydatków

bieżących był współmierny do wzrostu uzyskiwanych dochodów bieżących. W Gminie Kargowa w latach 2016-2020 dynamika wzrostu dochodów i wydatków bieżących była na tyle stabilna, że poziom uzyskiwanej nadwyżki operacyjnej (różnicy między dochodami a wydatkami bieżącymi) corocznie wzrastał z poziomu 2,6 mln zł w 2016 roku do poziomu 4,7 mln zł w 2020 roku.

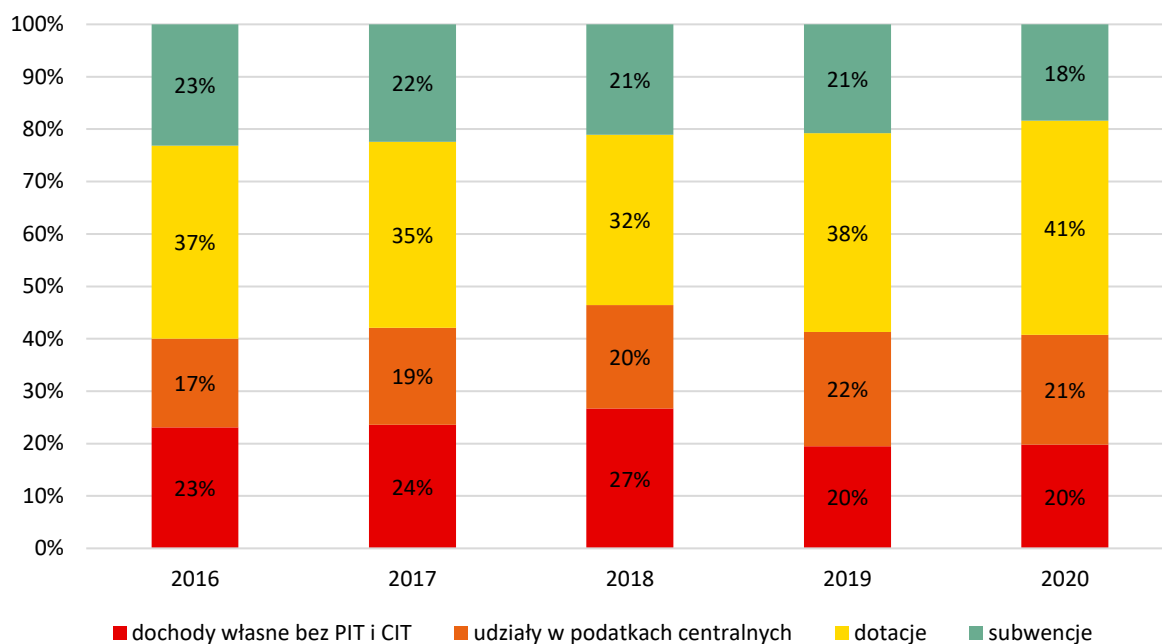
Ryc. 16. Wykonanie budżetu Gminy Kargowa w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Ujemny wynik budżetu biorąc pod uwagę lata 2016-2020 wystąpił w roku 2019 (około 1,4 mln zł) i był spowodowany wysokimi nakładami na inwestycje w tym okresie m.in. na rozbudowę ul. Kolejowej w Kargowej.

Struktura dochodów i wydatków

Wśród dochodów budżetowych najważniejszą rolę odgrywają dochody własne, które decydują o samodzielności finansowej jednostki. Zalicza się do nich przede wszystkim podatki i opłaty lokalne. Jest to o tyle ważne, że w przypadku tej kategorii dochodów Gmina posiada kompetencje do wydawania uchwał, dzięki którym może decydować o stawkach podatkowych, wprowadzaniu ulg i zwolnień, umarzaniu należności, a także do przejmowania z nich wpływów. Dzięki dużemu zakresowi swobody w kształtowaniu tych dochodów, jednostka może również oddziaływać na podmioty gospodarcze, które funkcjonują na danym terenie, a przez to stymulować rozwój lokalny.

Ryc. 17. Struktura dochodów Gminy Kargowa w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

W 2016 roku udział dochodów własnych Gminy w ogólnych dochodach stanowił 23%. W latach 2016-2020 nastąpił delikatny spadek do poziomu 20%. Było to związane przede wszystkim ze zwiększeniem się dotacji na cele bieżące przekazywanej z budżetu państwa (przede wszystkim na program „Rodzina 500+”). Wówczas nastąpił wzrost udziału dotacji w budżecie Gminy z 37% do 41%. Dodając udziały w podatku PIT i CIT, dochody własne Gminy Kargowa w 2020 roku wynosiły 41%, co ogranicza możliwość samodzielnego oddziaływania Gminy na kształt i strukturę dochodów, a tym samym możliwość samodzielnego finansowania inwestycji, ponieważ wysokość dochodów w dużym stopniu nie jest bezpośrednio zależna od władz samorządowych.

W zakresie dochodów własnych największe znaczenie mają dochody z tyt. udziału w podatku PIT, generujące w analizowanym okresie średnio 4,6 mln zł rocznie, następnie podatek od nieruchomości – 3,4 mln zł i podatek CIT – 869 tys. zł.

Należy również mieć na uwadze, że potencjał finansowy Gminy w zakresie podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych jest wyższy. Wynika to z tego, że Gmina stosuje niższe niż maksymalne stawki podatkowe, a także stosuje ulgi i zwolnienia podatkowe. W efekcie w latach 2016-2020 łączna wartość zmniejszenia wpływów z tytułu podatku od nieruchomości wynosiła 5,75 mln zł (średnio 754,8 tys. zł rocznie na skutek stosowania niższych niż maksymalne stawek podatkowych oraz 396,4 tys. zł z tytułu ulg i zwolnień podatkowych), natomiast z tytułu podatku od środków transportowych 824 tys. zł (średnio 164,9 tys. zł rocznie na skutek stosowania niższych niż maksymalne stawek podatkowych).

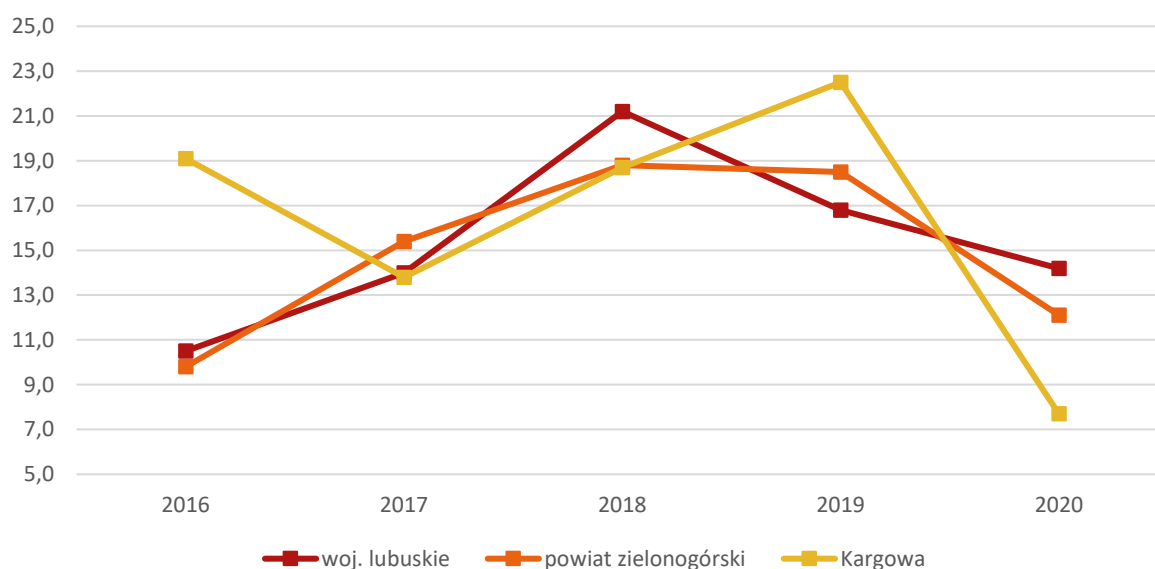
Tab. 5. Dochody podatkowe Gminy Kargowa w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
PIT	3 491 921,00	3 821 623,00	4 794 525,00	5 494 807,00	5 652 779,00
CIT	634 915,57	807 168,37	617 560,57	925 455,61	1 360 649,88
podatek rolny	212 629,86	207 672,32	213 385,91	220 720,20	236 832,91
podatek od nieruchomości	3 187 933,09	3 197 920,19	3 379 343,10	3 438 445,21	3 792 153,85
podatek leśny	203 131,61	203 037,63	208 416,00	202 979,20	204 679,60
podatek od środków transportowych	152 372,55	165 748,55	166 325,40	176 949,17	182 395,86
karta podatkowa	6 466,66	2 300,03	2 199,90	6 542,25	4 197,52
podatek od czynności cywilnoprawnych	154 608,22	147 534,00	134 306,25	198 139,89	207 123,29
wpływy z opłaty skarbowej	21 914,00	20 995,00	23 944,00	20 360,33	26 338,00
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	29 170,04	12 947,93	15 640,40	21 100,34	11 186,32

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Z kolei biorąc pod uwagę wydatki, największy ich udział przypadają w działach: oświata i wychowanie (średnio 28% w latach 2016-2020), rodzina (21%), administracja publiczna (10%), pomoc społeczna (10%), transport i łączność (9%) oraz kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (7%).

Na poniższej rycinie przedstawiono udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Kargowa na tle powiatu i województwa w latach 2016-2020. Najwięcej wydatków majątkowych było w 2018 i w 2019 roku. W pozostałych latach wydatki kształtowały się w granicach od 7,7% do 19,1%.

Ryc. 18. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Kargowa na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Część budżetu samorządu terytorialnego Gminy Kargowa przeznaczana jest na budżet obywatelski w ramach którego społeczeństwo lokalne może zaproponować projekty i inicjatywy do

zrealizowania oraz w drodze głosowania podjąć decyzję, które inwestycje zostaną zrealizowane. Wpływa on na zwiększenie aktywności mieszkańców w ramach rozwoju lokalnego.

Nowe inwestycje publiczne to element sprzyjający nie tylko podnoszeniu jakości życia mieszkańców, ale także poprawiający uwarunkowania dla rozwoju czy budujący przyjazny wizerunek obszaru dla każdego z jego użytkowników.

W 2018 roku wśród zrealizowanych zadań inwestycyjnych znalazły się:

- zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP (dofinansowanie z WFOŚiGW, MSWiA, Lasy Państwowe) – 819 180,00 zł;
- budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy Kargowa, odcinek Smolno Wielkie (dofinansowanie z RPO – środki unijne) – 1 504 474,50 zł;
- budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy Kargowa, odcinek Wojnowo (dofinansowanie z RPO – środki unijne) – 1 297 978,00 zł;
- przebudowa drogi powiatowej Kargowa – Karszyn (dotacja dla Powiatu Zielonogórskiego) – 4 323 789,00 zł;
- „Nowoczesna szkoła – kompetentni uczniowie” – poprawa jakości kształcenia ogólnego w zakresie podnoszenia kompetencji kluczowych w Szkołach Gminy Kargowa (dofinansowanie z RPO – środki unijne) – 556 282,26 zł;
- rozbudowa oświetlenia drogowego w Kargowej: PSZOK, ul. Sulechowska, ul. Lipowa, ul. Górna, ul. Powstańców Wlkp., ul. Łąkowa, ul. Polna, ul. Widokowa, ul. Rynek, ul. Zamieście i ul. Wolsztyńska – 390 251,80 zł.

Z kolei w 2019 roku zrealizowano między innymi zadania takie jak:

- remont mostu w Chwalimiu – 144 992,40 zł;
- przebudowa ul. Polnej w Kargowej – 445 159,15 zł;
- rozbudowa ul. Kolejowej w Kargowej – 3 002 474,55 zł (dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych – 1 468 027,00 zł);
- remont kotłowni w budynku Szkoły Podstawowej w Kargowej – 158 670,00 zł;
- budowa garażu dla samochodu strażackiego Ochotniczej Straży Pożarnej w Kargowej – kolejny etap – 230 681,07 zł.

Fundusze Europejskie 2014-2020

Serwis internetowy www.mapadotacji.gov.pl wskazuje, iż Gmina Kargowa oraz jednostki podległe w latach 2014-2021 pozyskały dofinansowanie ze środków funduszy europejskich na szereg projektów. Zestawiono jest w tabeli poniżej.

Tab. 6. Projekty dofinansowane z Funduszy Europejskich w latach 2014-2020

Lp.	Nazwa zadania	Koszt całkowity	Dofinansowanie	Środki zewnętrzne	Stopień realizacji
1	Przebudowa drogi gminnej w Starym Jaromierzu w kierunku leśniczówki	159 194,98	49 000,00	Środki budżetu Województwa Lubuskiego związane z wyłączeniem gruntów rolnych z produkcji rolnej	zakończony
2	Remont bieżni i boiska piłkarskiego przy Szkole Podstawowej im. Kpt. Więckowskiego w Kargowej	465 726,86	125 000,00	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	zakończony
3	Budowa sali gimnastycznej w Kargowej	2 729 293,83	1 358 661,22	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	zakończony
4	Zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Kargowej	760 140,00	400 000,00	WFOŚiGW	zakończony
5	Przebudowa ul. Kasztanowej w Kargowej	252 790,08	139 203,90	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	zakończony
6	Przebudowa drogi gminnej w m. Smolno Wielkie, w obrębie działki ew. nr 380	700 975,46	325 671,39	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	zakończony
7	Partycypacja i aktywizacja kluczem do kompleksowej rewitalizacji – działania przygotowawcze w Gminie Kargowa	86 166,89	77 550,20	Fundusz Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020	zakończony
8	Utworzenie Dziennego Domu Senior+	378 272,05	295 960,00	Program Wieloletni „Senior+”	zakończony
9	Przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w Wojnowie	194 522,34	99 990,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	zakończony, beneficjent Wojnowo Perspektywą Turystyczną Ziemi Kargowskiej - Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Lokalnego
10	Kompleksowe uzbrojenie terenów przeznaczonych pod inwestycje realizowanych przez partnerów: Gminę Babimost, Województwo Lubuskie i Gminę Kargowa	1 716 434,49	932 896,56	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regio-	zakończony

				nalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020	
11	Budowa placu zabaw przy ul. Powstańców Wlkp. w Kargowej	162 518,06	88 157,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	zakończony, beneficjent Kargowski Uniwersytet Trzeciego Wieku
12	Przebudowa drogi gminnej w Karszynie	186 547,39	50 000,00	środki budżetu Województwa Lubuskiego związane z wyłączeniem gruntów rolnych z produkcji rolniczej	zakończony
13	Przebudowa placu zabaw w obrębie dz. nr 806 w Kargowej	159 604,66	85 141,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	zakończony
14	Zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Smolnie Wielkim	819 180,00	439 180,00	WFOŚiGW, MSWiA, Lasy Państwowe	zakończony, beneficjent Ochotnicza Straż Pożarna w Smolnie Wielkim
15	Zintegrowany System Ścieżek Rowerowych w gminach Babimost, Kargowa i Zbąszynek	2 231 463,77	3 196 038,95	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020	zakończony
16	Rozbudowa ulicy Kolejowej w Kargowej	2 936 055,00	1 468 027,00	Fundusz Dróg Samorządowych	zakończony
17	Rozwój usług społecznych w gminie Kargowa	586 980,00	557 631,00	Europejski Fundusz Społeczny w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020	w trakcie realizacji, umowa o dofinansowaniu
18	Budowa studni głębinowej do zasilania systemu nawadniającego boisko piłkarskie w Kargowej	69 765,60	30 000,00	Program Nawadnianie boisk piłkarskich	zakończony
19	Budowa placu zabaw w obrębie dz. nr 355 w Kargowej	99 893,69	63 562,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	w trakcie realizacji, umowa o dofinansowaniu
20	Utworzenie Klubu dziecięcego na terenie gminy Kargowa	956 788,00	725 615,00	Moduł 1a Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w	w trakcie realizacji, umowa dotacji

				wieku do lat 3 „Maluch +” 2021	
21	Budowa toru do jazdy rowerem pumptrack w Kargowej	245 191,80	63 839,00	Program Lubuska Baza Sportowa	zakończony
22	Budowa drogi gminnej w m. Smolno Wielkie - dz. ew. nr 354, 421/1 i 439	918 510,60	584 448,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	w trakcie realizacji, umowa o przyznaniu pomocy, umowa dotacji
23	Budowa drogi w Starym Jaromierzu	633 462,00	316 730,00	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	w trakcie realizacji, umowa o dofinansowaniu
24	Budowa skateparku w Kargowej	192 855,24	122 713,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	w trakcie realizacji, umowa o dofinansowaniu
25	Klub Dziecięcy w Gminie Kargowa szansą na rozwój zawodowy rodziców	846 188,76	719 260,44	Europejski Fundusz Społeczny w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020	w trakcie realizacji, umowa o dofinansowaniu
26	Budowa drogi gminnej nr G002004F w Dąbrówce	620 000,00	589 000,00	Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	w trakcie realizacji, promesa wstępna
27	Budowa drogi w Chwalimiu wraz z przebudową skrzyżowania	2 430 000,00	2 308 500,00	Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	w trakcie realizacji, promesa wstępna
28	Budowa ul. Lipowej w Kargowej	1 750 000,00	1 662 500,00	Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	w trakcie realizacji, promesa wstępna

Źródło: www.mapadotacji.gov.pl, dane własne Gminy.

Zgodnie z rankingiem „Fundusze Europejskie. Ranking wykorzystania środków europejskich przez samorządy 2014–2019” opracowanym przez czasopismo „Wspólnota”² wydatki Gminy Kargowa ze środków UE w latach 2014–2019 per capita wyniosły 903,24 zł, co plasuje Gminę na 62 miejscu spośród 585 miasteczek.

² <https://wspolnota.org.pl/news-rankingi/samorzadowi-liderzy-pozyskania-srodkow-unijnych-2014-2019>, z dnia 15 października 2020 r.

Polski Ład

Wnioski złożone w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych

W ramach pierwszej edycji Programu Gmina Kargowa otrzymała dofinansowanie na realizację trzech inwestycji wskazanych poniżej:

1. Budowa drogi w Chwalimiu.

Budowa drogi wraz z oświetleniem drogowym w obrębie działki nr 401/1 w Chwalimiu o dł. 918 m. W ramach inwestycji zostanie przebudowane skrzyżowanie drogi gminnej z drogą krajową nr 32.

Przewidywana wartość inwestycji – 2.430.000,00 zł

2. Budowa odcinka drogi gminnej relacji Dąbrówka – Karszyn.

Zadanie obejmuje budowę drogi o dł. 280 m i nawierzchni z betonowej kostki brukowej wraz z budową skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 313.

Przewidywana wartość inwestycji – 620.000,00 zł.

3. Budowa ul. Lipowej w Kargowej.

Zadanie obejmuje budowę drogi o dł. 467 m i szer. jezdni 6 m z obustronnymi chodnikami o szer. 2 m. Nawierzchnia wykonana zostanie z betonowej kostki brukowej.

Przewidywana wartość inwestycji – 1.750.000,00 zł.

Dofinansowanie z Programu przeznacza się na pokrycie wydatków związanych z realizacją zadań inwestycyjnych w ramach obszarów pogrupowanych od najbardziej do najmniej priorytetowych. Wysokość bezzwrotnego dofinansowania jest zależna od obszaru priorytetowego, w którym mieści się planowana inwestycja. Wszystkie inwestycje dotyczą obszaru najbardziej priorytetowego – priorytet 1: budowa lub modernizacja infrastruktury drogowej – dla którego poziom dofinansowania wynosi 95%. W ramach trzech zadań przyznane dofinansowanie wynosi łącznie 4.560.000 zł. Program realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne udzielane przez BGK.

W 2022 roku ogłoszone zostały jeszcze dwa nabory wniosków: edycja druga i edycja trzecia – PGR. W momencie opracowywania niniejszego dokumentu wszystkie złożone przez Gminę wnioski są na etapie oceny i nie są jeszcze znane wyniki. W edycji drugiej złożono następujące wnioski:

1. Budowa kanalizacji sanitarnej w Wojnowie (infrastruktura wodno-kanalizacyjna).

Zadanie obejmuje zaprojektowanie i budowę sieci kanalizacji sanitarnej tłocznej w systemie niskociśnieniowym z przydomowymi przepompowniami ścieków w miejscowości Wojnowo. Przewidywana wartość inwestycji 6.000.000,00 zł, kwota wnioskowana 5.700.000,00 zł.

2. Budowa dróg na osiedlu mieszkaniowym w obrębie ulic Czekoladowej, Słodkiej, Goplany i Karmelowej (infrastruktura drogowa).

Drogi w stanie istniejącym posiadają nawierzchnię gruntową oraz częściowo ulepszoną kruszywem naturalnym. Planuje się wykonanie nowej nawierzchni z betonowej kostki brukowej. Przewidywana wartość inwestycji 4.200.000,00 zł, kwota wnioskowana 3.990.000,00 zł.

3. Przebudowa placu ratuszowego w Kargowej (rewitalizacja obszarów miejskich).

Zadanie obejmuje wykonanie placu ratuszowego o nawierzchni z płyt granitowych wraz z przebudową parkingu. Zostaną założone nowe trawniki i kwietniki oraz powstanie fontanna. Przewidywana wartość inwestycji 3.700.000,00 zł, kwota wnioskowana 3.330.000,00 zł.

Trzecia edycja Programu skierowana była do gmin, na których obszarze funkcjonowały zlikwidowane Państwowe Gospodarstwa Rolne. Wysokości dofinansowania wynosi 98% wartości inwestycji. W ramach naboru złożono dwa wnioski na inwestycje drogowe:

1. Budowa ulicy Powstańców Wielkopolskich w Kargowej.

Inwestycja obejmuje budowę drogi o dł. około 149 m. Użytkownikami drogi są mieszkańcy okolicznych domów oraz użytkownicy obiektów usługowych. Droga posiada „ślepy” koniec bez przejazdu, stanowiący wewnętrzny dziedziniec otoczony z trzech stron budynkami. Zaprojektowano konstrukcję nawierzchni z kostki betonowej oraz budowę oświetlenia ulicznego.

Wartość inwestycji – 670.000,00 zł, kwota wnioskowana – 656.600,00 zł.

2. Budowa ulicy Widokowej w Kargowej.

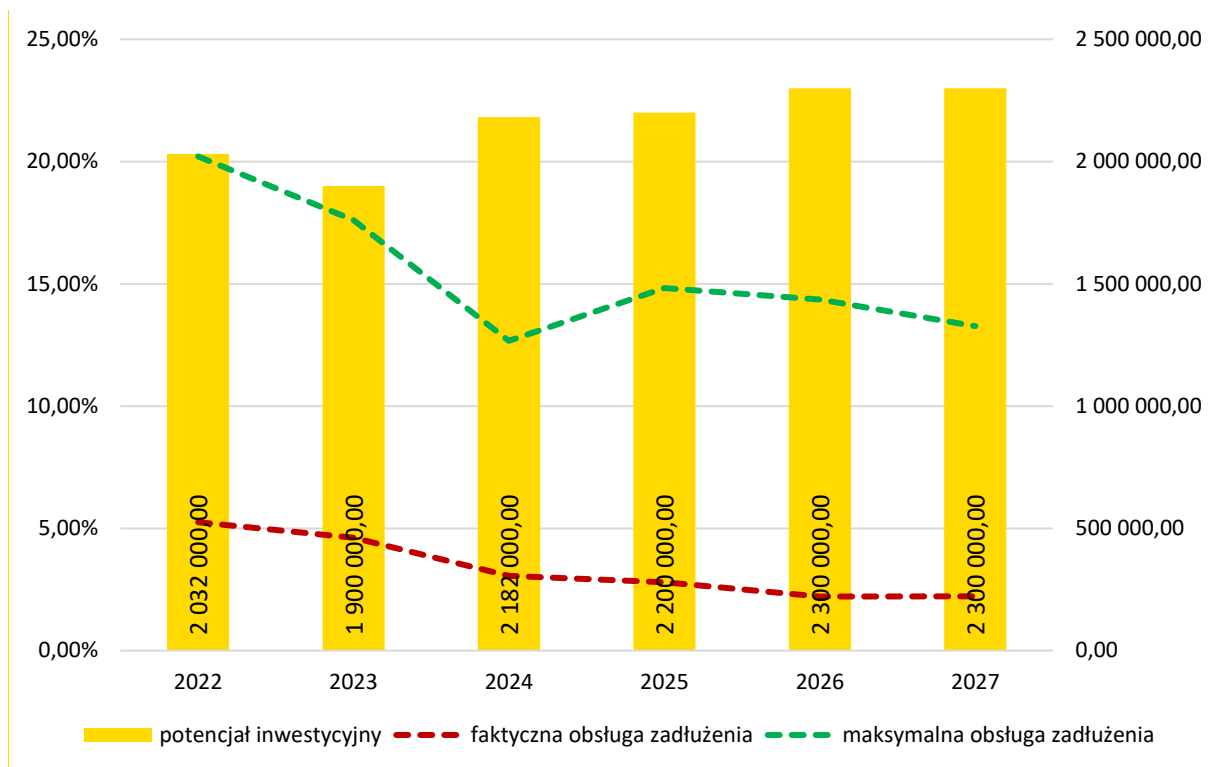
Zakres inwestycji obejmuje budowę ulicy Widokowej w Kargowej o dł. około 300 m. Obecnie jest to droga o nawierzchni nieutwardzonej gruntowej wraz ze zjazdami i skrzyżowaniami w obszarze osiedla domów jednorodzinnych. Nawierzchnia zostanie wykonana z kostki betonowej ułożonej na podsypce cementowo-piaskowej.

Wartość inwestycji 890.000,00 zł, kwota wnioskowana – 872.200,00 zł.

Potencjał inwestycyjny

Wykres poniżej przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Kargowa na lata 2022-2027 zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową na lata 2021-2027 (Uchwała Nr 0007.199.2021 Rady Miejskiej w Kargowej z dnia 23 sierpnia 2021 r.). Pozwala on na ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy w przyszłości.

Zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego, maksymalnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Jak wynika z wykresu, obecny kształt wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Kargowa pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań.

Ryc. 19. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Kargowa na lata 2022-2027

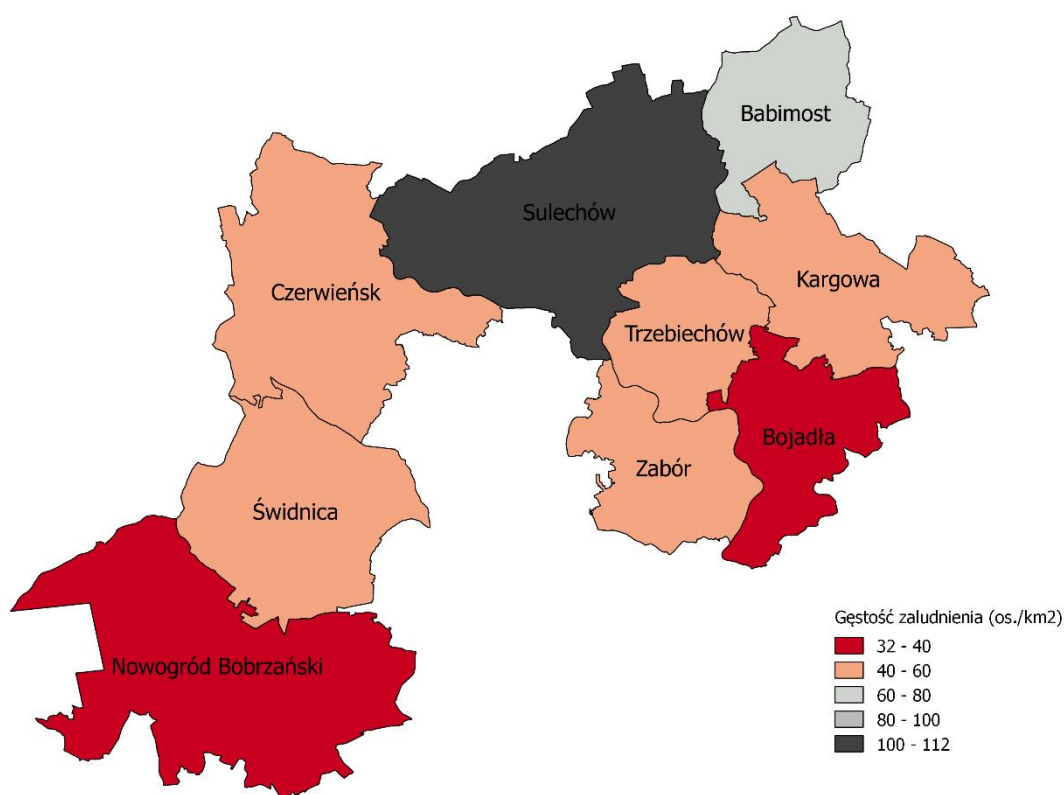
Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały Nr 0007.199.2021 Rady Miejskiej w Kargowej z dnia 23 sierpnia 2021 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kargowa na lata 2021-2027.

Dodatkowo na wykresie przedstawiono potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2022-2027. Wynika z niego, że potencjał inwestycyjny w okresie prognozy wyniesie około 12,9 mln zł.

CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY

3.1. Demografia

Według danych GUS Gmina Kargowa w roku 2020 liczyła 5 815 mieszkańców, co w przeliczeniu na powierzchnię wynosiło 45 os./km². Z tego względu gęstość zaludnienia w Gminie była jedną z niższych w powiecie zielonogórskim, gdzie gęstość zaludnienia kształtowała się na poziomie 56 os./km². Największa gęstość zaludnienia występowała w Gminie Sulechów (112 os./km²), a najniższa w Gminie Bojadła (32 os./km²).

Ryc. 20. Gęstość zaludnienia w powiecie zielonogórskim w 2020 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

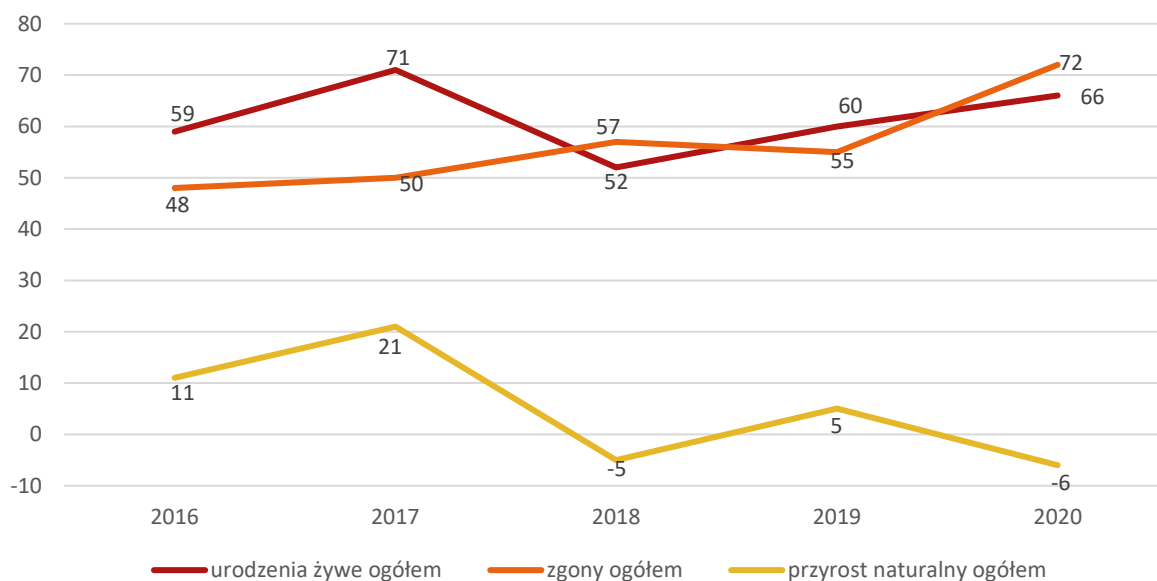
W poniższej tabeli umieszczone zostały dane dotyczące zmiany liczby ludności w powiecie zielonogórskim w latach 2016-2020 wraz ze średnią dynamiką zmian oraz udziałem mieszkańców gmin w stosunku do całkowitej liczby osób zamieszkujących powiat. Na przestrzeni analizowanych lat liczba ludności w Gminie utrzymuje się na podobnym poziomie. Z zestawienia wynika również, że liczba ludności w Gminie jest porównywalna do Gminy Babimost i stanowi 8% mieszkańców powiatu.

Tab. 7. Zmiany liczby ludności w powiecie zielonogórskim w latach 2016-2020

JST	2016	2017	2018	2019	2020	udział w 2020 r.	średnia dynamika
powiat zielonogórski	75 314	75 558	75 750	75 559	75 673	100%	100,1%
Babimost	6 277	6 190	6 202	6 226	6 177	8%	99,6%
Bojadła	3 292	3 280	3 269	3 277	3 282	4%	99,9%
Czerwieńsk	9 973	10 055	10 050	9 979	10 041	13%	100,2%
Kargowa	5 826	5 851	5 829	5 821	5 815	8%	100,0%
Nowogród Bobrzański	9 431	9 454	9 490	9 441	9 381	12%	99,9%
Sulechów	26 434	26 498	26 588	26 521	26 540	35%	100,1%
Świdnica	6 519	6 573	6 619	6 602	6 685	9%	100,6%
Trzebiechów	3 427	3 446	3 426	3 371	3 343	4%	99,4%
Zabór	4 135	4 211	4 277	4 321	4 409	6%	101,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zachodzące w Gminie procesy demograficzne uzależnione są w dużej mierze od przyrostu naturalnego oraz salda migracji.

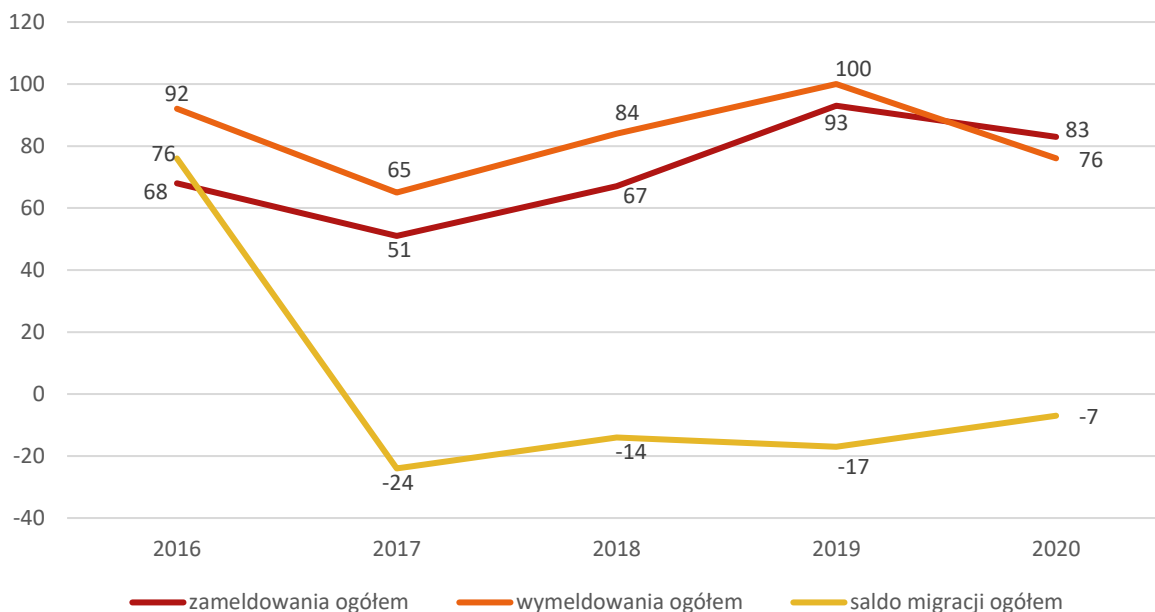
Ryc. 21. Przyrost naturalny w Gminie Kargowa w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W latach 2016-2020 przyrost naturalny w Gminie Kargowa był dodatni na średnim poziomie ok. 5, przy rocznej liczbie urodzeń oscylującej między 52 a 72, a zgonów między 48 a 72. Sytuacja uległa pogorszeniu w roku 2020, w którym przyrost naturalny spadł do wartości -6, w związku z wzrostem liczby zgonów o 11. Należy zakładać, że taka sytuacja jest efektem epidemii koronawirusa COVID-19, która spowodowała dodatkowe zgony.

Niski przyrost naturalny jest odzwierciedleniem struktury demograficznej Gminy, która wskazuje na rosnący z roku na rok udział liczby osób w wieku poprodukcyjnym.

Drugim czynnikiem wpływającym na liczbę mieszkańców w gminie jest saldo migracji, czyli różnica między zameldowaniami i wymeldowaniami.

Ryc. 22. Saldo migracji w Gminie Kargowa w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Saldo migracji w badanym okresie w Gminie Kargowa było ujemne. Największą zmianę zaobserwować można w roku 2017 gdzie, saldo migracji spadło o 100 jednostek w porównaniu z rokiem poprzednim.

Wskaźnik przyrostu naturalnego w 2020 roku kształtował się na poziomie ujemnym nie tylko w Gminie Kargowa – jest to sytuacja charakterystyczna dla całego regionu, w tym powiatu i województwa. Przyrost naturalny w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w Gminie Kargowa był na poziomie -1,03. Korzystnym aspektem jest jednak kształtowanie się współczynnika salda migracji, który w 2020 roku był na poziomie dodatnim, wyższym niż średnia dla województwa. Dodatkowo wskaźnik ten średniorocznie wzrastał.

Tab. 8. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Kargowa w latach 2016-2020 na tle powiatu i województwa

JST	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		saldo migracji na 1000 mieszkańców	
	2020 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2016 r.	2020 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2016 r.
woj. lubuskie	-3,95	-0,93	-0,70	0,03
powiat zielonogórski	-1,78	-0,82	2,30	0,45
Babimost	-2,25	-1,40	-6,80	-0,65
Bojadła	-3,05	0,45	2,40	1,35
Czerwieńsk	-1,80	-0,70	3,60	0,20
Kargowa	-1,03	-0,73	1,20	1,33

Nowogród Bobrzański	-3,40	-0,45	-1,70	-0,40
Sulechów	-1,62	-0,89	2,90	1,13
Świdnica	-0,75	-1,34	7,80	0,98
Trzebiechów	-2,68	-2,35	-5,40	-2,88
Zabór	0,46	0,30	15,20	-0,13

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analizując wskaźniki demograficzne dla Gminy Kargowa zaobserwować można stopniowe starzenie się społeczeństwa. Wskaźnik senioralnego obciążenia demograficznego przedstawia ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym. Dynamika wzrostu tego wskaźnika wyniosła dla Gminy 117%. Na tle całego województwa lubuskiego i powiatu zielonogórskiego wskaźnik kształtował się na niższym poziomie.

Pogłębiając analizę struktury demograficznej Gminy Kargowa można zauważyć, że wyraźnie zmniejsza się w niej odsetek mieszkańców w tzw. wieku kreatywnym (ludność w wieku 25-34 lat). Nie jest to pozytywna cecha Gminy, ponieważ ludzie w tym wieku są główną siłą napędową jednostki samorządu terytorialnego. Dynamika spadku tego wskaźnika w latach 2016-2020 była na poziomie 89% – wynika z tego, że udział ludności w wieku kreatywnym spada, jednak wolniej niż ma to miejsce w stosunku do średniej i województwa. Mimo, iż dane są na ten moment zadowalające, należy zwrócić uwagę na wymiar długofalowy, w efekcie, którego zmniejszy się liczba osób aktywnych zawodowo, co może mieć negatywne skutki dla funkcjonowania Gminy.

Tab. 9. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Kargowa w 2016 i 2020 roku na tle innych jednostek

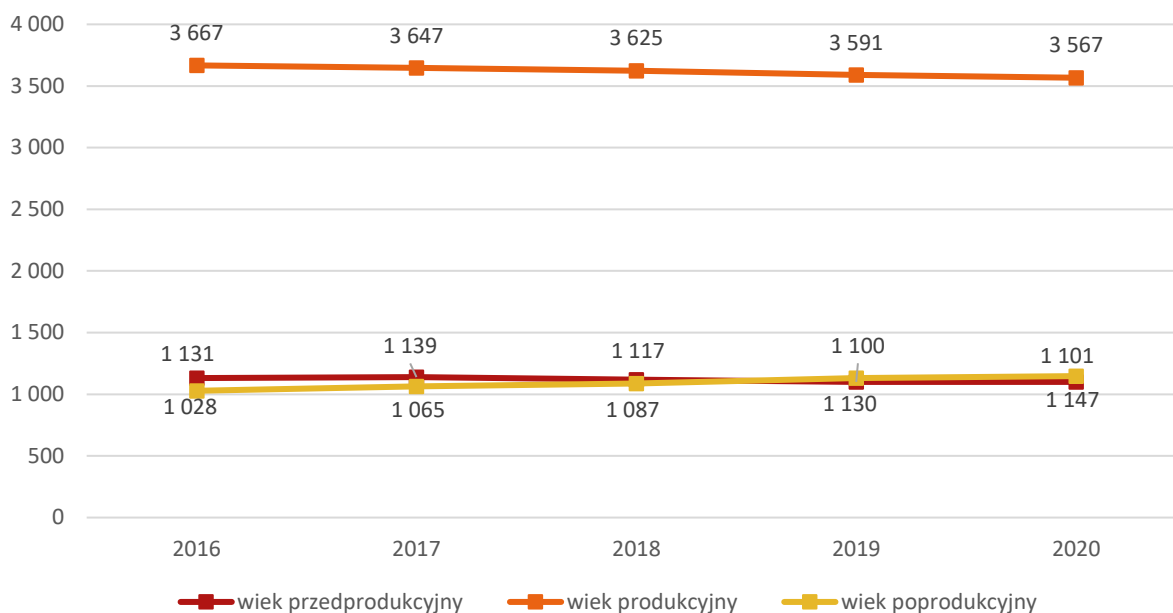
JST	mieszkańcy w wieku kreatywnym ¹ (%)			senioralne obciążenie demograficzne ² (%)		
	2016	2020	dynamika	2016	2020	dynamika
woj. lubuskie	15,60	13,50	87%	22,30	27,40	123%
powiat zielonogórski	16,16	14,31	89%	19,90	24,90	125%
Kargowa	16,70	14,82	89%	20,80	24,40	117%

¹ ludność w wieku 25-34 lat w stosunku do ludności ogółem

² ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

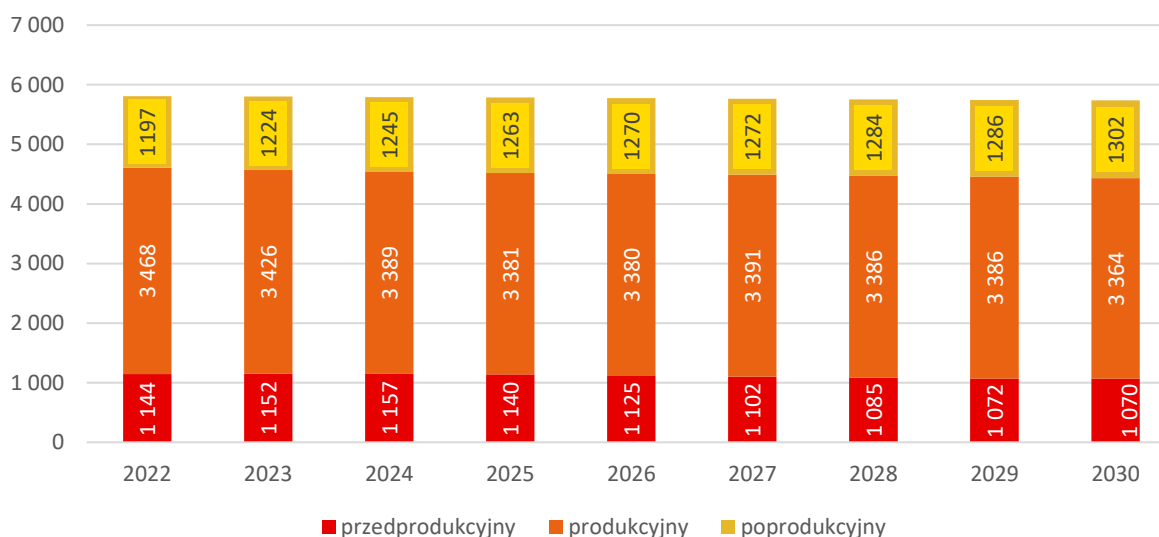
Na poniższym wykresie przedstawiona została struktura ludności w Gminie Kargowa, poprzez graficzne zestawienie liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2016-2020. Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym corocznie stopniowo maleje, choć tempo spadku jest niższe w porównaniu do liczby osób w wieku produkcyjnym. Z kolei biorąc pod uwagę liczbę osób w wieku poprodukcyjnym, zauważalna jest odwrotna tendencja. W przyszłości będzie to skutkowało wzrostem zapotrzebowania na nowe usługi społeczne, głównie skierowane dla seniorów, a jednocześnie spadku zapotrzebowania na inne, obecnie jeszcze poszukiwane.

Ryc. 23. Struktura ludności w Gminie Kargowa w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Prognoza opracowana przez Główny Urząd Statystyczny („Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030”) w oparciu o długoterminowe założenia „Prognozy ludności Polski na lata 2014-2050” oraz „Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu na lata 2014-2050” wskazuje, iż liczba mieszkańców Gminy Kargowa do roku 2030 będzie wolno maleć.

Ryc. 24. Prognoza liczby ludności Gminy Kargowa do 2030 r. z podziałem na grupy wiekowe

Źródło: opracowanie własne na podstawie Prognozy ludności gmin na lata 2017-2030, GUS.

Prognozy wskazują jednak dalszy dynamiczny wzrost liczby osób starszych (w wieku poprodukcyjnym) przy jednoczesnym spadku liczby najmłodszych, co potwierdza postępujący proces starzenia się społeczeństwa.

Jest to sygnał, aby już teraz przygotować odpowiednią infrastrukturę oraz ofertę dla osób starszych, która nie tylko zapewni im opiekę, ale także utrzyma ich aktywność.

3.2. Kapitał społeczny

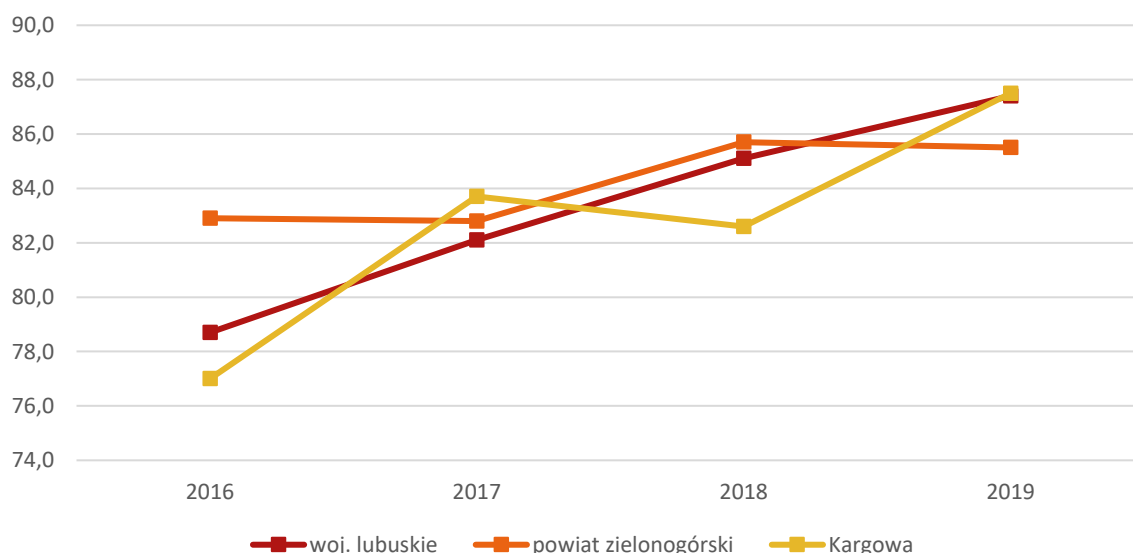
Edukacja przedszkolna i szkolna

Na terenie Gminy Kargowa funkcjonuje jedna jednostka oświatowa – Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kargowej, w skład którego wchodzi Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kpt. Więckowskiego oraz Przedszkole Publiczne.

Gmina Kargowa przystąpiła do projektu pn.: „Klub Dziecięcy w Gminie Kargowa szansą na rozwój zawodowy rodziców” nr RPLB.06.04.00-08-0002/21 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubuskiego, Działanie 6.4. Powrót na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Klub Dziecięcy „Maluch” działa w Gminie od marca 2022 roku i zapewnia opiekę dla 22 dzieci.

W roku 2020 w Przedszkolu Publicznym znajdowało się 8 oddziałów, do których uczęszczało 190 przedszkolaków, w tym 4 dzieci z terenu innych gmin. Przedszkole było otwarte w godzinach od 6:30 do 16:00. Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu w 2020 roku wyniósł 332,65 zł.

Na poniższym wykresie przedstawiony został odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogóle dzieci w wieku 3-5 na terenie Gminy Kargowa w porównaniu z województwem lubuskim i powiatem zielonogórskim. Na przestrzeni analizowanych lat w Gminie Kargowa wskaźnik ten wzrósł z 77,0% w 2016 roku do 87,5% w 2019 roku, osiągając poziom wyższy od powiatu (85,5%) i zbliżony do województwa (87,4%).

Ryc. 25. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Kargowa w latach 2016-2019 na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

W tabeli poniżej zestawiono całkowitą liczbę uczniów uczęszczających do szkół na terenie Gminy Kargowa w zestawieniu z liczbą dzieci zamieszkującą teren Gminy, ale dojeżdżającą do

szkół poza jej granicami. Zaobserwować można, iż liczby te zmniejszały się na przestrzeni analizowanych lat 2016-2020. Do szkół na terenie Gminy w 2020 roku zapisanych było o 49 dzieci mniej niż w roku 2016. Liczba dzieci zamieszkujących Gminę Kargowa, lecz uczęszczających do szkół na terenie innych gmin, mimo lekkiego spadku utrzymywała się na podobnym poziomie w analizowanych latach.

Tab. 10. Współpraca międzygminna w zakresie opieki przedszkolnej

	2016	2017	2018	2019	2020
Łączna liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie gminy wraz z klasami „0” (os.)	551	560	548	511	502
Liczba uczniów z terenu gminy, uczęszczających do szkół na terenie innych gmin (os.)	12	15	7	13	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego.

Edukację na poziomie podstawowym dla dzieci zamieszkujących Gminę Kargowa zapewnia Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kpt. Więckowskiego. W roku 2020 w Szkole Podstawowej znajdowało się 24 oddziałów, do których uczęszczało 429 dzieci. Średnia liczba uczniów na 1 oddział wynosi 24 uczniów. W Szkole Podstawowej zatrudnionych było 62 nauczycieli. Gmina organizowała dowóz uczniów do szkoły.

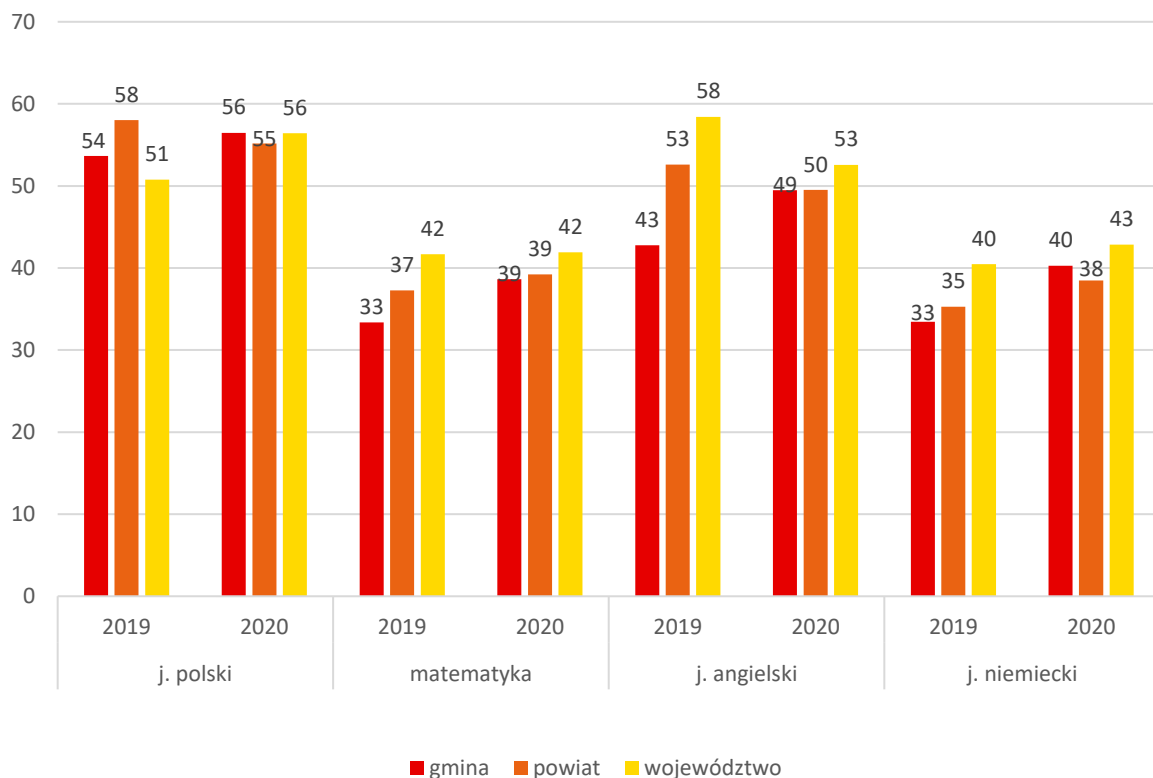
W poniższej tabeli przedstawiony został stan bazy dydaktycznej w Publicznej Szkole Podstawowej im. Kpt. Więckowskiego w Kargowej. Szkoła wyposażona jest w 27 sal lekcyjnych, salę gimnastyczną oraz bieżnię okólną. Obiekty te są w stanie dobrym i nie wymagają remontu. Do użytku nauczycieli oraz uczniów udostępnionych zostało 122 komputery oraz 6 projektorów multimedialnych, co stanowi 1 komputer na 4 uczniów oraz 1 projektor na 5 sal lekcyjnych. Szkoła wyposażona jest również w szafki dla każdego ucznia i pracownie językowe. W placówce oświatowej znajduje się również świetlica, która jest czynna w godzinach od 7:00 do 16:00. Dodatkowo przy szkole zlokalizowany jest parking dla rodziców oraz nauczycieli. W szkole działa również gabinet pielęgniarstwa.

Tab. 11. Stan bazy dydaktycznej w szkołach na terenie Gminy Kargowa

Nazwa szkoły:	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kpt. Więckowskiego
Liczba sal lekcyjnych (szt.)	27
Rodzaj i stan obiektów sportowych / sal gimnastycznych	sala gimnastyczna - stan dobry bieżnia okólna - stan dobry
Pracownie językowe	tak
Klasy dwujęzyczne / sportowe / integracyjne	nie
Komputery do użytku uczniów (szt.)	122
Projektory multimedialne (szt.)	6
Kamery - monitoring szkolny	tak
Szafki dla każdego ucznia	tak
Świetlice	7:00 - 16:00
Parkingi dla kadry / rodziców	tak
Gabinet pielęgniarstwa / stomatologiczny	tak/nie
Liczba stypendystów (os.)	42

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego.

Badanie postępów edukacyjnych i osiągnięć uczniów może przybierać różne formy. Najczęściej są to sprawdziany wewnętrzne i zewnętrzne oraz konkursy przedmiotowe. Wyniki klas VIII szkół podstawowych z egzaminu na zakończenie szkoły podstawowej w roku szkolnym 2018/2019 i 2019/2020 obrazuje poniższe zestawienie. Ich analiza wskazuje, że poziom kształcenia ze wszystkich przedmiotów, poza językiem polskim w Gminie jest niższy niż średnia wyznaczona dla powiatu zielonogórskiego i województwa lubuskiego.

Ryc. 26. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Kargowa w latach 2019 i 2020 na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE Poznań.

W tabeli poniżej przedstawiono kwoty wydatkowane w dziale oświata i wychowanie wraz z subwencją oświatową dla Gminy Kargowa w latach 2016-2020. Wydatkowana kwota zwiększyła się na przestrzeni analizowanych lat, lecz jest to sytuacja typowa w kraju. Największy udział wśród wydatków ogółem stanowią wydatki bieżące, w tym zwłaszcza wynagrodzenia i pochodne. Kwota wydatkowana na wynagrodzenia i pochodne wynagrodzeń zwiększyła się o prawie 1,6 mln zł w badanych latach. Stopień pokrycia wydatków w dziale 801 subwencją w latach 2016-2020 się zmniejszał. W 2020 roku było to 62% i był to spadek o 17% w porównaniu z rokiem 2016. Wynika z tego, że otrzymywana subwencja coraz mniejszym stopniem pokrywa wydatki oświatowe.

Tab. 12. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Gminie Kargowa w latach 2016-2020

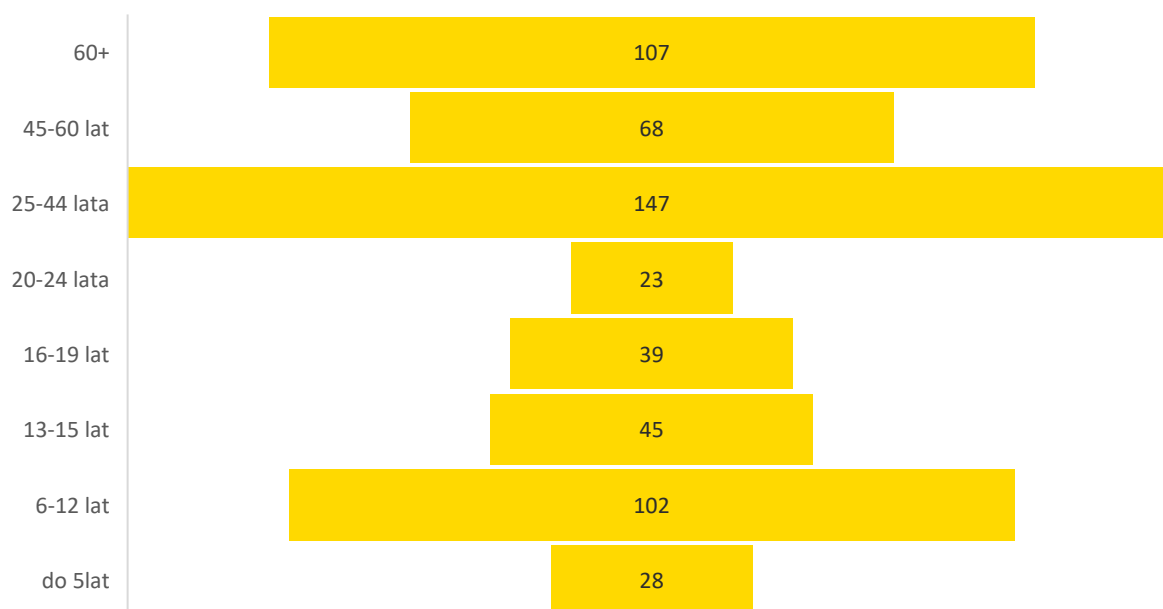
	2016	2017	2018	2019	2020
WYDATKI OGÓŁEM	5 925 571,23	6 303 815,22	6 566 940,59	7 871 177,39	7 860 635,68
Wydatki bieżące, w tym:	5 925 571,23	6 303 815,22	6 566 940,59	7 542 062,39	7 808 975,68
<i>Wynagrodzenia i pochodne</i>	4 612 446,42	4 798 507,76	5 122 108,47	5 572 078,81	6 214 954,70
<i>Pozostałe wydatki bieżące</i>	1 313 124,81	1 505 307,46	1 444 832,12	1 969 983,58	1 594 020,98
Wydatki majątkowe	0,00	0,00	0,00	329 115,00	51 660,00
SUBWENCJA OŚWIATOWA	4 668 458,00	4 570 655,00	4 699 028,00	4 947 169,00	4 870 811,00
Różnica między subwencją oświatową a wydatkami w dziale 801	1 257 113,23	1 733 160,22	1 867 912,59	2 924 008,39	2 989 824,68
Stopień pokrycia	79%	73%	72%	63%	62%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego.

Kultura i sport

Gminne Centrum Kultury w Kargowej jest samorządową instytucją kultury. W jego skład wchodzi Ośrodek Kultury im. Wilhelma Blanke oraz Mediateka Światowid – Biblioteka Publiczna im. Eugeniusza Paukszty.

W 2020 r. w bibliotece było zarejestrowanych 564 osób, które łącznie wypożyczyli 6 747 książek i multimediiów.

Ryc. 27. Czytelnicy według kategorii wiekowych

Źródło: Sprawozdanie z Biblioteki za rok 2020.

W 2020 roku w Bibliotece Publicznej przybyło ogółem: 7 429 materiałów bibliotecznych, w tym 6 422 woluminów – księgozbiór przejęty z zlikwidowanej filii w Smolnie Wielkim oraz

zakupiono 846 woluminów i 161 jednostek zbiorów multimedialnych. Biblioteka miała także wykupiony dostęp do aplikacji Legimi – 10 kodów miesięcznie, a także z dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego 10 dodatkowych kodów od grudnia 2020 do kwietnia 2021 roku.

Biblioteka w Kargowej w 2020 udostępniała użytkownikom 7 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu. Ponadto osoby dysponujące własnym sprzętem wyposażonym w moduł Wi-Fi, komputerami przenośnymi lub telefonami, mieli możliwość korzystania z bezprzewodowego dostępu do Internetu.

Przy Mediatece Światowid działa również Punkt Informacji Turystycznej, który posiada gadżety promocyjne związane z Gminą oraz dokumenty historyczne. Punkt jednak dopiero rozwija swoją działalność.

Wśród najważniejszych cyklicznych wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie Gminy Kargowa wyróżnia się: Dni Miasta – święto Czekolady, Klasyka po obu stronach Odry, Magiczny Piknik Rodzinny, Biesiada Rybacka, Jarmark Bożonarodzeniowy, Konkurs Literacki E. Paukszty oraz Krajowa Wystawa Psów Rasowych.

Z wymienionych wyżej imprez, które wyróżniają Gminę na tle innych gmin jest Krajowa Wystawa Psów Rasowych. Wystawa jest organizowana przez Związek Kynologiczny w Polsce Oddział w Zielonej Górze oraz Gminne Centrum Kultury w Kargowej. Podczas wystawy odbywają się także atrakcje dla dzieci i młodzieży przygotowane przez animatorów GCK.

Na terenie Gminy Kargowa aktywność kulturalną umożliwiają świetlice wiejskie. W Gminie wskazać można 9 takich obiektów w miejscowościach takich jak: Chwalim, Dąbrówka, Karszyn, Nowy Jaromierz, Smolno Małe, Smolno Wielkie, Stary Jaromierz, Obra Dolna i Wojnowo. Opiekę nad obiektami sprawują sołtysi. Świetlice wiejskie są wykorzystywane do organizacji wszelkiego rodzaju spotkań mieszkańców sołectwa. W ciągu roku możliwy jest także wynajem sali na imprezy okolicznościowe. Stawki za wynajem określa Zarządzenie Nr 0050.95.2019 Burmistrza Kargowej z 30 grudnia 2019 roku w sprawie określenia stawek za najem świetlic wiejskich stanowiących mienie Gminy Kargowa.

Ofertę kulturalną wzbogacają również lokalne projekty:

- Kapela Koźlarska;
- kolekcja obrazów Wilhelma Blanke;
- Festiwal Filmowy M. Kozłowskiego;
- Konkurs Literacki Eugeniusza Paukszty.

Bazę sportową Gminy Kargowa stanowią:

- 3 boiska Orlik;
- sala gimnastyczna;
- sala gimnastyczna namiotowa;
- stadion miejski;
- skatepark oraz tor do jazdy rowerem pumtrack.

Na terenie Gminy Kargowa istnieją tereny rekreacji i wypoczynku nad Obrzycą w Kargowej „Copacabana” oraz tereny rekreacji i wypoczynku nad jeziorem w Wojnowie udostępnione do bezpłatnego korzystania dla mieszkańców Gminy. Tereny te w okresie letnim wyposażone były w przenośne toalety. Ponadto istnieją dwa mniejsze zagospodarowane tereny rekreacyjne nad rzeką Obrzycą w Smolnie Wielkim oraz nad jeziorkiem Zacisze w Chwalimiu.

Bezpieczeństwo publiczne

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 Ustawy o samorządzie gminnym, utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa należy do zadań własnych gminy.

Na terenie Gminy, przy ulicy Rynek 33 w Kargowej, zlokalizowany jest Posterunek Policji, który obsługuje trzech funkcjonariuszy. Dyżury pełnione są w Posterunku Policji w Kargowej w każdy roboczy poniedziałek w godzinach 10.00-14.00 oraz w każdy roboczy czwartek w godzinach 15.00-17.00.

Na terenie Gminy zlokalizowane są 3 remizy Ochotniczej Straży Pożarnej. OSP Kargowa ujęta jest w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym.

Tab. 13. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy Kargowa

Nazwa jednostki	Lokalizacja	Ujęcie w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym (tak/nie)
OSP Kargowa	Browarna 13, 66-20 Kargowa	tak
OSP Smolno Wielkie	Smolno Wielkie 104	nie
OSP Stary Jaromierz	Stary Jaromierz 44	nie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego.

Wśród najczęstszych przestępstw na terenie Gminy można wymienić kierowanie pojazdem mechanicznym z czynnym zakazem sądowym, w stanie nietrzeźwości lub po środkach odurzających, kradzieże i włamania, oszustwa (najczęściej internetowe) oraz przestępstwa przeciwko mieniu.

Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy

Na terenie Gminy Kargowa funkcjonują następujące stowarzyszenia, fundacje i organizacje społeczne:

- Zrzeszenie Kupców Miasta i Gminy Kargowa;
- Unia Inicjatyw Lokalnych;
- Kargowski Uniwersytet Trzeciego Wieku;
- Związek Zawodowy Pracowników Nestle Polska S.A. Oddział w Kargowej;

- Lubuski Klub Turystyczny „Agroś”;
- Centrum Wspierania Rozwoju Społecznego w Kargowej;
- Fundacja Elke i Stefana Petriuk Im. Malarza Wilhelma Blanke;
- „Muks Kargowa”;
- Miejski Klub Sportowy „Cargovia”;
- Uczniowski Klub Sportowy „Dąbrówka”;
- Wojnowo - Perspektywą Turystyczną Ziemi Kargowskiej - Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Lokalnego;
- Szpital Rehabilitacyjno - Lecznicy Dla Dzieci Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wojnowie;
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Regionu Kozła;
- Stowarzyszenie Muzyczne Forum;
- Stowarzyszenie Miłośników Starych Motocykli;
- Stowarzyszenie Lubusko-Wielkopolski Klaster Turystyczny „Nasze Dobra Natury”;
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Smolno Wielkie;
- Stowarzyszenie Wsi Karszyn-Dąbrówka, Organizacji Działającej na Rzecz Rozwoju Lokalnego;
- Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów w Kargowej;
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Ziemi Wojnowskiej;
- Stowarzyszenie Serce Kargowej;
- Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej – Piast;
- „Zielona Dolina - Smolno Małe”;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kargowej;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Smolnie Wielkim;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Starym Jaromierzu;
- Kółko Rolnicze w Kargowej;
- Kółko Rolnicze w Smolnie Wielkim;
- Kółko Rolnicze w Starym Jaromierzu;
- Kółko Rolnicze w Wojnowie;
- Kółko Rolnicze w Chwalimiu;
- Kółko Rolnicze w Karszynie.

Ponadto Gmina Kargowa jest członkiem Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Regionu Kozła. Stowarzyszenie organizowało projekty m.in. „Region Kozła inny niż wszystkie”, które miały na celu promowanie obszarów wiejskich, mobilizowanie lokalnej społeczności do wzięcia udziału w działaniach podejmowanych na rzecz rozwoju obszarów wiejskich oraz upowszechnianie i wymianę informacji o inicjatywach aktywizujących ludność.

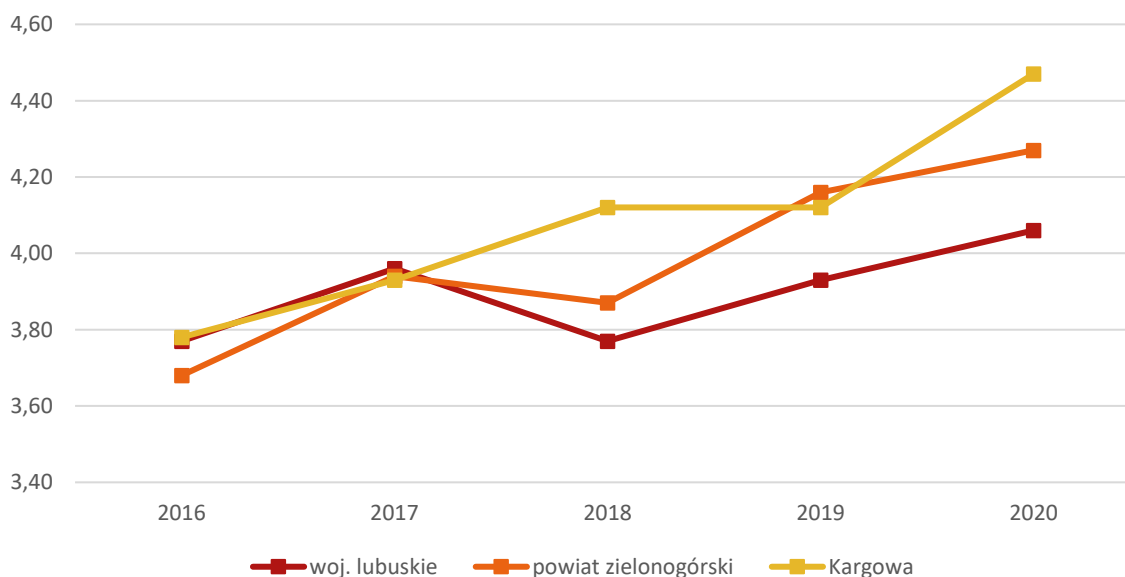
Gmina należy również do Stowarzyszenia Gmin Rzeczypospolitej Region Kozła, które podejmuje działania mające na celu integrację wszystkich mieszkańców oraz umożliwia udział w życiu kulturalnym oraz czynnego uprawiania sportu, turystyki i rekreacji. Cel ten jest realizowany poprzez organizację różnorodnych imprez kulturalnych, sportowych, i turystycznych. Na plan pierwszy wybija się niezwykła aktywność w sferze kultury, a zwłaszcza w podkreślanu wieloletnich tradycji folklorystycznych Regionu. Do stowarzyszenia należą gminy: Babimost, Kargowa, Zbąszynek i Trzciel z województwa lubuskiego oraz Siedlec i Zbąszyń z województwa wielkopolskiego.

Wśród pozostałych stowarzyszeń do których należy Gmina Kargowa, wyróżnia się: ZRZESZENIE Gmin Województwa Lubuskiego Zielona Góra, Euroregion Gubin, Aglomeracja zielonogórska oraz Lokalna Grupa Rybacka „Wodna Kraina”.

Gmina Kargowa współpracuje gminami innych państw na podstawie zawartych umów z:

- Dzielnicą Pragi Vinor (Republika Czeska) umowa zawarta 25 czerwca 2011 roku, Uchwała Nr 0007.40.2011 z 16 maja 2011 roku. Umowa ma na celu głównie współpracę i wymianę doświadczeń w zakresach: szkolnictwa, organizacji i stowarzyszeń sportowych, instytucji religijnych, administracji obu miast.
- Radoszkowicami (Białoruś) umowa zawarta w dniu 7 czerwca 2013 roku, Uchwała Nr 0007.194.2012 z 15 października 2012 roku. Umowa ma na celu współpracę w dziedzinie turystyki rodzinnej, kultury, edukacji, wymiany młodzieży, sportu oraz zachowania tradycji lokalnych. Organizacją spotkań z gminą partnerską zajmuje się Stowarzyszenie Współpracy Polska – Wschód.
- Cojusna (Kozusznica), rejon straszeński – Republika Mołdawii umowa zawarta w dniu 6 października 2013 roku, Uchwała Nr 0007.273.2013 z 25 września 2013 roku. Umowa ma na celu współpracę w zakresie kultury, sportu, turystyki, wspierania kontaktów podmiotów gospodarczych oraz w innych dziedzinach np. związanych ze strukturą i działalnością miejscowych organów i samorządów. Organizacją spotkań z gminą partnerską zajmuje się Stowarzyszenie Współpracy Polska – Wschód.
- Schulzendorf – (Federalna Republika Niemiec) umowa zawarta 23 lipca 2009 roku. Umowa ma na celu współpracę i spotkania w następujących obszarach: edukacja, sport, sztuka i kultura, turystyka, administracji, gospodarki, przemysłu. GCK w Kargowej realizuje projekty unijne związane z organizacją spotkań z Gminą Schulzendorf. Poprzez partnerstwo gmin udało się zorganizować: obozy letnie dla dzieci, zawody piłkarskie, festiwale taneczne, spotkania seniorów, imprezy rekreacyjne, koncerty chóralskie, wystawy malarskie i filatelistyczne.

O aktywności mieszkańców danej gminy oraz ich zaangażowaniu w życie społeczne świadczy m.in. liczba działających na jej terenie organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. Zestawiając ten wskaźnik dla Gminy Kargowa, powiatu zielonogórskiego i województwa lubuskiego zauważyć można, iż charakteryzuje się on tendencją wzrostową na przestrzeni analizowanych lat, a dodatkowo jest on wyższy w porównaniu do średniej powiatu lubuskiego.

Ryc. 28. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 tys. mieszkańców w Gminie Kargowa na tle porównywanych jednostek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi Gmina udziela dotacje na realizację zadań w formie wspierania wykonywania zadań własnych samorządu. Dofinansowania przyznane zostały na drodze rozstrzygnięcia konkursów oraz w trybie 19a, m.in. w zakresie upowszechniania kultury i sportu. W roku 2019 kwota otrzymanego dofinansowania przez organizację wynosiła 134 500 zł, zaś w 2020 roku kwota ta wzrosła do 165 000 zł.

Tab. 14 . Kwoty dotacji przyznawane organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych w Gminie Kargowa w roku 2019 i 2020

Lp.	Nazwa podmiotu	2019	2020
1	Uczniowski Klub Sportowy „Dąbrówka”	15 000 zł	16 000 zł Zwrot niewykorzystanej dotacji na kwotę: 498,12 zł
2	Miejski Klub Sportowy „Cargovia”	35 000 zł	44 000 zł Zwrot niewykorzystanej dotacji na kwotę: 2 267,09 zł
3	Kargowski Uniwersytet Trzeciego Wieku	10 000 zł Zwrot dotacji pobranej w nadmiernej wysokości: 3 011 zł	10 000 zł Zwrot dotacji na kwotę: 10 000 zł
4	Centrum Wspierania Rozwoju Społecznego	40 000 zł	65 000 zł
5	MUKS Kargowa	12 000 zł Zwrot dotacji niewykorzystanej na kwotę: 737 zł	20 000 zł Zwrot dotacji niewykorzystanej na kwotę: 6 507,99 zł
6	UKS Akademia Piłkarska Falubaz	8 000 zł Zwrot dotacji niewykorzystanej na kwotę: 1 500 zł	8 000 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z realizacji programu współpracy Gminy Kargowa z organizacjami pozarządowymi w 2019 i 2020 roku.

3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

W zakresie ochrony zdrowia na terenie Gminy działa Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarza Rodzinnego Teresa Piasecka działający w godzinach od 8:00 do 18:00 oraz Centrum Medyczne SALUS w Kargowej. W ramach placówek działa lekarz rodzinny, gabinet pielęgniarstwa środowiskowo-rodzinnej, gabinet medycyny szkolnej, gabinet zabiegowy, fizjoterapeuta i stomatolog.

Mieszkańcy Gminy z opieki szpitalnej korzystają w Szpitalu Uniwersyteckim SP ZOZ w Zielonej Górze oraz w szpitalach w Wolsztynie i w Sulechowie. Na terenie Gminy funkcjonują dwie apteki. Apteka Moderna znajduje się na ulicy Kościelna 33 w Kargowej. Otwarta jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 20:00 oraz w sobotę w godzinach od 9:00 do 14:00. Natomiast apteka DOZ znajduje się przy ulicy Rynek 1 w Kargowej. Otwarta jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 19:00 oraz w sobotę w godzinach od 8:00 do 14:00.

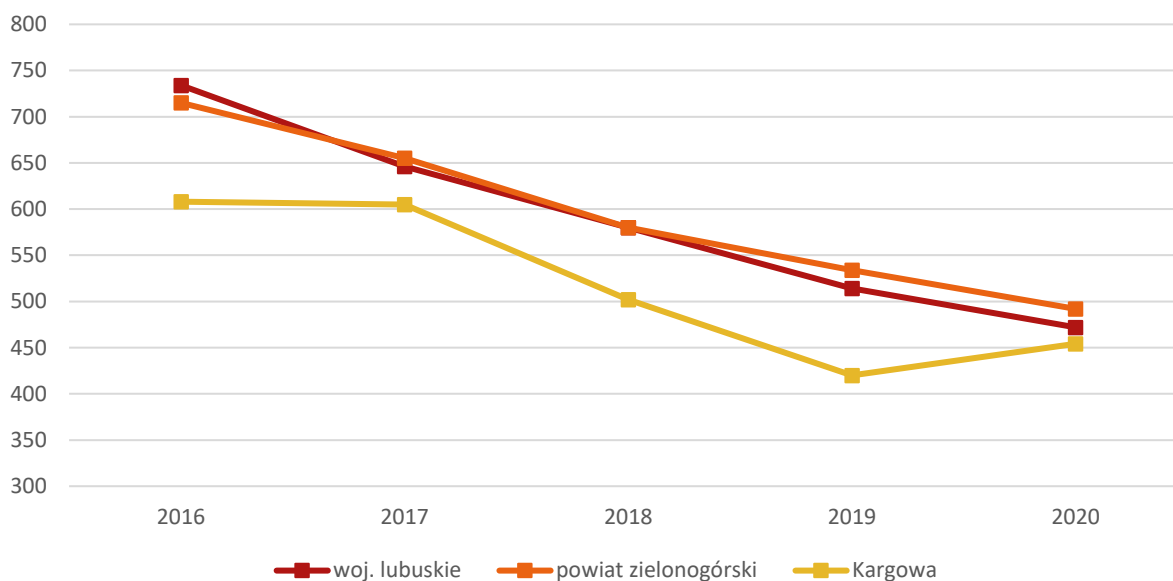
Ponadto na terenie Gminy funkcjonuje Szpital Rehabilitacyjno-Lecznicy dla Dzieci SP ZOZ w Wojnowie, który przyjmuje dzieci z całej Polski w wieku od 3 do 15 lat ze schorzeniami układu oddechowego i chorobami o podłożu alergicznym. W szpitalu w ramach rehabilitacji ogólnoustrojowej realizowane są też świadczenia przeznaczone dla pacjentów po urazach, zabiegach operacyjnych, zaostrzeniach chorób przewlekłych, którzy jednocześnie wymagają innych działań terapeutycznych, edukacyjnych, profilaktycznych i diagnostycznych.

Podmiotem świadczącym usługi społeczne na terenie Gminy jest Ośrodek Pomocy Społecznej, położony przy ul. Rynek 33 w Kargowej. OPS jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej działającą w formie jednostki budżetowej Gminy Kargowa. W szczególności zajmuje się zaspokajaniem niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwieniem bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2020 w ramach działań prorodzinnych zrealizował zadania m.in.:

- z zakresu Karty Dużej Rodziny,
- realizacja programu rządowego „Dobry Start”, czyli przyznanie jednorazowo 300 zł wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny,
- realizacja zadań z Programu Wspierania Rodzin,
- wsparcie finansowe w ramach świadczenia wychowawczego z programu „Rodzina 500+”.

Na poniższej rycinie przedstawiono kształtowanie się wskaźnika liczby osób będących beneficjentami środowiskowej pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w Gminie Kargowa, powiecie zielonogórskim i województwie lubuskim. Zauważyć należy, iż liczba beneficjentów corocznie spada i jest to sytuacja charakterystyczna dla całego kraju. Dla Gminy Kargowa wskaźnik ten w analizowanych latach był niższy niż w powiecie i w województwie.

Ryc. 29. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Kargowa na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W ramach Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje także Dzienny Dom „Senior+”. DDS+ jest czynny przez 5 dni w tygodniu po 8 godzin dziennie. Uczęszcza dziennie średnio 20 osób. Uczestnicy DDS+ bardzo aktywnie uczestniczą w zajęciach, wykonują zadania z zakresu rękodzieła, uczestniczą w wyjazdach zewnętrznych jeżdżą na basen, kręgle itp. Aktywnie włączają się w życie lokalnej społeczności, spotykają się z dziećmi z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kargowej, biorą bardzo czynny udział w różnych imprezach organizowanych w Gminie. Poznają także działania placówek senioralnych w innych gmin.

Gmina Kargowa realizuje projekt dofinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego pn.: „Rozwój usług społecznych w gminie Kargowa”. Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępności usług społecznych w terminie 01.04.19-31.03.22 dla 58 osób (37 kobiet, 21 mężczyzn) zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w Gminie Kargowa, poprzez: utworzenie Klubu Seniora dla 20 osób niesamodzielnich (15 kobiet, 5 mężczyzn) oraz wsparcie 38 rodzin poprzez organizację spotkań integracyjnych i cyklicznych zajęć rozwijających zainteresowania dzieci.

Gospodarowanie zasobem mieszkaniowym Gminy oraz kryteria przyznawania mieszkania komunalnego oparte są na Uchwale Nr 0007.227.2021 Rady Miejskiej w Kargowej z dnia 13 grudnia 2021 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy. W 2020 roku w zasobie Gminy znajdowało się 57 mieszkań komunalnych. Średni czas oczekiwania na mieszkanie komunalne wynosi miesiąc.

Tab. 15. Liczba mieszkań socjalnych i komunalnych w zasobie Gminy Kargowa w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba mieszkań komunalnych	60	60	58	60	57
Liczba mieszkań socjalnych	1	1	1	brak	brak

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego.

ANKIETA**Strategia Rozwoju Gminy Kargowa na lata 2022-2027 z perspektywą do 2030 roku**

Szanowni Państwo,

W związku z przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy Kargowa na lata 2022-2027 zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety. Ankieta jest anonimowa.

Dziękujemy Państwu za udział w zbieraniu danych, Państwa opinia i uwagi pomogą za planować działania, niezbędne do rozwoju naszej Gminy!

Część I

Proszę o wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli. W przyjętej skali 1 oznacza najniższą, natomiast 5 najwyższą ocenę.

Społeczeństwo						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Aktywność mieszkańców na rzecz gminy?						
Skuteczność działania pomocy społecznej?						
Dostęp do podstawowej opieki medycznej?						
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?						
Dostęp do żłobków / klubów malucha?						
Jakość opieki żłobkowej na terenie gminy?						
Jakość infrastruktury żłobkowej na terenie gminy?						
Wsparcie osób starszych oferowane przez gminę? (DPS, Klub Seniora)						
Wsparcie osób niesamodzielných?						
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy?						
Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy?						
Funkcjonalność budynków administracji publicznej?						
Gospodarka						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy?						
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy?						
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie gminy?						
Funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie gminy?						
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami?						
Dostępność usług na terenie Gminy?						
Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w Gminie?						

Konkurencyjność gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji?							
Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?							
Środowisko i przestrzeń							
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5	
Estetykę swojej gminy?							
Jakość powietrza w gminie?							
Ofertę gminy w działaniach wspierających ochronę środowiska?							
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?							
Infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty itp.)?							
Czystość terenów zieleni (lasów, parków)?							
Świadomość ekologiczną mieszkańców?							
System odbioru odpadów na terenie gminy?							
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?							
Walory środowiska przyrodniczego w gminie?							
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy?							
Infrastruktura techniczna							
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5	
Stan dróg w gminie?							
Małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp)?							
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?							
Jakość sieci wodociągowej?							
Jakość sieci kanalizacyjnej?							
Jakość sieci gazowej?							
Dostęp do Internetu w gminie?							
Turystyka i rekreacja							
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5	
Atrakcyjność turystyczną gminy?							
Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w gminie?							
Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej?							
Poziom bazy gastronomicznej?							
Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych							
System ścieżek rowerowych?							
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dzieci?							
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży?							
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dorosłych?							

Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla seniorów?						
Działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?						
Edukacja i kultura						
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Dostęp do edukacji przedszkolnej?						
Jakość edukacji przedszkolnej w gminie?						
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie gminy?						
Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?						
Jakość edukacji w szkołach podstawowych w gminie?						
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						
Dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)?						
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie gminy?						
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie gminy?						
Dodatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie gminy?						
Organizację dowozu dzieci do szkół?						
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w gminie?						
Dostęp do obiektów kulturalnych w gminie? (godziny i dni otwarcia, itp.)						
Działalność domu kultury i biblioteki?						
Działalność świetlic wiejskich?						

Część II:

1. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w gminie w ciągu najbliższych lat:

- poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
- poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego / zapewnienie transportu zbiorowego
- rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych
- rozbudowa oświetlenia ulicznego
- rozwój infrastruktury sportowej
- budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- rozwój sieci gazowej
- budowa i modernizacja świetlic wiejskich
- rozwój przedsiębiorczości/ ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
- poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
- poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie gminy
- zwiększenie dostępu do Internetu
- wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
- zwiększenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- poprawa dostępu do usług medycznych
- zmniejszenie bezrobocia
- promocja gminy
- inwestycje w rozwój turystyki
- budowa obwodnicy
- podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
- zwiększenie dostępności przedszkoli
- zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży
- poprawa bezpieczeństwa publicznego
- rozwój kultury
- aktywizacja osób starszych
- inne (*jakie?*)

Część III:

1. Co Pani/Pana zdaniem powinno być wizytówką gminy?

.....

Metryczka

Płeć:

- kobieta
- mężczyzna

Wiek:

- poniżej 18 lat
- 18-25 lat
- 26-35 lat
- 36-45 lat
- 46-55 lat
- 56-65 lat
- powyżej 65 lat

Zatrudnienie:

- uczeń/student
- rolnik
- przedsiębiorca
- osoba pracująca
- osoba bezrobotna
- emeryt / rencista
- inne (jakie?) .....

Zamieszkanie:

- jestem mieszkańcem gminy
- nie jestem mieszkańcem gminy

Zamieszkanie:

- jestem mieszkańcem miasta
- jestem mieszkańcem wsi
- nie jestem mieszkańcem gminy

Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
I.1. Wysoki poziom infrastruktury drogowej i technicznej	Rozbudowa i modernizacja gminnej sieci drogowej				
	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej towarzyszącej, w tym chodników, oświetlenia, sygnalizacji świetlnej itp.				
	Współpraca z Zarządem Dróg Powiatowych i Zarządem Dróg Wojewódzkich w zakresie remontów i budowy dróg powiatowych i wojewódzkich na terenie Gminy Kargowa				
	Podejmowanie działań zmierzających do budowy obwodnicy północnej miasta Kargowa				
	Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych z wykorzystaniem dawnych nasypów kolejowych				
	Rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej wraz z modernizacją istniejących stacji uzdatniania wody				
	Budowa nowej lub modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków				
	Podejmowanie działań mających na celu rozwój sieci gazowej i sieci elektroenergetycznej na terenie Gminy Kargowa				
I.2. Zrównoważony rozwój budownictwa z zachowaniem ładu przestrzennego	Uchwalenie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego				
	Tworzenie nowych i aktualizacja istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego				
	Wyznaczenie terenów pod zabudowę mieszkalnictwa jednorodzinnego oraz wielorodzinnego				
	Wyznaczenie terenów pod budownictwo mieszkalnictwa komunalnego				

	Dbłość o estetykę Gminy i uporządkowanie terenów zieleni publicznej				
	Pełna dostępność budynków użyteczności publicznej pod względem architektonicznym, komunikacyjno-informacyjnym i cyfrowym				
	Opracowanie koncepcji zagospodarowania/rewitalizacji byłego Dworca PKP i innych opuszczonych budynków będących własnością Gminy				
I.3. Dobrze skomunikowana i bezpieczna Gmina	Zwiększenie mobilności transportowej wśród mieszkańców				
	Stałe monitorowanie zapotrzebowania w zakresie transportu zbiorowego, m.in. poprzez badania i analizę uwag zgłaszanych przez mieszkańców				
	Podjęcie działań zmierzających do usunięcia problemu wykluczenia telekomunikacyjnego na terenie Gminy				
	Podjęcie współpracy z operatorami w zakresie położenia linii światłowodowej na obszarze Gminy				
	Przywrócenie funkcjonowania Staży Miejskiej				
	Montaż monitoringu miejskiego				
I.4. Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców Gminy i rozwój proekologicznej technologii	Promocja wśród mieszkańców istniejących programów wspierających wymianę źródeł ciepła na niskoemisyjne i budowę przydomowych oczyszczalni ścieków oraz działania wspierające, w tym edukacyjne dla mieszkańców w tym zakresie				
	Modernizacja istniejącej sieci rowów melioracyjnych				
	Wspieranie i promocja działań zmierzających do zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz wsparcie mieszkańców w aplikowaniu o zewnętrzne źródła dofinansowania termomodernizacji				
	Stwarzanie warunków do rozwoju odnawialnych źródeł energii i montaż instalacji OZE na budynkach użyteczności publicznej				
	Poprawa stanu technicznego oraz zmniejszenie energochłonności obiektów użyteczności publicznej i budynków komunalnych				

	Zwiększanie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców m.in. poprzez organizację wydarzeń promujących ochronę środowiska, realizację projektów ekologicznych, prowadzenie zabaw i konkursów dla najmłodszych mieszkańców związanych z ekologią				
	Dążenie do wysokiego poziomu segregacji odpadów komunalnych i edukacja mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami				
	Podjęcie działań służących przystosowaniu do zmian klimatu				
	Zapobieganie występowaniu powodzi i jej skutków				

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
II.1. Wysoki poziom przedsiębiorczości motorem rozwoju gospodarczego	Poszukiwanie, wyznaczenie oraz uzbrojenie terenów inwestycyjnych				
	Opracowanie planu podatkowego (regulacja polityki podatkowej w Gminie) wspierającego rozwój przedsiębiorczości				
	Kontynuacja współpracy z organizacjami pożytku publicznego i przedsiębiorstwami w zakresie realizacji zadań własnych oraz promocji aktywności społecznej i przedsiębiorczości				
	Wsparcie dla mieszkańców w zakładaniu nowych działalności gospodarczych				
	Promocja i rozwój nowoczesnego, ekologicznego rolnictwa				
II.2. Holistyczna promocja Gminy podnosząca jej znaczenie w regionie	Rozpowszechnianie informacji o walorach przyrodniczych Gminy				
	Podjęcie działań promocyjnych z wykorzystaniem mediów społecznościowych i stron internetowych				
	Organizacja wydarzeń kulturowych i imprez sportowych przyciągających osoby spoza Gminy oraz stwarzających warunki do integracji międzygminnej				

	Promocja wewnątrz Gminy (wśród mieszkańców) funkcjonujących na jej terenie przedsiębiorców				
	Promocja gminnych produktów lokalnych				
II.3. Rozwój oferty turystycznej i wypoczynkowej w oparciu o walory przyrodniczo-krajo-brazowe i historię Gminy	Upowszechnienie turystyki rowerowej poprzez opracowanie planu sieci tras rowerowych szlakiem dziedzictwa historycznego Gminy wraz z tablicami informacyjnymi i mapami				
	Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i zagospodarowanie terenów przy zbiornikach i ciekach wodnych				
	Tworzenie stanic i miejsc wypoczynku dla mieszkańców i turystów				
	Tworzenie warunków do rozwoju agroturystyki oraz bazy hotelowo-gastronomicznej				
	Organizacja spotkań i rekonstrukcji historycznych oraz obchodów uroczystości gminnych kultywujących historię lokalną i regionalną				
	Renowacja i ochrona gminnych zabytków				
	Współpraca z sąsiednimi gminami w zakresie ochrony zabytków oraz innych dóbr kultury, a także kultywowania historii regionu				
	Wzmacnianie poczucia lokalnego patriotyzmu				
	Dbłość o gminne tradycje				
	Kreowanie więzi/tożsamości regionalnej i popularyzacja dziedzictwa kulturowego wśród mieszkańców				

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
III.1. Oferta usług społecznych dostosowana do potrzeb mieszkańców	Rozszerzanie katalogu działań podejmowanych w zakresie profilaktyki uzależnień				
	Zminimalizowanie barier stojących na drodze rozwoju osób z niepełnosprawnościami, pełna dostępność usług gminy (urząd, jednostki organizacyjne) pod względem architektonicznym, komunikacyjno-informacyjnym i cyfrowym				
	Wprowadzenie opieki wytchnieniowej dla opiekunów osób niesamodzielnych				
	Zapewnienie opieki dziennej/opiekuna dla osób niesamodzielnych				
	Wzmocnienie współpracy OPS z działającymi na terenie Gminy fundacjami, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi, wymiana doświadczeń, komplementarność działań				
	Wzmocnienie potencjału działających na terenie Gminy organizacji pozarządowych, w tym w zakresie pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania działalności				
	Współpraca ze stowarzyszeniami działającymi w zakresie aktywizacji osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz ich rodzin				
III.2. Zdrowe społeczeństwo	Wdrażanie i promocja profilaktyki zdrowotnej				
	Realizacja gminnych programów profilaktycznych, kształtowanie świadomości mieszkańców w zakresie zdrowego stylu życia i odżywiania				
	Poprawa dostępności do usług medycznych o charakterze ogólnym				
	Dążenie do zwiększenia dostępności lekarzy specjalistów dla mieszkańców Gminy				
	Tworzenie warunków do powstawania gabinetów lekarzy specjalistów na terenie Gminy				

III.3. Wysoki poziom oświaty i wychowania	Kreowanie sytuacji zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi do lat 3 i wychowanie przedszkolne				
	Zapewnienie nowoczesnej bazy infrastrukturalnej i lokalowej w obszarze edukacji i wychowania poprzez rozbudowę, modernizację i doposażenie obiektów				
	Podnoszenie jakości bazy dydaktycznej oraz poziomu nauczania				
	Doskonalenie kadry wychowawczej i oświatowej, np. poprzez kursy i szkolenia dla nauczycieli				
	Zapewnienie opieki psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i wychowanków na każdym etapie nauczania				
	Organizacja zajęć pozalekcyjnych dostosowanych do zainteresowań i potrzeb dzieci i młodzieży				
	Wsparcie uczniów z problemami w nauce, np. poprzez dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse				
	Wsparcie uczniów zdolnych umożliwiające im dalszy rozwój poza podstawą programową, np. poprzez program stypendialny				
	Podejmowanie współpracy z placówkami oświatowymi kształcącymi specjalistów w celu likwidacji problemu braku pracowników o określonym wykształceniu				
III.4. Integracja międzypokoleniowa i bogata oferta spędzania wolnego czasu	Dążenie do podniesienia aktywizacji społecznej młodzieży i seniorów				
	Rozwój współpracy międzypokoleniowej wśród mieszkańców Gminy				
	Kształtowanie tożsamości lokalnej				
	Rozwój oferty skierowanej do seniorów i kontynuacja prowadzonych działań w obszarze ich aktywizacji				
	Koordinacja działań organizacji pozarządowych i ich wspieranie				
	Zagospodarowanie byłego Dworca PKP na usługi społeczne, np. Centrum Inicjatyw Oddolnych				
	Utworzenie miejsc spotkań dla mieszkańców Gminy, a w szczególności dla młodzieży				

	Utworzenie miejsca spotkań z zapleczem gastronomicznym dla seniorów				
	Rozbudowa i modernizacja bazy sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej, dostosowanej do potrzeb mieszkańców				
	Organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych spełniających oczekiwania wszystkich grup społecznych				
	Pielęgnowanie współpracy międzynarodowej w ramach partnerstw międzygminnych				